

VNNS • số 268 • tháng 10 năm 2014
Mục Lục

- 1 Hình bìa** • Nguyễn Quang Kế • Thái Tăng An
- 3 Quan điểm** • Tình bạn muôn thủa
- 4 Chủ đề** • Bướm trắng • Chiếc áo blouson nâu
• Phi vụ cuối cùng
• Thấy mơ hồ một chiến hạm ra khơi
- 9 Phiếm luận** • Phiếm luận văn chương
- 15 Tin Tức** • Tin Sinh Hoạt Cộng Đồng • Tin Hoà Lan
• Tin Thế Giới • Tin Việt Nam
- 24 Truyện** • Chuyện bình thường • Người lính
• Ngàn ánh dương rực rỡ
- 32 Thơ** • Hoài Tâm Niệm • Ngọc Trân • Lữ Thái Hành
• Tóc Tím • Phạm Hồng Ân • Tôn Thất Phú Sĩ
• Trần Việt Bắc • Khánh Doãn • Phạm Ngọc Thái
- 33 Văn** • Huỳnh Đệ Chi Bình • Những bước chân đi tới
• Lan man quán café
- 45 Bạn có biết** • Cây chuối, cây dừa đặc dụng
- 47 Du lịch** • Pho tượng Chopin Wasaw
- 49 An Sinh Xã Hội** • Những điểm quan trọng trong kế hoạch tài chính năm 2015
- 50 Sức khỏe** • Aspirin có thể giúp ngăn ngừa một số loại ung thư
- 53 Vui cười**
- 54 Lá thư tòa soạn**
- 55 Nhạc** • Nguyễn Quyết Thắng

Việt Nam Nguyệt San
Cơ Quan Ngôn Luận CĐVNTNCS/HL
Vietnam Magazine
Tijdschrift van Vietnamese Vluchtelingen in
Nederland
www.congdonghoalan.com

ISSN: 0929-5151

Ban Quản Trị VNNS
Stationsweg 46
2131 XD Hoofddorp Nederland
Email: dtnguyen@congdonghoalan.com
Telefoon: +31 (0)23-5640166

IBAN: NL16 INGB 0001 5086 64 t.n.v. AVVN

Chủ nhiệm
Nguyễn Đắc Trung

Chủ bút
Ngô Thụy Chương

Thủ Quỹ
Nguyễn Hữu Phước

Kỹ thuật & Phát hành
Nguyễn Quang Kế

Với sự cộng tác của
Đắc Khanh • Đào Quốc Bảo
• Đinh Ngọc Hiền • Đỗ Văn Bùi
• Hoài Tâm Niệm • Lê Quang Kế
• Mây Lang Thang • Miên Thụy • Nguyễn
Quyết Thắng • Ông Năm Chuột • Tam Hợp •
Tiểu Yến Tử • Thái Tăng An • Tuyết Lê • Tyna
• Trúc Hà • Võ Đức Tiến • Ý Nga

Lập trường

Chống bạo quyền độc tài cộng sản Hà Nội • Ủng hộ mọi tổ chức quốc gia tranh đấu cho tự do dân chủ của dân tộc

Chủ trương

Bảo tồn và phát huy văn hoá Việt • Duy trì và phát triển tinh cảm tốt đẹp sẵn có giữa cộng đồng VNTNCS và nhân dân Hoà Lan • Tăng cường tình đoàn kết trong cộng đồng người Việt TNCS tại Hoà Lan • Khuyến khích và nâng đỡ người Việt hội nhập vào cuộc sống tại Hoà Lan

Quan điểm

Tình bạn muôn thuở

*Hồn có nguyên trinh màu trắng cũ
Môi hồng vẫn thắm thưở ban đầu
Không dựng lòng rộn niềm ao-ước
Nhưng biết ai còn nhớ đến nhau. (Nhất Tuấn)*

Nếu được hỏi trong cuộc đời chúng ta, thời gian nào lưu giữ nhiều kỷ niệm nhất, có lẽ phải trả lời là “thưở học trò”.

Thật vậy, có một lúc nào đó chợt nhớ về quá khứ, hình ảnh của thời niên thiếu bỗng hiện về trong tâm tưởng. Hình ảnh mái trường thân yêu hiện rõ với bao bạn bè chung quanh, với tiếng cười đùa vang dội, với những ngày cùng sánh vai trên sân trường ngập nắng, dưới hàng cây phượng đỏ. Không có quãng đời nào trong trắng và hồn nhiên như tuổi học trò, không có quãng đời nào chúng ta có những người bạn thân thiết như thời gian ngồi cùng lớp học. Có thể chúng ta là những người bạn học chỉ một hai năm rồi chia tay, nhưng cũng có thể là những người bạn suốt cuộc đời. Trong tuổi học trò, ta có tình bạn vô tư, không tính toán, những tình bạn cho nhau mà không cần nhận lại, tình bạn muôn thuở, tình bạn thủy chung.

Làm sao quên được những thì thầm to nhỏ kể cho nhau nghe tất cả chuyện vui buồn trong cuộc sống. Làm sao quên được những ngày cùng nhau miệt mài sách vở khi mùa thi đến, cùng hồi hộp chờ đợi kết quả kỳ thi, cùng ôm nhau cười hớn hờ khi thi đậu, hay buồn bã khi người bạn thân thiết chẳng may không qua được kỳ thi. Làm sao quên được những bịn rịn luyến lưu mỗi độ hè về phải chia tay nhau suốt ba tháng. Làm sao quên được những cuộc hẹn hò, những lời tỏ tình nhẹ nhàng trong trắng của tuổi xuân thì.

Thương em xé vở học trò
Đêm khuya cắn bút làm thơ tỏ tình (Đoàn Bằng Hữu)

Tình bạn của thưở học trò chính là những đóa hoa làm tươi thắm cuộc đời, là ánh trăng thơ mộng thi vị hóa cuộc sống mỗi chúng ta. Những cái tên và những khuôn mặt bạn hữu ấy đã hằn sâu trong ký ức chúng ta, không bao giờ quên được. Một lúc bất chợt nào đó, những kỷ niệm ấy lại hiện về, mang cho ta bao luyến thương và xao xuyến.

Rồi cuộc đời thay đổi, đất nước chiến tranh, bao lớp thanh niên phải trả lại giấy mực cho mái trường thân yêu. Họ khoác lên người chiếc áo chiến y, theo gương người xưa, giang tay bảo vệ quê nhà. Trong cuộc đời quân ngũ, nay đây mai đó, lấy đơn vị là nhà, lấy đồng đội là bạn, họ cùng nhau vào sanh ra tử, vui cùng hưởng, khổ cùng chia. Định mệnh đã đưa đẩy họ đến gần nhau, quý mến nhau và quyết lòng bảo vệ cho nhau. Họ thương yêu nhau chẳng khác anh em ruột thịt, lo cho nhau hơn cả gia đình. Có niềm vui nào hơn, sau một cuộc hành quân, tất cả toàn vẹn trở về. Có đau thương nào hơn, khi buổi sáng còn chia nhau điều thuốc, cùng ngồi bên nhau uống ly cà phê, buổi chiều nghe tin bạn đã vĩnh viễn ra đi. Tình bạn trong đời lính là tình chiến hữu, tình đồng đội. Tình thương ấy chỉ những ai đã trải qua những giờ phút sống chết căng thẳng của chiến tranh và lửa đạn mới thấu hiểu hết ý nghĩa.

Bạn ạ, nếu có lúc nào ngồi kiểm điểm lại cuộc đời, có lẽ chúng ta đã biết bạn bè ai còn ai mất. Và giờ đây, có lẽ chúng ta cũng đã nghiệm được rằng nếu đã có một người bạn, thì hãy giữ gìn tình bạn cho bền chặt mãi mãi. Đừng để những khác biệt nhỏ nhặt hay những lời thị phi vu vơ làm tan vỡ tình bạn. Hãy thật lòng với nhau, hãy trân quý nhau, bởi tình bạn chính là những món quà vô giá cuộc đời dành cho chúng ta vậy.

Ngô Thụy Chương

BƯỚM TRẮNG

Ngọc Thanh

Nhà tôi có truyền thống là rất thích kéo bạn về nhà... lê la. Từ xưa lắm rồi, từ thời ông ngoại Tú Mỡ đã đình đám với Tự Lực Văn Đoàn, thời bố Sỹ thì nhà lúc nào cũng tấp nập bạn dạy học và bạn văn nghệ. Bạn bè Đại Học Sư Phạm của cô tôi cũng đã từng tùm tùm trên bàn bếp nhà tôi học bài thi, ăn trưa, rồi trải chiếu trên sàn gạch tàu đỏ au nghỉ trưa, để rồi tiếp tục qua trường, học lớp chiều.

Rồi tới lượt chị em tôi lớn lên, cũng bạn bè rình rang... Mẹ tôi giang tay, ôm hết tất cả vào lòng, đặt thêm chén dĩa trên bàn cơm, múc thêm ly chè cho tụi nhỏ. Và tôi, chị lớn trong nhà, cũng coi như mình có thêm một đồng em để chót chét và... để sai biểu khi cần. Không mấy ngày mà nhà tôi không có đứa trôi giòng: “Chị Bướm Trắng! bữa nay mẹ nấu canh dưa chua đó, ở lại ăn hông?” Hoặc chính tôi: “Nè, mấy đứa, thứ bảy này tao làm bánh lá đó nghe, muốn ăn thì ghé...”

Bướm Trắng là bạn của Ba Khánh, em kế tôi. Khác với tôi, Tư Liên và Út Hương, luôn luôn ồn ào và hóp tốp, Ba Khánh ít nói, thâm trầm và siêng năng - giống mẹ tôi nhiều nhất trong hình ảnh con gái Bắc kỳ nề nếp.

Bướm Trắng là bạn Khánh mà chẳng giống Khánh chút nào. Nếu Khánh là con ong nhỏ rù rì cần mẫn, thì Bướm Trắng là cánh bướm tung tăng nhõn nhõn. Gặp tôi là Bướm Trắng tia lia: “Hôm nọ em vô Chợ Lớn ăn cơm thố, cơm được hấp trong chung nhỏ, ăn với thịt xào rau có nước xốt màu nâu, ngon hết biết luôn...” Hoặc là “Quần patte giờ hết thời rồi chị ơi! Nay mốt là quần ôm sát, ống nhỏ và ngắn lòi mắt cá một chút, coi ngộ lắm...”

Rồi những lần bị chị Hai này sai rửa dọn trong bếp nhiều, em ruột em ghê gì cũng kêu rêu: “Xời ơi, ăn mấy miếng bánh của bà mà rửa dọn muốn chết...”

Tôi hề hề: “Phải vậy chớ sao, tụi bay có đứa nào biết làm đâu? Mà tụi bay có đòi vịn tụi tao còn hồng cho nữa à, vịn zô là bánh hồng thêm nổi!!”

Nhưng cũng có những lúc tôi bị... hành lại. Có lần Bướm Trắng tới, ôm theo xấp vải màu đỏ lấm tấm hoa nhỏ, tuyên bố: “Thứ bảy tới em đi *bal* nhà con Tuyết, chị may áo cho em đi!” Ở hơ... may thì may! Thế là mấy chị em râm ran bàn cãi chọn kiểu, rồi lần ra sàn gác đo cắt vô giấy báo trước, rồi lên vải, rồi lên bàn máy đập nguyên ngày... Kết quả là hoàn thành xong một áo đầm maxi, cổ vuông sát nách, có phần xòe nhún dài chạy quanh gấu váy. Chủ nhật sau Bướm Trắng tới, hào hứng khoe: “Em không phải *La Plus Belle Pour Aller Danser*, mà là *La Plus Mignonne* đó nghe... Ai cũng khen hết đó!”

Có lần chị em tôi được theo ba má Bướm Trắng về quê thăm nội mấy ngày. Một chuyến đi thích thú, mở mắt cho mấy ả Sài Gòn biết thế nào là ‘cầu tre vắt vẻo gập ghềnh khó đi’, thế nào là bước trên đường quê trơn trượt sau cơn mưa, đất đỏ dính đầy dép nặng chịch. Rồi có màn tắm trong chòi lá sau vườn, dội nước trong lu mang lên từ sông mát rượi. Đêm nằm ngủ trên bộ gỗ, ngó ra ban thờ, có ánh đèn dầu leo lét mà sợ muốn chết... Về quê để biết kiểu ăn hậu hĩ miệt vườn, ba Bướm Trắng ra chợ mua hột vịt lộn cả xọt để cả lũ ăn cho đã, bà nội mua tôm càng cả thúng rồi hấp cho cả nhà cuốn bánh tráng - những con tôm càng to xanh mà mẹ tôi chỉ dám mua đếm đầu mỗi người một con, rồi kho mặn để ăn cơm!

Cuộc đời tưởng cứ như thế mà vui chơi, ai dè ngày 30 tháng 4, 1975 đổ ụp xuống dân miền Nam. Bao nhiêu mảnh đời xô giạt tan tác... Tôi trôi về Miệt Dưới Úc Châu, Bướm Trắng tấp vô Vùng Đất Thấp Hòa Lan, và các em tôi cuối cùng dừng chân ở Quận Cam.

Bướm Trắng ơi,

Vậy đó mà đã hơn ba chục năm từ thửa trời đất nổi cơn gió bụi. Vậy đó mà sau cùng chị em mình cũng được dung dăng dung dẻ với nhau trong những thành phố xinh xắn của Hòa Lan.

Gặp nhau tay bắt mặt mừng – nhưng bảo choáng ngợp xúc động thì không. Chị vui mừng gặp lại Bướm Trắng, mà như thể chỉ mới xa nhau ngày hôm qua. Cảm tưởng y hệt như lần chị gặp lại lũ Ba Khánh, Tư Liên và Út Hương. Một lần đứt ruột ra đi, tưởng như không còn bao giờ thấy lại người thân trong đời - vậy mà khi tái hồi thanh thân êm đềm như giòng sông gặp cồn, rẽ hai nhánh, rồi nhập lại, an bình trôi ra biển khơi...

Mà nghĩ cũng phải thôi, bởi vì tụi bay lúc nào cũng ở trong lòng chị, ở một góc riêng an nhiên, cho dù chớp bể mưa nguồn...

Nàng Bướm Trắng khi gặp lại vẫn tíu tít lia như xưa – nay cộng thêm nét đầm thắm vợ hiền của một ông Bắc kỳ ít nói, tế nhị và chu đáo, giống Ba Khánh đáo để! Vợ hiền, rồi còn là mẹ thảo của hai anh con trai ngoan hết biết nữa chứ. Chị Hai này cũng phải ngả mũ bái phục. Người ta thường nói sâu lột xác hoá bướm, vậy chứ ... bướm lột xác hóa gì? ... hóa bướm tiên chăng?

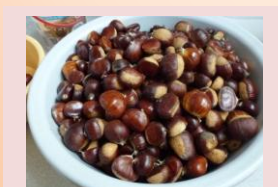
Vậy đó mà năm nay Bướm Trắng đáo 60, nói theo kiểu bố Sỹ là “đáo tuế” – nghe ớn thiệt. Anh Giao mà còn sững sờ: “Thiệt hông? Nó còn nhỏ hứ mà ...” Chị bảo: “Thiệt chứ, nó với Ba Khánh thua em hai tuổi!”

Vậy thì anh chị thương chúc Bướm Trắng ‘đáo tuế’ là đạt được tất cả những gì cần đạt trong cuộc đời. Và khi làm em thì lời như vậy đó, có nghĩa là ... nhỏ suốt đời, cho dù trăm tuổi!

Hạt Dẻ Đầu Mùa

Tản bộ bên hàng cây Hạt Dẻ
Cuối Hạ vào Thu trái rụng đầy
Không phí của trời tay nhặt lấy
Khô trông chẳng cấy lại có ăn
Cái thú hằng năm ba tháng hạ
Dưới nắng mùa hè thích dạo quanh
Đầu thôn cuối xóm vườn xinh xắn
Ngắm cảnh xem hoa thấy thỏa lòng
Thong dong rong ruổi nàng Thu tới
Hạt Dẻ đầu mùa quả rất ngon
Vị von đôi nét đời viên xứ
Xứ sở Hòa Lan đẹp ý người

10 2014 Hoài Tâm Niệm

Chiếc áo blouson nâu

Đan Thụy

Les Daltons & Lucky luke

Khi tôi bước chân vào bậc trung học đệ nhất cấp thì tại Sài Gòn, phong trào cao bồi du đảng bắt đầu nở rộ, do đó Ba Mẹ tôi thường khuyên răn các con phải “chọn bạn mà chơi”, vì thế tôi chỉ có ba người bạn thật thân. Tính khí tuy khác nhau, nhưng chúng tôi bốn đứa chơi với nhau thật thân mật, hòa thuận, vui vẻ, mùa thi thì cùng nhau học tập chia ngọt sẻ bùi như anh em ruột thịt vậy. Vì bốn đứa chúng tôi đi đâu cũng có nhau, đi bơi, đi đánh bóng bàn, đi xem phim... nên các bạn học lúc đó gọi chúng tôi là Les Daltons. Từ đó khi viết văn thơ hay làm báo, chúng tôi lấy bút hiệu là Đan xxxx và bút hiệu của Tôi là Đan Thụy.

Hoàng vui tính thật thà nhưng cương trực, bạo dạn, Anh giỏi Judo và Vovinam nên thường bảo vệ bạn bè, “qua đường thấy chuyện bất bình chẳng tha”. Sau khi xong tú tài 2 ban Toán thì Hoàng tình nguyện vào Võ Bị Đà Lạt khóa 4 năm, dù anh dư sức thi đậu vào các trường đại học chuyên môn.

Hồng tính hiền lành chăm chỉ, nhút nhát nhưng rất chân thật, nhiều khi chân thật quá lại hóa ra dễ làm mất lòng nên khi ra đời hay bị thiệt thòi. Hai cụ thường hay nói về Anh: “thắng thần thật thà thường thua thiệt “!!!

Hoàn vui vẻ, hiền lành thông minh, nhiều năng khiếu văn chương, do đó khi xong tú tài 2 thì học đại học Văn Khoa. Anh đã có nhiều bài thơ đăng trên các báo sinh viên vào thập niên 1965 - 1975 ở Sài Gòn. Anh rất hào hoa, bay bướm!!!

Khi còn đang là học sinh lớp đệ tam Chu Văn An Sài Gòn, phong trào mặc áo blouson da đang là niềm mơ ước của các thanh thiếu niên. Những tài tử điện ảnh, ca sĩ nổi tiếng như James Dean, Elvis Presley, Johnny Hallyday... đều mặc áo kiểu này.

Tôi cũng mơ ước có áo blouson da như nhiều bạn trong trường, trong lớp. Một vài bạn học con nhà giàu cũng đã có từ lâu, những bạn đó đi học bằng xe ô tô nhà đưa đón hay đi học bằng xe gắn máy. Do đó tôi tự biết đó chỉ là niềm mơ ước mà thôi. Nhưng Ba Mẹ tôi nhận biết điều đó mà tôi không hay (sau này tôi mới biết Ba tôi là nhà tâm lý học chuyên, nghiên cứu về tâm lý con người).

Một chiều thứ bảy cuối tuần trời se lạnh, Ba tôi chở tôi lên trung tâm Sài Gòn vào 1 nhà hàng sang trọng, Ba tôi kể lại những thăng trầm trong đời công chức mà Ba tôi đã gặp và cho tôi những lời khuyên quý giá cho đến nay tôi vẫn còn nhớ. Sau đó Ba tôi nói : Ba Me biết con ao ước có được 1 áo blouson da màu nâu, Ba Me sẽ mua cho con 1 áo blouson màu nâu nhưng không phải bằng da vì nó quá đắt.

Tôi mừng quá và sáng hôm sau chủ nhật được mẹ cho đi chợ Bến Thành mua cho 1 áo blouson màu nâu đẹp lắm, để mặc vào buổi sáng mùa đông khi đi học. Chiếc áo blouson này là 1 món quà quý giá mà Ba Me tôi đã dành cho tôi, các cụ đã dành dụm chắt chiu, trong khi còn phải lo ăn học đên sách cho 8 người con trong lúc đó hiện tình đất nước đang lạm phát, kinh tế khó khăn, giá cả đắt đỏ, chiến tranh leo thang. Do đó khi khôn lớn hơn, khi kiếm được chút tiền vì hằng đêm đi “kèm học tư gia” nếu tôi có thể chia sẻ, làm được gì cho các em tôi vui thích thì tôi cố làm.

Một buổi sáng mùa đông khi tôi đi xe đạp đến gần trường Chu Văn An cùng 3 bạn Hoàng, Hồng, Hoàn thì có 1 bạn cũ cùng lớp tên Lộc đã bị đuổi học vì theo cao bồi du đãng chặn lại với con dao nhọn trong tay và nói mượn áo blouson vài ngày, đang do dự và lo lắng thì Hoàng ra hiệu bảo tôi cởi blouson ra trao cho anh bạn này rồi cả 4 cùng vào trường. Tôi đang ngạc nhiên vì sao hôm nay Hoàng lại “gà chết” như vậy thì anh nói:

-Sáng mai Lộc nó sẽ phải tự tay khoác blouson đó vào vai cậu và xin lỗi.

-Thế tớ nói sao với Me tớ khi về không có blouson.

-Cậu nói cho Mẹ là tớ mượn để coi kiểu rồi sẽ mua cho tớ

Do đó khi về nhà không có blouson Me tôi không thắc mắc

Quả thật sáng hôm sau vừa đến cổng trường là thấy Lộc đã đứng đợi sẵn và xin lỗi cùng khoác lại áo blouson vào vai cho tôi.

Sau này mới biết chiều hôm đó Hoàng và Trọng là 1 tay giang hồ hảo hán nổi tiếng ở quận 3 đến tận nhà Lộc hỏi tội và cho biết nếu sáng hôm sau không làm như vậy sẽ bị cắt 1 lỗ tai. Làm Lộc sợ quá.

Hoàng còn giải thích:

- Đánh nhau trước cổng trường là bị đuổi học luôn.

Kỷ niệm nữa với Hoàng mà tôi không bao giờ quên.

Khi Hoàng nhập học Võ Bị Đà- Lạt khóa 4 năm, Bó anh cứ tin rằng khi anh tốt nghiệp sẽ hết chiến tranh.

Cuối tháng 3 năm 1972, tôi được lệnh của tổng giám đốc Viễn Thông, phải cấp tốc thiết lập đài vô tuyến điện An Lộc thuộc tỉnh Bình Long.

Tại An Lộc, sau khi chỉ định và phân công cho anh em làm việc, tôi đi dạo vòng quanh khu vực thì thấy có 1 ngọn đồi toàn trồng dứa (trái Thơm) đẹp quá nên leo lên ngắm, chợt từ trong các bụi dứa hàng

chục lính BĐQ vụt ghì súng đứng lên chĩa vào tôi hô to:

- “ giờ tay lên “

đang ngạc nhiên thì 1 BĐQ nhảy đến ôm và vật tôi xuống. Thì ra là Trung úy BĐQ Hoàng, bạn thân của Tôi.

-Cậu đi đâu mà lang thang ở đây ?

-Tớ đang thiết lập đài đài vô tuyến điện ở kia kìa.

-Bao giờ xong?

-Chắc vài ngày nữa, sau khi liên lạc được với Sài Gòn tốt.

- Về ngay, càng sớm càng tốt, sắp đánh lớn.

Nhờ gặp Hoàng, chiều hôm đó tôi đã cho cấp tốc hoàn thành công việc.

Sau đó không lâu là trận chiến An Lộc thuộc tỉnh Bình Long kéo dài 3 tháng liền. Quân sử QLVNCH có câu “Bình Long anh dũng, An Lộc kiêu hùng”.

1973 Tôi thường có giờ dạy tư thêm tại vài trường tư thực, Hoàng đi hành quân liên miên, nhưng mỗi khi về hậu cứ lại tìm gặp bạn cũ để ngồi uống café hàn huyên, anh hay đến đón tôi ở cổng trường vì biết rõ thời khóa biểu.

Một hôm khoảng 9:15 sáng còn đang trong lớp thì có 1 xe jeep nhà binh phóng như bay vào sân trường, chạy 2 vòng sân làm bụi mù rồi ngừng bên cửa sổ lớp, thì ra người ngồi bên tài xế là trung úy BĐQ Hoàng. Anh chàng tay bắt loa ghé miệng nói:

-chút sáu 10 giờ sáng ra La Pagode uống café ăn sáng, trưa nay có lệnh hành quân.

Rồi ra lệnh cho tài xế phóng đi như bay.

Tôi không biết nói gì với nhà trường và học sinh nên chỉ im lặng lắc đầu.

Vì anh chàng hay đến trường nên ai cũng biết trung úy BĐQ này rất oai và dễ thương, nên nhà trường thông cảm, nhưng anh gác cổng bị khiển trách vì không đóng và khóa cổng khi trong giờ học.

10 giờ sáng tôi ra La Pagode uống café ăn sáng với bạn, khi chia tay Hoàng nói:

-Kỳ hành quân này không xa, chỉ là tảo thanh mà thôi. Chắc chắn chiều nay bọn chúng mình gặp nhau, tớ vừa lãnh lương xong. Nhớ hẹn tụi nó nhé!

-Được thôi, tớ sẽ báo cho Hồng và Hoàng, chiều gặp lại.

Hai đứa xiết tay nhau từ giã như mọi lần.

4:30 chiều cùng ngày, gần giờ tan lớp, cũng tại ngôi trường đó, từ trên lầu tôi thấy 1 chiếc xe jeep đậu trước cổng trường, một quân nhân BĐQ đang nói gì với anh gác cổng, cổng trường mở để người này đi vào, anh ta đi về phía lớp tôi đang dạy. Khi anh lại gần hơn, Tôi nhận ra đó là người lính BĐQ hồi sáng, linh tính báo cho tôi có chuyện chẳng lành. Tôi vội đi ra cửa lớp thì anh ta cũng vừa đi tới :

-Trung úy Hoàng vừa hy sinh trong trận đánh ở Củ Chi trưa nay .

Người bạn thân đầu tiên của tôi đã anh dũng hy sinh trên chiến trường!!!

Đan thụy, hè 2014

Phi Vụ Cuối Cùng

KQ Đinh Tiến Đạo

Lời mở đầu : Trên mảnh đất bình yên này, nơi xa cách Việt Nam ngàn dặm đường, cứ mỗi lần nhìn lên khoảng trời xanh mênh mông, rồi bỗng bắt gặp một chiếc phi cơ nào đó lướt qua, lòng tôi lại chùng xuống khi hồi tưởng lại những người bạn đã một thời cùng với mình bay bổng ngày xưa. Mới buổi sáng hai đứa còn ngồi trong phòng hành quân để cùng trò chuyện, thì buổi chiều, trong một phi vụ kế tiếp, đã ra đi vĩnh viễn theo cánh bay.

Nhớ những phi công đàn anh, gan lì, đầy dũng cảm, mới ngày nào còn dạy cho tôi những kinh nghiệm bay đầy quý giá, đáng lẽ phải sống để nêu danh người phi công Việt hào hùng, thì đã gãy cánh bay trong những giờ phút cuối cùng của cuộc chiến.

Nhớ những người bạn phi hành trẻ trung, đầy vô tư, đầy nhiệt tình trong nghiệp bay bổng, hôm nào còn cùng nhau đùa giỡn và kể cho nhau nghe những phi vụ ác liệt, thì nay chẳng còn nữa.

Những chàng phi công vô danh, họ chẳng cầu mong tên tuổi được nêu danh, nhưng đã sống và chết trong da sắt bọc thép.

Và rồi trong những ngày kỷ niệm về Quân lực Việt Nam Cộng Hòa trên mảnh đất xa quê hương ngàn dặm này, lúc mọi người Việt đốt nén hương lên để tưởng niệm những chiến sĩ đã hy sinh trong cuộc chiến vừa qua, tôi lại xúc động khi nhớ về những người anh, những người bạn "bay" năm xưa mà giờ đây không còn nữa.

Nhiều lúc tôi muốn quên đi, muốn thu mình lại cho lòng được thanh thản, muốn nhồi nhét vào trong còng kịt tử áo chiếc áo bay ngày nào đã cùng tôi một thời tung bay trên bầu trời Việt, nhưng kỷ niệm cũ vẫn luôn trở về .....

Tôi về trình diện Phi đoàn 520, một phi đoàn mang danh hiệu Thần Báo, trực thuộc Sư đoàn 4 Không quân, tại căn cứ Trà nóc, tỉnh Cần thơ, sau bốn năm dôi mài kinh sử trong trường Võ bị Quốc gia Việt Nam, và ngót hai năm huấn luyện tại Mỹ để trở thành phi công cho chiếc khu trục A-37. Một khu trục

cơ xinh xắn, gọn nhỏ như thân hình người Việt, tuy nhiên cũng gầm thét đến đình tai, nhức óc vào mỗi lần được những chàng phi công mở máy

Lúc mới về, tôi rất phân vân. Toàn thể Phi Đoàn tôi, từ vị Phi Đoàn trưởng cho đến tất cả sĩ quan phi hành đoàn, đều là dân Không Quân "gốc", còn tôi, "lọt chốt" là một anh lính tàu bay từ quân trường khác đến, không hiểu có bị "đít cờ ri mi nét" không !

Vòng trình diện vị Phi Đoàn Trưởng của tôi đã qua, không có gì trở ngại. Ông ta chỉ hỏi tôi qua loa về việc học, rồi chỉ định cho tôi về phi đội A của Phi đoàn, và không quên chúc tôi cố gắng trong bước đường bay bổng. Chiều nay, tôi phải đi trình diện Đại Úy Sơn, vị Phi Đội trưởng mà tôi được chỉ định về phục vụ trong phi đội của ông ta.

Theo đúng tác phong của quân trường, khi bước vào phòng tôi đứng thẳng người, chào kính theo lối "Đà Lạt" để trình diện vị chỉ huy mới của tôi. Điều khiến tôi ngạc nhiên pha lẫn thích thú là Đại úy Sơn đã vỗ vai tôi thân mật:

- Đại úy... "Đại véo" gì! Gọi tao là anh Sơn như mấy tụi em trong phi đoàn là được rồi !

Một đặc điểm của anh Sơn, mà sau này tôi mới biết là anh không bao giờ đeo cấp bậc trên áo, ngoại trừ mỗi sáng thứ hai, khi cả Không Đoàn làm lễ chào cờ. Ngoài ra, anh không bao giờ có những lời lẽ "dao to, búa lớn" với những người đối thoại với anh. Anh luôn đối xử với chúng tôi như anh em trong một nhà. Anh bao giờ cũng kiên nhẫn trong việc chỉ bảo, nâng đỡ những phi công trẻ mới về Phi Đoàn. Theo tôi hiểu, khi nói chuyện với những người bạn mới trong Phi Đoàn, có lẽ vì tính khí "trên không đội, dưới không đập" của anh, nên cho dù đã mang cấp bậc Đại Úy đã lâu, nhưng anh vẫn "dậm chân tại chỗ" trên bước đường... "bay" nghiệp.

Trong suốt tuần lễ đầu tiên, anh Sơn đã chỉ dạy cho tôi từng đường đi, nước bước trong Phi Đoàn, từng chi tiết những điểm "hot" hành quân trên bản đồ trong những vùng mà chúng tôi có nhiệm vụ bảo vệ. Tôi còn nhớ, trước ngày bay "check out" hành quân, tôi cùng ngồi chung với anh trong một phi vụ do thám cơ sở địch quân trên vùng biên giới Kampuchia. Khi cất cánh bay, anh đã nói đùa với tôi:

- Mày ở Đà Lạt ra hả? Để tao coi giò căng mày cứng tới cỡ nào.

Quả nhiên lần bay này tôi thật hú vía. Anh đã hướng dẫn tôi bay sát ngọn cây trong những vùng mật khu địch. Như phản ứng tự nhiên, chân tôi chỉ muốn... co lại vì sợ.. "chạm" những ngọn cây cao. Sau lần bay ấy về, anh vui vẻ bảo tôi :

- Mày... được! Ngày mai, tao xếp mày đi check out với Trung tá Phi Đoàn trưởng.

Tôi là người được anh cho bay hành quân sớm nhất trong toán bảy lính bay "tò te" về Không Đoàn cùng một lượt với tôi.

Một vài nét về anh Sơn tôi xin được kể lại. Anh là một phi công đã lớn tuổi so với tôi lúc bấy giờ, tuy thế, anh chưa từng lập gia đình. Anh sống một mình trong cư xá độc thân với bọn "lục tổ" như chúng tôi. Hằng ngày, cứ mỗi buổi chiều, sau khi bay về, anh lại rủ bọn sĩ quan độc thân chúng tôi ra sân đánh cá trong những buổi chơi volley. Anh là tay chơi bóng chuyền rất giỏi. Ít đứa nào dám cá với anh về môn chơi này. Chỉ "từ chết tới bị thương". Tuy nhiên, dù thắng hay bại, anh là người đứng ra trả tiền ăn uống cho bọn "cù lũ nhí" chúng tôi. Bọn "wing men" chúng tôi, đứa nào cũng thích bay chung phi tuần với anh, vừa... vững tâm, lại vừa học được những "trick" hiểm có của anh trong những lần hành quân. Anh bay gan dạ ít ai sánh bằng. Ngay cả Phi Đoàn trưởng của chúng tôi cũng phải "phán" : "Đi bay hành quân với thằng Sơn Gáo - biệt hiệu của anh - lạnh căng... bỏ mẹ"

Kể từ khi được check out hành quân, anh xếp cho tôi đi hành quân với anh "liền tù tì". Nhiều hôm, cứ xong phi vụ này, là tiếp theo sau một tiếng, xách dù ra cho phi vụ kế tiếp. Bọn "wing men" có than phiền với anh thì anh giải thích : "Đạo nó ở Đà Lạt ra, đã là Trung úy rồi. Tao phải xếp nó bay nhiều để có đủ giờ bay rồi còn lên phi tuần trưởng chứ.". Biết được hảo tâm của anh dành cho tôi trong nghiệp bay bổng, nên dù có bị "đi" bay hành quân liên miên, tôi vẫn thầm cảm ơn anh. Một người anh trong đời quân ngũ mà tôi hằng ngưỡng mộ.

Thế rồi tình hình chiến sự ở miền Nam càng ngày càng bùng nổ mãnh liệt. Chúng tôi phải "bao" một vùng hành quân rộng hơn. Từ vùng IV chiến thuật, giờ đây, phi đoàn chúng tôi còn có trách nhiệm yểm trợ cho cả vùng III. Tất cả những sĩ quan phi hành tất bật cho các chuyến bay hành quân dồn dập nên những cuộc trò chuyện vui đùa của chúng tôi trong khi chờ bay giảm hẳn đi. Ai nấy đều dăm chiêu, chăm chăm vào tấm bản đồ hành quân chiến sự. Không một ai có thì giờ rỗi rảnh, nhiều khi những bữa ăn trưa của tôi chỉ là một khúc bánh mì, được nhét trong túi chân áo bay, để rồi sau khi cất cánh lên trời, bay ra vùng hành quân, là lôi ra "gặm". Ai bảo đời phi công chúng tôi là ăn sung, mặc sướng, là không gian lao.

Vào thời điểm này, anh Sơn cũng ít nói cười như trước. Có lần cùng anh, vừa đeo dù lên vai, vừa bước ra phi cơ để đi hành quân chung với anh trong một phi tuần, anh nhấn nhủ tôi:

- Cẩn thận nghen Đạo. Trong vùng hành quân của mình, bọn nó có nhiều hỏa tiễn tầm nhiệt SA-7 lắm. Nhớ sau mỗi lần chúí xuống thả bom, khi kéo lên, bay hình chữ chi và thả faire nghen Đạo!

Tôi rưng rưng nước mắt, khẽ gật đầu, khi cảm nhận được sự lo lắng của anh dành cho tôi, trước khi hai anh em cùng bay vào vùng địch.

Thế rồi tin Ban Mê Thuột mất, tin miền Trung thất thủ làm cho anh em trong phi hành đoàn ủ rũ như trong những ngày tang chế. Ngày lại ngày, vùng hành quân càng lui về phía Nam. Nào Phước Long, rồi Tây Ninh, Long Khánh. Cho dù bao tin xấu đem lại, nhưng đa số anh em phi hành trẻ vẫn cùng nhau thi hành nhiệm vụ được giao phó mà chẳng màng hiểm nguy.

Bầu trời đen tối cứ đổ ập đến chúng tôi ngày một nhiều. Hôm qua, một người bạn đã gãy cánh ở vùng trời Mộc Hóa thì ngày hôm nay, một sĩ quan phi hành trong phi đoàn bạn đã hy sinh trên tỉnh Tây Ninh, khiến tôi muốn khóc. Có những ai trong tình huống này, tình huống của những chàng phi công, hàng ngày phải bay ra trận địa, khi trở về, được tin đồng bạn của mình không còn nữa, mới hiểu được tâm tình của người phi công trong thời chiến. Những con người rất kiêu hùng, cứng cỏi lúc cưỡi mình trên con "ngựa sắt", nhưng cũng rất yếu mềm khi hay tin đồng bạn mình đã gãy cánh bay.

Vào một buổi chiều đầu tháng Tư, sau khi bay về trong một phi vụ hành quân trên núi Bà Đen, tỉnh Tây Ninh, tôi đưa mắt nhìn lên bảng hành quân thì biết anh Sơn vừa cất cánh trong một phi tuần kế tiếp để yểm trợ quân bạn tại Long An. Như thường lệ, tôi vào phòng nghỉ dành riêng cho sĩ quan phi hành nghỉ ngơi sau mỗi chuyến hành quân. Mắt còn đang lim dim trong giấc ngủ để lấy sức cho phi tuần tiếp theo trong ngày, thì tôi nghe loáng thoáng bên ngoài :

- Sơn "Gáo" bị bắn rồi !

Tôi chợt bừng tỉnh dậy như thể có luồng điện giật chạm vào người, rồi phóng vội ra ngoài :

- Sao ! Sao ! Anh Sơn bị bắn hả ! Có nhảy dù ra không ? Có nhảy dù ra được không ?

Vừa hốt hơ, hốt hải hỏi trống không, tôi vừa cầu mong anh đã nhảy dù ra khỏi chiếc phi cơ đã bị bắn. Mọi người vây quanh chiếc điện thoại liên lạc với phòng hành quân chiến thuật để nghe thêm tin tức về phi tuần này. Người tôi rủ ra. Sao anh lại có thể bị bắn được. Người phi công vừa tài giỏi, vừa gan lì như anh thì không thể bị bắn được, tôi thầm cầu mong. Ước vọng duy nhất của tôi lúc bấy giờ là anh nhảy dù ra khỏi chiếc A-37 xấu số để trở về với các anh em của phi đoàn, để kể cho chúng tôi nghe những kinh nghiệm vượt thoát trong cơn nguy nạn của người phi công.

Người tôi muốn chào đi, khi nghe loáng thoáng bên tai:

- Không thấy dù mở từ chiếc A-37 lâm nạn... vì bay quá thấp.

Đúng rồi, đó là anh. Người phi công gan lì của chúng ta lúc nào cũng thích bay thật thấp trong những phi vụ hành quân. Ngày xưa, anh đã từng nói "Bay thấp, thả bom mới chính xác. Nếu bị phòng không bắn thì chỉ một mình phi công là..." "ra đi", nhưng đỡ nguy hiểm cho nhiều quân bạn lúc cận chiến với địch". Lời nói gỡ đó của anh chẳng may nay đã trở thành hiện thực. Có phải vì anh lo cho người khác hơn bản thân anh nên mới có ngày đau buồn hôm nay cho cả phi đoàn. Thế là anh đã ra đi thật sự rồi sao. Ước vọng rồi anh sẽ trở về của tôi tan như mây khói.

Tôi bước ra ngoài phòng hành quân phi đoàn để ngược nhìn lên khoảng trời cao ngày hôm ấy mà ngóng trông anh như đứa trẻ ngóng trông mẹ trở về. Bầu trời thật ảm đạm như thể đang cùng tôi đưa tiễn người anh hùng ra đi. Chiếc A-37 của anh đã hun hút tận phương trời nào. Anh đã ra đi như các chiến tướng ngày xưa. Chiến tướng ngày xưa mỗi lần ra trận chỉ ước mong được da ngựa bọc thây. Anh đã ra đi với da sắt quấn thân người.

Rồi đây còn có ai để chỉ dạy cho đàn em của anh trong nghiệp bay bổng này, còn có ai luôn nhắc nhở đàn em "Hãy cẩn thận nghen em" mỗi lần cất cánh bay. Anh ra đi để đàn em như rắn mất đầu.

Thế rồi anh được vinh thăng Thiếu tá. Tại sao lại không thăng cấp cho anh khi anh còn sống. Anh đã xứng đáng gấp ngàn lần để mang lên chiếc áo bay cấp bậc ấy. Xin anh cho tôi được đứng thẳng người để đứng chào kính anh như tư thế của trường Võ bị đã dạy như ngày đầu tiên tôi đã gặp anh. Trước mắt tôi, lung linh hình ảnh của anh ngày nào mà anh đã từng mở một nụ cười hiền lành, bảo tôi : "Thiếu tá, thiếu "téo" gì mày ! Gọi tao là anh Sơn là được rồi."

Nhưng không, thưa Thiếu Tá. Lần này, xin Thiếu Tá cho tôi được "cãi lệnh" Thiếu Tá. Tôi biết Thiếu Tá không muốn đàn em gọi Thiếu Tá bằng cấp bậc, nhưng cấp bậc của Thiếu Tá không phải do lòng cúi mà có. Cấp bậc ấy đối với tôi là do tài năng và đức độ của người anh hùng Không Quân rất xứng đáng được hưởng. Người Không Quân luôn sáng ngời trong tâm tưởng những đàn em phi hành đã theo dõi cánh bay của Thiếu Tá trong cuộc đời bay bổng.

Sau khi anh mất đi tôi không còn hăng hái như xưa trước mỗi lần cất cánh. Nhiều lúc trong bầu trời tĩnh mịch, chỉ có tôi và con chim sất, tôi như "nhìn" được hình ảnh của anh trách móc : "Không được nản chí Đạo! Gắng lên! Cuộc đời em còn trẻ. Nghiệp bay bổng em còn dài. Đời phi công tuy hiểm nguy nhưng rất hào hùng. Gắng lên "cù lũ nhí" !!!!". Lời khuyên của anh vắng vắng đâu đây như tiếp sức, như thổi vào tôi một luồng sinh lực, cho tôi cất cánh bay cao cho đến ngày tôi đã thực hiện phi vụ cuối cùng trong cùng ngày cuối cùng mất nước.

Ngày 25 tháng Tư, tất cả phi hành đoàn chăm chú vào tấm màn ảnh nhỏ trên chiếc máy truyền hình được đặt trong phòng nghỉ phi đoàn. Mọi người lắng nghe lời tuyên bố từ chức của vị nguyên thủ quốc gia, Tổng Thống Nguyễn văn Thiệu. Ông hứa sẽ đứng trong hàng ngũ những chiến sĩ của quân lực VNCH để bảo vệ miền Nam này. Sự từ chức của ông kéo theo một loạt những rối ren trên thượng tầng cơ sở quốc gia.

Sáng ngày 30 tháng Tư, tôi có trong danh sách trong phi tuần đầu tiên. Phi tuần tôi được lệnh cất cánh bay về Sài Gòn để yểm trợ cho quân bạn đang giao tranh với địch quân vùng ngoại ô của thủ đô. Và lần cất cánh của tôi sáng hôm ấy cũng là phi vụ cuối cùng của tôi trong nghiệp bay bổng. Khi chiếc A-37 vừa vào vòng đai của Sài Gòn, tôi chuyển tần số để liên lạc với Paris, danh hiệu của trung tâm liên lạc hành quân chiến cuộc xin chi tiết để yểm trợ, thì chỉ nghe những âm thanh rè rè mà không một ai trả lời. Không một chiếc máy bay quan sát nào hướng dẫn chúng tôi. Lắc cánh trên không nhìn xuống dưới là cảnh hỗn độn trên đường phố ngoại ô thành phố. Xe tăng địch lẫn lộn với người dân chạy giặc.

Làm sao bây giờ ? Phải chi còn anh Sơn. Tôi tiếc rằng anh đã ra đi quá sớm. Có anh ở đây, anh sẽ chẳng để cho xe tăng địch quân ngờ ngờ trên đường phố. Tôi không có bản lĩnh như anh. Làm sao để đánh địch mà không chết dân đây. Người lính miền Nam khi ra trận là đánh trận cho dân chứ không phải cho chủ nghĩa. Người lính quốc gia khi ra tay không phải chỉ là một cái máy vô hồn. Họ luôn trong người giồng máu mang tình tự dân tộc.

Chúng tôi được lệnh quay trở về phi trường Trà Nóc. Trên đường bay về, tôi nghe lời tuyên bố của Tổng thống đương nhiệm Dương văn Minh kêu gọi quân đội miền Nam hãy buông súng để trao quyền lại cho Mặt trận Giải phóng Miền Nam. Sau đó, một vài phi tuần trên không, không cam chịu sống chung với người "chủ mới" nên đã rủ chúng tôi cùng bay sang Thái Lan. Đầu óc tôi như muốn vỡ. Tay cầm cần lái mà như mơ. Đất nước tôi, nơi tôi đã sinh ra và lớn lên còn kia. Dân tộc tôi, người đã cứu mang tôi từ khi tôi còn bé vẫn còn đó. Người vợ hiền thơ đại dưới mảnh đất xanh ngát ruộng lúa đang còn ngóng trông tôi trở về như sau những lần cất cánh bay. Trời ơi! Tình nghĩa trong tôi quá nặng, tôi phải quay trở về...

Tôi đã rời con ngựa sắt ở phi vụ cuối cùng trong nỗi tủi nhục của người lính đã không làm tròn nhiệm vụ. Phi vụ cuối cùng của anh Sơn hào hùng bao nhiêu thì phi vụ cuối cùng của tôi đã chấm dứt trong nỗi đau ê chề của một người đã thua trận trong cuộc chiến.

Xin anh cho tôi được viết những lời này để tạ lỗi cùng anh, một đứa "cù lũ nhí" đã không làm tròn trách vụ mà anh đã đặt hết niềm tin tưởng.

Thấy mơ hồ một chiến hạm ra khơi

Nguyễn Nhi

Đối với anh ta, con tàu không chỉ đơn thuần là một khí cụ chiến tranh. Nó là một sinh thể có đời sống và mảnh hồn riêng. Cái hồn rất riêng này không dễ nào nắm bắt. Con tàu, tuổi trẻ anh ta ở đó. Con tàu, khoảng đời tươi đẹp nhất của anh ta ở đó. Con tàu, ở đó, chứ không phải là bất cứ một nơi nào khác.

Trong đêm mịt mù bão biển, anh ta đốt lên một đóm thuốc nhỏ nhoi. Chung quanh anh ta là những gương mặt làm lì chai sọng. Mặt hải đồ chỉ chỉ những tọa độ trên một hải trình ngoằn ngoèo truy tàu địch. Mùa biển động là mùa tàu giặc lén lút xâm nhập. Chúng gọi đó là chiến tranh du kích trên biển. Sóng lớp lớp phủ chụp mặt sàn chính con tàu, chồm lên cả đài chỉ huy. Con tàu thủy chung vẫn lừ lừ chẻ mặt biển đen. Lâu, phải thật lâu mới có một ánh đèn xa nhấp nháy. Mưa gào. Gió rít. Người ta không thể nào quên được những cơn gió xé tai của một ngày bão biển. Con tàu, con người gắn bó thủy chung, xé chia định mệnh. Định mệnh ấy xua đuổi cả hai vào cuộc chiến tranh để sinh tồn trước một thiên nhiên khắc nghiệt và một chủ nghĩa hắc ám.

Sau khi bàn giao phiên hải hành sớm, anh ta rời đài chỉ huy. Những thủy thủ cùng phiên với anh ta cũng lục tục về phòng ngủ. Anh ta không vội. Dường như trên đời không có điều gì làm anh ta phải hấp tấp. Anh ta còn quá trẻ và dường như mọi việc đều chiều chuộng, chờ đợi anh ta. Dường như chưa cơ hội tốt nào bỏ đi vì sự chậm chạp của anh ta. Nói đúng ra cũng có một ngoại lệ, có một lần anh ta đã rất vội vàng. Đó là lần anh ta quyết định vào lính. Anh ta đã nghĩ rằng chuyện học hành, đỗ đạt, tình yêu, hôn nhân, mọi sự ... đều có thể thư thả thu xếp. Nhưng cuộc chiến cần có anh ta. Tức thì. Như bị một hấp lực không thể cưỡng lại được, anh ta rời bỏ giảng đường. Nhiều người cố gắng lý giải, gọi đó là "mộng hải hồ", "nghịệp kiếm cung", "tiếng gọi tổ quốc"... hay gì gì đó nữa. Riêng anh ta, anh ta vốn dị ứng với tất cả những danh từ to lớn.

Nhưng đó là chuyện đã cũ. Còn bây giờ thì, sau phiên hải hành khuya, chẳng có gì phải vội vàng, anh ta lững thững đi xuống phòng ăn, nhờ người tiếp vụ pha một tách cà phê. Có thể anh ta sẽ thả người trên sofa, lật lật một vài trang sách. Cũng có thể anh ta chỉ ngồi thừ ra đó để suy tưởng mênh mông. Cũng có thể anh ta muốn chứng kiến một ngày mới vừa lên qua những ô cửa kính. Luồng nắng huy hoàng xoay động mỗi bệ mui tàu quay. Trên vách, chung quanh anh ta là bản sao của những bức tranh vẽ biển, vẽ thuyền, hải đăng, hải âu, những gành đá cô quạnh... Cũng như anh ta, mặt trời chẳng vội vàng...

Sau mấy giờ nghỉ ngơi lấy sức, anh ta bắt đầu một ngày làm việc mới. Hồi chưa vào lính, anh ta chỉ nghĩ được rằng đời sống hải quân là những cuộc hải hành và hải chiến. Không bao giờ anh ta tưởng tượng ra sự khô khan cứng nhắc của những buổi họp tham mưu, sự buồn nản của việc giấy tờ, công văn. Nhưng rồi cũng quen. Con tàu chào đời và lớn lên trong Đệ nhị thế chiến. Ba mươi năm sau nó là một trong những người chị trong hạm đội miền Nam. Những chiến công của nó hãy còn đó, đẹp ngời trong hải sử. Theo hải trình của nó, anh ta đã ghé qua những bến cảng địa đầu, những hải đảo cuối đất. Theo những cánh lục bình quất queo và rục rã ngoài cửa biển. Theo cánh trắng hải âu thảng thốt bỏ nhào xuống mặt vịnh xanh lo. Theo bầy sứa sặc sỡ trải rộng một vùng biển vắng. Theo bãi san hô cành nhánh xum xoe. Theo đảo xanh dừa. Theo bờ trắng cát. Theo tàu giặc ranh ma. Theo đầu cơn chớp bể mưa nguồn. Theo bầy dolphin trên hải trình quen thuộc...

Chiều xuống chậm trên biển. Khó mà quên được cảnh tượng lộng lẫy của thời khắc bàn giao giữa ánh sáng và bóng tối. Mặt trời nằm vắt ngang đường chân trời, rục rỏ. Anh ta hay ngồi ở sân sau, thả khói, nhìn mặt trời chìm. Anh ta không nhớ nhà. Nhớ chẳng chỉ là chút hình ảnh mênh mông sương khói. Con tàu là ngôi nhà của anh ta. Đó là nơi anh ta đã trải qua những ngày êm đềm và sóng gió. Cay đắng và ngọt ngào. Con tàu đã là một phần của tâm hồn mãi cảm của anh ta. Có thể trong suốt một chặng dài mười, hai mươi năm, chuyện đời anh ta không có gì đáng nhớ nhưng cái khoảnh khắc sống với con tàu ấy đã trở thành một dấu ấn đậm nét trên tâm hồn anh ta. Với con tàu, anh ta trưởng thành và tâm hồn anh ta xếp thành nếp, đáng.

Những ngày cuối cùng của cuộc chiến, con tàu nằm đại kỳ ở hải xưởng. Con kính ngư một thời lướt sóng ngăn thù ấy bây giờ đang ngậm ngùi mắc cạn. Nó không còn cơ hội vượt trùng lưu vong. Nó, cũng như anh ta, nằm lại, nghẹn thở trong chiếc thòng lọng đỏ. Sau này, anh ta viết:

*Để khắc khoải đem sâu từ cải tạo
Nghe thình không thảng thốt một hồi còi...*

oOo

Một tối, trong trại tù cải tạo ấy, anh ta lật tờ "Quân đội nhân dân" và bàng hoàng khi thấy lại hình ảnh con tàu trên trang nhất. Bức hình này quá quen thuộc đối với anh ta. Nó đã xuất hiện hằng năm trên quyền niên lịch hải quân. Thì ra, vừa được tu bổ xong chiếc khu trục hạm ấy, vẫn còn giữ nguyên tên và số hiệu, trở thành một phương tiện trấn áp trong tay kẻ thù.

Vậy là thêm một sự mất mát. Anh ta âm thầm chịu đựng sự mất mát ấy bên cạnh những đồ vỡ khác. Nhưng nói chung những tang thương cuộc đời chỉ có thể làm anh ta trở nên xót xa cay đắng chứ anh ta không hề nguyên rủa hay đay nghiến số phận. Bây giờ anh ta đã quá sáu mươi. Con tàu cũng vừa độ lục tuần. Bây giờ anh ta biết mình già. Bây giờ anh ta không biết con tàu đã tàn tạ đến đâu trong tay kẻ địch. Hay nó đã rỉ sét nằm neo trên một nghĩa trang quạnh quẽ nào rồi?

Nhưng bây giờ nghĩ cũng kỳ, thỉnh thoảng anh ta lại thấy chính mình vừa độ thanh niên. Mắt sáng. Tóc bóng. Bây giờ, cũng kỳ, thỉnh thoảng anh ta lại thấy con tàu đương thời thiếu nữ. Ngực nở. Môi tươi. Anh ta thấy mình đang trụ đầu pháo tháp, vỗ mạn tàu mà ca. Anh ta lại nghe lại một hồi còi u u trầm mặc. Tiếng còi tàu mở đầu một ra khơi đồng thiếp. Anh ta viết tiếp:

*Để khật khưỡng chiều say trên xứ lạ
Thấy mơ hồ một chiến hạm ra khơi...*

Thú Điền Viên

*Cái thú điền viên quả tuyệt chiêu
Hoa thơm trái ngọt quá là kiêu
Đong đưa dưới nắng nhìn khiêu gợi
Lửng lẳng trên cành thấy đáng yêu
Tiêu khiển cho đời thêm khả ái
Phong lưu cuộc sống dễ thương nhiều
Bốn mùa điệu nghệ thay hương sắc
Một góc vườn thưa đẹp mỹ miều*

09 2014 Hoài Tâm Niệm

NÓI VỚI BẠN BÈ...

*Rồi chúng ta cũng sẽ về với đất
Tranh dành chi chuyện tốt xấu hơn thua
Hồn lưu lạc cốt xương rồi sẽ mất
Nhựa còn đâu khi lá đã sang mùa*

*Rồi có lúc chúng ta cùng ngồi lại
Nhìn rõ nhau để nhớ buổi thiếu thời
Hãy làm sao ánh nhìn không e ngại
Cầm tay nhau và lòng rất thanh thoi*

*Rồi có lúc chúng ta buồn vái lạy
Đốt nhang trầm khóc bạn hữu ra đi
Rơi nước mắt lúc xe tang sắp chạy
Sao giờ đây đối xử chẳng ra gì*

*Rồi có lúc ta trở về cát bụi
Nắm tro tàn cô lẻ giữa trần gian
Sao lại vẫn hao tâm ngồi cặm cụi
Viết những lời khiến bằng hữu tan hoang*

*Rồi tất cả chỉ vòng quay trống rỗng
Đến rồi đi quy luật của muôn đời
Sao không sống với những lời thơ mộng
Đề cuối đời không tiếc cuộc rong chơi*

DODUYNGOC

ĐỪNG VÔ CẢM

*Độc lập, Tự do không tự nhiên có được
Vớ bợn độc tài đảng trị Cộng nô
Phải đánh đổi bằng linh hồn và thể xác
Của những người trẻ tuổi hôm nay
Nếu như bạn hững hờ, vô cảm
Bạn sẽ là nô lệ của tương lai
Và bạo tàn không thể chế ngự nền công lý .*

And they will never can kill us all .

Trier, Sonntag 12nd, 2014

Mary Tuyết

Phiếm luận văn chương

Huỳnh Kim Khanh

"Hàng năm cứ vào cuối thu, lá ngoài đường rụng nhiều và trên không có những đám mây bàng bạc, lòng tôi lại nao nức những kỷ niệm hoang mang của buổi tựu trường..."

Buổi mai hôm ấy, một buổi mai đầy sương thu và gió lạnh, mẹ tôi âu yếm nắm lấy tay tôi bước đi trên con đường làng nhỏ hẹp..."

Với những dòng đơn sơ thắm thiết, Thanh Tịnh mở đầu một đoạn văn trong tập 'Quê Mẹ' mà tôi chưa bao giờ có dịp đọc hết từ ngày biết đọc và biết yêu văn chương. Tôi còn nhớ thời đó, tôi hay đọc tới đọc lui những bài văn ngắn đăng trong 'Quốc Văn Giáo Khoa Thư', một trong những loạt sách do bộ Giáo Dục in ra cho các học sinh tiểu học thời bấy giờ. Tôi không nhớ rõ làm sao những cuốn sách đó đến với tôi, nhưng một điều chắc chắn là những cuốn sách đó, với bìa đã bị mất, đã in sâu vào tâm khảm tôi và đã ảnh hưởng mạnh cái mà tôi gọi là cái nghiệp văn chương trong tôi. Thời đó, tôi cứ đọc những đoạn văn tới lui nhiều bận cho tới khi thuộc lòng lúc nào không hay. Một đoạn văn khác của Ngọc Giao gọi 'Người Cô Độc' làm tôi nhớ mãi đến bây giờ:

"Người cô độc ấy đi lang thang trên bãi cát. Hắn đến ngồi trên một tảng đá, móc túi lấy nắm cơm khô. Ăn xong, hắn lơ đãng nhìn ra biển cả. Bình minh chưa đuổi hết hơi sương. Gió Bắc đem khí lạnh về cho mây nước. Mây, nước, chỉ toàn mây với nước vì quanh miền duyên hải ấy tuyệt nhiên không một bóng chân người... Đoạn văn tả một chàng trai cô độc sống một mình trên một bãi hoang với một đĩ vắng bí mật, cô đơn không ai hay biết. Chàng có thể là một tướng cướp khét tiếng một thời đang trốn tránh mạng lưới chánh quyền, hoặc chàng cũng có thể là một chiến sĩ cách mạng, tạm thời lẩn tránh để chờ một ngày vùng lên với mưu toan chiếm lại cơ đồ."

Năm tháng trôi qua. Tôi xuống Sài Gòn ở trọ một nhà bà con để đi học trường Võ Trường Toản, gần Đakao. Năm đệ lục tôi phải làm bài phê bình truyện ngắn của Tự Lực Văn Đoàn. Sau một buổi tối dò xét và cân nhắc, tôi chọn cuốn Hồn Bướm Mơ Tiên của Khái Hưng.

Cuốn truyện mô tả cuộc tình của một chàng trai thị thành Hà Nội, tình cờ gặp và yêu một ni cô ở một chùa nhỏ vùng Bắc Ninh, tây Bắc Hà thành. Tôi nghĩ truyện này cũng là nguồn gốc của những vở kịch và tuồng cải lương cũng như những bài ca tương tự dưới nhan đề Lan và Điệp phổ biến sau này. Lâu quá tôi không còn nhớ chi tiết nhưng giây phút Ngọc, chàng trai trong câu chuyện vô tình nhìn thấy ngực đầy đặn, nõn nà của Lan dưới lớp áo cà sa, chàng hiểu rằng mình đã yêu một tình yêu ngang trái. Khi biết được tình cảnh của Lan, chàng lại càng yêu nàng hơn. Thế nhưng, vì hoàn cảnh éo le, hai bên chỉ yêu nhau cảm lạng thứ tình yêu lý tưởng không xác thịt. Mỗi tình đó kéo dài bao lâu chỉ có độc giả có thể tưởng tượng và phán xét. Đối với tôi thời đó, Hồn Bướm Mơ Tiên là một tình yêu lý tưởng chỉ có trong văn chương. Khi lớn lên sau này tôi mới khám phá ra rằng những cuộc tình lý tưởng rồi cũng sẽ chết theo thời gian. Khi yêu nhau, hai trái tim phải hòa hợp cùng một nhịp điệu, tâm hồn và thể xác phải quyện vào nhau thành một khối. Giây phút gần nhau tuy ngắn ngủi mà thiên thu. Sau này, khi có dịp đọc những chuyện tình khác của nhiều tác giả khác như Nguyễn Thị Hoàng, Chu Tử khi lớn lên tôi mới học thêm được những tình cảm mới, tình yêu xác thịt. Năm tháng trôi qua, sau này có dịp đọc lại Hồn Bướm Mơ Tiên tôi lại cảm thấy tình lý tưởng không còn hấp dẫn như xưa. Tình yêu có thể bắt đầu từ một lý tưởng nào đó, nhưng rồi tình yêu cũng sẽ đối diện thực tế phũ phàng. Thực tế là vũng lầy của chúng ta. Thực tế là sự cọ xát của hai cơ thể, là nhịp điệu yêu đương nồng cháy như nắng trưa hè. Thiên đường hòa nhập hạ giới, khi trái cảm làm mất ngây thơ. Tình yêu nhục thể bạo phát rồi bạo tàn, bỏ lại hai thân thể rã rời nằm la liệt tưởng lại những phút tỏ tình thanh thoát ngày xưa. Nếu cuộc tình tiến xa hơn, đi đến một cuộc sống lứa đôi, hai đối tượng cũng sẽ tiến đến một giai tầng khác. Những lẩn lộn hàng ngày của cuộc sống lôi hai ta vào thực tế. Những bức thư tình ngày xưa đầy thi vị romantic giờ đây chỉ là một mớ giấy lộn nằm thẫn thờ đầy bụi bám. Tình yêu lúc nào cũng là đề tài bất diệt trong thơ văn và âm nhạc. Nguyễn Du trước khi sáng tác Đoạn Trường Tân Thanh cũng đã từng làm thơ tỏ tình với những nàng con gái trẻ cùng làng. L' amour, c'est pour rien. Love is for nothing. Tình Yêu tuyệt

đổi không bao giờ cần nhắc lại. Tình yêu thực là cho ra mà không cần lấy lại. Thế nhưng đã từng có những cuộc tình đổ vỡ khi thiên thần gãy cánh, khi tình yêu phải đổi diện thực tế phũ phàng. Tình Yêu trong thơ Xuân Diệu là thứ tình ích kỷ:

*Yêu là chết trong lòng một ít
Vi khi yêu nào chắc đã được yêu.*

Yêu và ghen cũng phảng phất trong thơ Nguyễn Bính:...

Đừng tắm chiếu nay bẻ lằm người !

Và tác giả khẳng định rằng yêu tức là ghen; ghen tức là yêu.

Yêu và ghen là hai yếu tố đi đôi với nhau. Sự ghen tuông chẳng qua khởi người từ một thứ tình yêu ích kỷ, chiếm đoạt. Cái thứ tình gọi là tình cho không biểu không ít hiện hữu trên cõi đời này. Yêu là chỉ biết mình mình và đối tượng mình yêu. Một nhân vật thứ ba không có quyền len lỏi vào mối tình hai đứa. Thế nhưng yêu mà không để người yêu được tự do như con chim giữa bầu trời cao rộng, mà muốn đem nàng nhốt vào lồng son, gác tía để chỉ có mình được chiêm ngưỡng, nâng niu. Đó là lý do tình yêu gãy cánh. Tình yêu chiếm hữu là thứ tình yêu một chiều, đưa đến nhiều khổ đau, chia rẽ. Thế nhưng thế gian ngoài kia lúc nào cũng tự ràng buộc mình vào thứ tình yêu vị kỷ này. Đó là cội nguồn của đau khổ, là những quái quăm, ngang trái trong đời. Yêu và ghen cũng là hai nhan đề của những quyển tiểu thuyết của Chu Tử thời chiến tranh Việt Nam thời điểm thập niên 60.

Những mối tình không trọn vẹn, với kẻ ở người đi, hoặc yêu mà phải nhìn người yêu cất bước theo chồng. Rồi có những mối tình của kẻ dương gian và người chín tuổi, những mối tình Liêu Trai chỉ có thật khi màn đêm buông xuống, khi ánh đèn dầu mờ ảo hoặc ánh nến lung linh làm thêm vẻ huyền bí, mê hoặc của người đẹp về đêm dưới mát chàng thư sinh lặn đạn hoặc chàng lãng tử không nhà, ghé trọ một đêm ở quán trọ bên đường.

*Còn đâu thừa ấy niềm khăng khít
Quỷ với người chung một mái nhà
Trăng bạn hoa em trầm mỗi lá
Đèn khuya dĩa đặt bong yêu ma
Dăm gã thư sinh vừa lạc đê
Mười nàng xuân nữ xóm chim châu
Cảm thông một phút bùng ân ái
Miếu nguyệt vườn sương gặp gỡ nhau
(Vũ Hoàng Chương)*

Hoặc một chàng thi sĩ lang bạt kỳ hồ thăm viếng mộ một tình nương vô danh :

Em hãy cười lên vang cõi âm,

*Khi trăng thu lạnh bước đi thẳm.
Những hồn phiêu bạt bao năm trước,
Nay đã vào chung một chỗ nằm.*

...
*Ta gửi bài thơ anh linh,
Hỏi người trong mộ có rùng mình ?
Nắm xương khô lạnh còn ân ái ?
Bộ ngực bi thương vẫn rợn tình ?*

....
*Thần chết cười trong bộ ngực điên,
Ta nghe em thở tiếng ưu phiền.
Nỗi lòng xưa dậy tan Thanh Vắng.
Hơi đất mê người -- Trăng hiện lên.
(Đinh Hùng)*

Liêu Trai Chí Dị là tập truyện ghi lại những chuyện tình kỳ bí giữa kẻ dương gian và người chín tuổi hoặc chuyện đan díu tình tự với những người đẹp hóa thân từ loài thú hoang, từ cội đá, lùm cây hoặc xuất hiện từ những bức tranh thủy mặc. Cũng chính tập truyện này làm nguồn cảm hứng cho nhiều văn thi sĩ cổ kim.

*Mình ta buồn đặc đặc
Say giữa hai tờ Liêu Trai
Rún rẩy hoa đèn rung ngọn bấc
Không gian đàn mãi tiếng giày ai...*

*Dầu cạn lưng chùng phao
Sợi nhỏ thon mềm dáng liễu
Hài son phơi phơi lửa đào
Khói biếc màu xanh yếu điệu*

*Ai đó - Phải chẳng hồn cỏ cây
Bấc thơm dầu quánh, nhựa hây hây
Dầu vơi bấc mỏng manh gầy
Bước chân nào ngờ ngỡ
Hoa đèn lung lay
(Vũ Hoàng Chương)*

Những mối tình Liêu Trai chỉ hiện hữu giữa khoảng tranh tối tranh sáng, khi Âm thịnh Dương suy, khi ranh giới giữa thực và hư trở nên mờ nhạt không đầu mối, khi rượu và thơ đã hòa nhau lúc 'tửu nhập thần' như Tô Đông Pha và Vũ Hoàng Chương thường nói.

*Lá dậy men rừng nguyệt úa thu
Buồn gieo từng giọt nến tương tư
Hôn mê xác tục mơ hồn bướm
Ta giờ từng trang sách họ Bò*

(HKK)

Waalwijk ngày 27 tháng 9 năm 2014

Thư mời

Lễ Cầu cho các Linh Hồn và tưởng niệm cố tổng thống Ngô Đình Diệm và người em là ông Ngô Đình Nhu vào Chúa Nhật 2 tháng 11 năm 2014 tại Waalwijk, Hòa Lan. Có sự hiện diện của Linh Mục Phero Nguyễn Văn Khải dòng Chúa Cứu Thế đến từ Giáo Đô Roma. Cha sẽ chia sẻ với chúng ta về Lòng Chúa Thương xót dưới lăng kính của Đức Tin và lịch sử.

Kính gửi các tổ chức đấu tranh, đại diện cộng đồng người Việt tỵ nạn cộng sản tại Hòa Lan, các đoàn thể, tổ chức, đảng phái đấu tranh, các vị lãnh đạo các tôn giáo và toàn thể quý quý ông bà anh chị em, Mùa thu đã trở lại và mùa hè đã tạm biệt chúng ta. Khi nhìn ra những mảnh vườn hay những khu rừng xa xa chúng ta thấy những lá cây đang chuyển dần sang màu vàng úa và từ từ lìa khỏi thân cây.

Đối với Giáo Hội Công Giáo thì cứ hằng năm vào ngày 2 tháng 11 cầu nguyện trọng thể cầu nguyện và tưởng nhớ những người đã chết. Gọi là Lễ Cầu Cho Các Linh Hồn. Ít nhiều trong mỗi chúng ta cũng có những người thân, bạn bè thân hữu đã về thế giới bên kia. Khi còn sống chúng ta còn có thể gặp nhau trong những bữa ăn, những buổi tiệc... nhưng khi họ đã từ giã cõi đời thì chúng ta chỉ còn tưởng nhớ tới họ bằng cách ôn lại những dĩ vãng vui buồn mà thôi. Đối với những người Công Giáo thì chúng ta tham dự thánh lễ và cầu nguyện cho họ mau được về nhan thánh Chúa. Trong dịp này chúng ta cũng không quên cầu nguyện cho các chiến sĩ Việt Nam Cộng Hòa đã bỏ thân trên các chiến trường khi phải giữ từng tấc đất khỏi rơi vào tay cộng sản. Chúng ta cũng không quên cầu nguyện cho những chiến sĩ đã chết trong các nhà tù mà cộng sản gọi là trại học tập cải tạo. Chúng ta cũng không quên cầu nguyện cho những đồng bào xấu số chết trên đường tìm tự do. Họ đã chết trên biển, trong rừng hay tại các ngã biên giới Lào và Campuchia.... Dịp này chúng ta cũng tưởng niệm cái chết tức tưởi của cố tổng thống Ngô Đình Diệm bị sát hại ngày 2 tháng 11 năm 1963. Đất Nước Việt Nam từ đó chỉ có nước mắt và tan thương.... Bây giờ đã 51 năm rồi nhưng tương lai vẫn còn đen tối và không lối thoát. Là người Công Giáo chúng ta không những chỉ có bổn phận lo sống lễ luật Chúa là Mến Chúa và yêu người, chúng ta cũng còn có trách nhiệm đối với Quê Hương và Đồng Bào ta còn đang ở lại tại Quê Nhà.

Với tâm tình trên tôi và một số anh chị em sẽ tổ chức Thánh Lễ cầu cho các Linh Hồn và đồng thời cũng cầu nguyện cho Quê Hương Việt Nam mau có thanh bình thật sự. Năm nay có sự hiện diện của cha Phero Nguyễn Văn Khải, Phero Nguyễn Đức Minh và Gioan Nguyễn Văn Thông cùng dâng thánh lễ cầu nguyện. Đồng thời cha Nguyễn Văn Khải cũng chia sẻ với chúng ta về Lòng Chúa Thương Xót dưới ống kính của lịch sử và Đức Tin.

Ước mong quý ông bà anh chị em bớt chút thời giờ về địa điểm dưới đây:

**St.-Antoniuskerk
De Génestetstraat 1
5144 SN Waalwijk**

Vào ngày Chúa Nhật 2 tháng 11 năm 2014. Lúc 12 giờ 30 tới 18 giờ.

Mong rằng quý ông bà anh chị em hãy kêu gọi nhau tới tham dự buổi lễ cầu nguyện và tưởng niệm quan trọng này. Chúng ta cũng nhớ rằng năm 1954 hàng triệu người dân miền bắc đã bỏ lại tất cả và chạy trốn vào miền Nam lúc đó còn tự do dân chủ... chúng ta hãy cảm tạ Chúa cho chúng ta thoát được miền bắc tới miền nam và thoát khỏi thiên đàng cộng sản được tới bến bờ tự do là các nước Âu Mỹ...

Thay mặt ban tổ chức,

Mọi liên lạc có thể điện thoại về Lm. Phero Nguyễn Đức Minh
061065 1088 Email Vietnamforevervietnam@gmail.com

T.b. Các linh mục tham dự xin mang theo áo Alba và stola tím để cùng dâng thánh lễ đồng tế.

Tin Sinh Hoạt Cộng Đồng

Bữa Cơm Gây Quỹ Hỗ Trợ Dân Chủ “Bên Em Vẫn Có Ta”

Lisse 22/6/2014 (VNNS).- Với mục đích hỗ trợ các nhà dân chủ đang đấu tranh cho Tự Do tại Việt Nam, vào lúc 15g00 ngày 22/6/2014 tại hội trường Het Poelhuis thành phố Lisse, một bữa cơm gây quỹ với chủ đề “Bên Em Vẫn Có Ta” đã được Ủy Ban Hỗ Trợ Tự Do Dân Chủ và cơ sở Việt Tân tại Hoà-Lan phối hợp tổ chức.

Sau nghi thức khai mạc, ông Đinh Ngọc Hiến đại diện Ban Tổ Chức chào mừng đồng hương và nói lên tấm lòng của người Việt tại Hoà-Lan, luôn góp sức cùng với đồng bào trong nước trong công cuộc đấu tranh cho dân chủ tại Việt Nam.

Tiếp theo đó, mọi người đã cùng xem dương ảnh về những nhà đấu tranh dân chủ đang bị cầm tù vì dám đứng lên tranh đấu cho Tự Do. Họ và gia đình của họ là những người cần phải được hỗ trợ về tinh thần cũng như vật chất để vượt qua được những sự khó khăn trên bước đường tranh đấu cho công lý.

Một số đại diện đoàn thể và đồng hương cũng được mời phát biểu cảm tưởng.

Sau đó mọi người đã cùng dùng cơm và thưởng thức một chương trình văn nghệ “cây nhà lá vườn” thật đặc sắc do các anh chị Hans, Tuyết Lê, Miên Thụy, Cẩm Vân, Mỹ Dung, Hữu Phước, Quang Kế, chị Thanh, chị Xứng đóng góp.

Ngoài ra, xen kẽ với chương trình là phần bán đấu giá một số các tặng vật đã tạo nên một không khí thật sôi nổi.

Trước khi chương trình chấm dứt, ông Bùi Đức Hoạt, đại diện Ủy Ban Hỗ Trợ Tự Do Dân Chủ đã thay mặt Ban Tổ Chức nêu lên kết quả tài chánh và

ngỏ lời cảm ơn các anh chị đã đóng góp cho việc âm thực và văn nghệ. Những bó hoa đã được trao đến tay những anh chị này với những tràng pháo tay nhiệt liệt tán thưởng của đồng hương.

Chương trình chấm dứt vào lúc 20g00 cùng ngày.

Lễ Tưởng Niệm Phó Đề Đốc Hoàng Cơ Minh và các Kháng Chiến Quân Đông Tiến

Lisse 14/9/2014 (VNNS).- Để tưởng nhớ sự hy sinh cao cả vì Tự Do cho quê hương và để vinh danh tinh thần vị quốc vong thân của Phó Đề Đốc Hoàng Cơ Minh và các kháng chiến quân, vào ngày 14/9/2014 tại hội trường Poelhuys thành phố Lisse, cơ sở đảng Việt Tân tại Hoà-Lan đã tổ chức lễ tưởng niệm các vị anh hùng đã hy sinh thân mình cho tổ quốc.

Buổi lễ khai mạc lúc 14g00 với nghi thức khai mạc thật trang trọng. Mọi người cùng hướng về quốc kỳ, hát quốc ca và tưởng niệm các chiến sĩ đã hy sinh vì tổ quốc và đồng bào bỏ mình trên đường tìm tự do.

Tiếp theo đó là phần chiếu dương ảnh về quá trình

hình thành Mặt Trận Quốc Gia Thống Nhất Giải Phóng Việt Nam và sự thành lập đảng Việt Tân.

Ông Đinh Ngọc Hiến, trưởng cơ sở Việt Tân tại Hoà-Lan đã thay mặt cơ sở chào mừng các vị đại diện hội đoàn và đồng hương đến tham dự lễ tưởng niệm.

Sau đó là nghi thức tưởng niệm, đại diện các đoàn thể gồm Cộng Đồng VNTNCS/HL (ông Nguyễn Đắc Trung), Gia Đình QCC/VNCH/HL (ông Trương Hải), các ông Lê Quang Kế, Đào Công Long, nhân sĩ Cộng Đồng và ông Đinh Ngọc Hiến đã cùng thắp hương trên bàn thờ với các di ảnh của Phó Đề Đốc Hoàng Cơ Minh và một số Kháng Chiến Quân đã hy sinh trên bước đường Đông Tiến.

Sau đó, tiểu sử một số các vị anh hùng hy sinh từ năm 1983 đến 1991 được đọc kèm theo một bài văn tế đã gây nhiều cảm xúc. Sau đó, mọi người hiện diện đã cùng lên cắm hương trên bàn thờ.

Tiếp theo đó, các vị đại diện Cộng Đồng Việt Nam Ty Nạn Cộng Sản tại Hoà-Lan và Gia Đình Quân Cán Chính Việt Nam Cộng Hoà tại Hoà-Lan cũng đã được ban tổ chức mời phát biểu cảm tưởng.

Trong phần chiếu dương ảnh về các hoạt động của đảng Việt Tân từ ngày thành lập cho đến nay, mọi người đã nhìn thấy nỗ lực và sự hy sinh của các đảng viên Việt Tân tranh đấu cho Tự Do từ trong nước đến hải ngoại.

Sau đó mọi người cùng dùng cơm thân mật và lắng nghe những bài ca quê hương do một số các anh chị đóng góp.

Ủy Ban Xây Dựng Tượng Đài Thuyền Nhân

Nieuwegein 21/9/2014 (VNNS).- Để lược duyệt công tác, tài chánh và chuẩn bị cho các công tác sắp tới, vào lúc 13g00 ngày 21/9/2014 tại hội trường Zalencentrum t' Veerhuis ở thành phố Nieuwegein, một buổi họp của Ủy Ban Xây Dựng Tượng Đài Thuyền Nhân với đại diện Cộng Đồng, ông bà Lia (người vẽ mô hình và thực hiện tượng đài) đã được tổ chức. Ngoài ra còn có sự hiện diện của Kỹ Sư Hà

Văn Hùng và ông Trần Quốc Tuấn theo lời mời của Ủy Ban để đóng góp ý kiến kỹ thuật cho việc xây dựng tượng đài.

Ông bà Lia đã cho mọi người hiện diện xem mẫu mô hình mới thực hiện bằng gang, thay vì bằng đồng mà mọi người trong Ủy Ban đã cùng đồng ý để tránh tình trạng bị phá hoại do việc ăn cắp kim loại làm bằng đồng như hiện nay đang xảy ra. Mẫu mô hình này giống như trước, chỉ khác vật liệu làm bằng gang.

Ngoài ra, tượng đài sẽ được đặt trên một khối đá lớn vững chắc, tự nhiên và thẩm mỹ mà ông bà đã tìm được và thoả thuận mua được.

Với sự đóng góp ý kiến và tổng kết tài chánh cho đến nay thu được, mọi người đều cảm thấy thật phấn khởi trong việc thực hiện công tác này và Cộng Đồng Việt Nam Ty Nạn Cộng Sản tại Hoà-Lan sẽ có một mẫu tượng đài như mong muốn.

Theo như dự trù, Ủy Ban sẽ cố gắng thực hiện xong tượng đài trước mùa hè năm 2015.

Ủy Ban cũng duyệt xét một số công tác tổ chức văn nghệ và xổ số vào ngày 25/10/2014 tại hội trường Olympus College, Olympus 11, 6832 EL Arnhem, cũng như sẽ gửi thư cảm ơn tất cả hội đoàn và đồng hương đóng góp cho việc xây dựng tượng đài.

HÌNH ẢNH TẾT TRUNG THU 2014 TẠI CĐ EDE**Tin Hòa Lan****Hướng Đến Cuộc Bầu Cử Hội Đồng Tỉnh Năm 2015**

Tháng Mười năm 2014 đánh dấu một khúc quanh trong sự nghiệp chính trị của Mark Rutte. Vào ngày 14 tháng này, ông đã làm Thủ Tướng được tròn bốn năm. Thông thường thì đây chỉ là thời gian của một nhiệm kỳ luật định, không có gì đáng chú ý. Thế nhưng kể từ đầu thế kỷ 21 và nhất là kể từ khi ông Pim Fortuyn bị thảm sát cho đến nay, chính trường Hòa Lan không còn ổn định như trước nữa. Các liên minh thân chính trong Hạ Viện thường thì khó hợp nhưng lại dễ tan, khiến cho chiếc ghế Thủ Tướng do đó cũng khó có thể bền vững. Như chúng ta biết, liên minh VVD-CDA, với sự dung túng của đảng PVV, được thành lập vào tháng 10 năm 2010 đã tan rã trước thời điểm ấn định vào tháng 4 năm 2012, đưa đến sự sụp đổ của Nội Các Rutte I, tiếp theo là một cuộc bầu cử Hạ Viện mới và sự hình thành của liên minh VVD-PvdA cùng với Nội Các Rutte II vào tháng 11 năm đó.

Tuy liên minh VVD-PvdA có một đa số 79 trên 150 ghế tại Hạ Viện, nhưng nó lại chỉ nắm một thiểu số tại Thượng Viện. Để có thể thông qua các dự luật cải tổ kinh tế và xã hội Hòa Lan, Nội Các Rutte II đã phải thương lượng với ba đảng đối lập là D66, ChristenUnie và SGP để đạt được một đa số quá bán tại cơ quan lập pháp này. Nhờ nhận được một số nhượng bộ có lợi cho khối cử tri của họ, nên các đảng đối lập nói trên đã đồng ý tiếp tay với Nội Các Rutte II trong việc ban hành những biện pháp cải cách mà Nội Các này cho là tối cần thiết cho vương quốc Hòa Lan.

Câu hỏi mà những người theo dõi chính trị Hòa Lan hiện giờ đang quan tâm là liệu sự hợp tác giữa Nội Các Rutte II và các đảng đối lập vừa kể có thể được tiếp tục hay không sau cuộc bầu cử Hội Đồng Tỉnh tức là Provinciale Statenverkiezingen vào tháng 3 năm tới. Như đã từng trình bày, Thượng Nghị Sĩ ở Hòa Lan không được bầu trực tiếp. Cử tri bầu thành viên Hội Đồng Tỉnh, rồi các thành viên này mới bầu Thượng Nghị Sĩ. Hiện nay liên minh VVD-PvdA cùng với D66, ChristenUnie và SGP có một đa số tối thiểu là 38 trên 75 ghế (nghĩa là chỉ có 1 ghế quá bán) tại Thượng Viện. Chúng ta không biết năm đảng này còn giữ được đa số mong manh mà họ đang có hay không sau cuộc bầu cử nói trên.

Lý do gieo hoài nghi là việc đảng PvdA ngày càng mất nhiều sự ủng hộ của những người từng bỏ phiếu cho nó. Trong cuộc bầu cử Hạ Viện năm

2012, đảng này chiếm được 38 trên 150 ghế. Theo các cuộc thăm dò dân ý thì nếu bây giờ có bầu cử Hạ Viện, nó chỉ còn giữ lại được từ 10 đến 15 ghế mà thôi. Đây là một nghịch lý hay paradox đáng được lưu ý. Vì trong lúc đảng PvdA liên tiếp bị cử tri lia bỏ, thì các vị Bộ Trưởng thuộc đảng này như Bộ Trưởng Xã Hội Lodewijk Asscher và Bộ Trưởng Tài Chính Jeroen Dijsselbloem lại được quần chúng đánh giá cao và mến mộ...

Lodewijk Asscher

Jeroen Dijsselbloem

Halbe Zijlstra

Các bình luận gia tiên đoán rằng sự thảm bại của PvdA trong cuộc bầu cử Hội Đồng Tỉnh sắp đến sẽ làm cho mối quan hệ giữa đảng này và đảng VVD bị căng thẳng hơn, có thể đưa đến sự cáo chung của Rutte II. Khác với đảng PvdA, đảng VVD tuy cũng bị mất sự ủng hộ của cử tri, nhưng không mất nhiều như PvdA đang bị mất. Nếu sau cuộc bầu cử tháng 3 năm 2015, đảng PvdA đi đến kết luận rằng nó phải trả một giá quá cao cho sự hợp tác với đảng VVD, trong khi đảng VVD lại không phải gánh một thiệt hại tương tự, thì có lẽ số phận của Nội Các thứ hai do Rutte cầm đầu đã được định đoạt.

Tính chất bấp bênh của Nội Các này một lần nữa cho chúng ta thấy một điều bị cho là một nhược điểm nhưng cũng có thể được xem là một ưu điểm trong hệ thống lưỡng viện tại Hòa Lan. Như đã nêu trên, một nội các muốn biến chính sách của mình thành pháp luật cho cả nước thì phải có sự hậu thuẫn của đa số trong Hạ Viện cũng như Thượng Viện. Chỉ có điều là thành viên của hai cơ quan lập pháp này được bầu vào hai thời điểm khác nhau. Trong quá khứ, khi cử tri Hòa Lan ít khi thay đổi chính kiến nhanh chóng như họ làm bây giờ, thì điều đó thường không gây ra khó khăn đáng kể cho việc điều hành quốc gia, vì một nội các có đa số trong Hạ Viện cũng thường có đa số tại Thượng Viện. Nhưng thời nay, phần đông cử tri lại có khuynh hướng "thay đổi quan điểm chính trị thường xuyên như thay áo chemise," nên việc hai cơ quan lập pháp này không được bầu cùng một lúc đã gây ra những trở ngại nghiêm trọng mà Nội Các Rutte II gặp phải. Bởi thế nên ông Halbe Zijlstra, thủ lãnh đảng VVD tại Hạ Viện có đề nghị xóa bỏ Thượng Viện. Thế nhưng cũng có người cho rằng việc hai cơ quan lập pháp được bầu vào hai thời điểm khác nhau khiến cho mỗi cơ quan có thể có thành phần đa số không phù hợp với nhau đã giúp tạo ra một thể quân binh mới trong chính trường Hòa Lan, đòi hỏi sự hợp tác và nhượng bộ của đôi bên và do đó góp phần nâng cao sự đồng thuận về chính sách và pháp luật được ban hành trong vương quốc này.

Ông Năm Chuột tổng hợp các sự kiện và ý kiến lấy từ báo chí, đài truyền hình, đài phát thanh và hệ thống thông tin toàn cầu.

Lời Toà Soạn

Khi trả tiền báo quý vị nhớ ghi số độc giả của mình để giúp Toà Soạn dễ dàng cập nhật danh sách

Chân thành cảm ơn

Tin Thế Giới

Tử suất vì dịch Ebola lên tới 70%

GENEVA, Thụy Sĩ (AP) - Số tử suất vì dịch Ebola nay đã lên tới 70% và có thể có tới 10,000 ca bệnh mới mỗi tuần trong hai tháng tới, Tổ Chức Y Tế Thế Giới (WHO) đã thông báo như vậy.

Bà Ellen Johnson Sirleaf, tổng thống Liberia, nói về bệnh Ebola tại một cuộc họp báo ở thủ đô Monrovia. (Hình: John Moore/Getty Images)

Trước đó, WHO ước tính là số tử suất sẽ vào khoảng 50%.

Bác Sĩ Aylward cho biết con số 70% là rất cao trong mọi trường hợp và WHO vẫn tìm cách cô lập những người mắc bệnh đồng thời tìm cách chữa trị càng sớm càng tốt.

Ông cho báo chí hay nếu sự đối phó của thế giới trước cuộc khủng hoảng Ebola không gia tăng trong vòng 60 ngày tới "sẽ có thêm nhiều người chết" và đang có nhu cầu ngăn chặn sự phát triển của các ca bệnh.

Trong bốn tuần qua, có khoảng 1,000 ca bệnh mới mỗi tuần, gồm cả các trường hợp khả nghi, các trường hợp được xác nhận hay có thể bệnh, ông cho hay, nói thêm là WHO muốn đạt chỉ tiêu là cô lập 70% trường hợp bệnh trong hai tháng tới để đảo ngược dịch bệnh này.

Tổ chức WHO đã đưa ra số người chết Ebola là 4,447 người, đa số là ở Tây Phi, trong 8,914 trường hợp bệnh.

Sierra Leone, Guinea và Liberia là những quốc gia đang bị ảnh hưởng nặng nề nhất của dịch Ebola. **(V.Giang)**

Cảnh sát Hồng Kông xịt hơi cay giải tán biểu tình, bắt 45 người

HONG KONG (NV) - Cảnh sát Hồng Kông đã sử dụng hơi cay giải tán biểu tình trên đường Lung Wo và bắt 45 người, sau khi các sinh viên "tái chiếm" con đường ở khu Admiralty, theo tin của nhật báo The South China Morning Post (SCMP)

Sự việc xảy ra vào lúc 7 giờ sáng, theo SCMP, và lúc đó có khoảng 1,000 người biểu tình có mặt.

Một cảnh sát viên nói với tờ báo này rằng người biểu tình bị bắt vì họ "phá hoại tài sản chính phủ."

Một người biểu tình Hồng Kông bị cảnh sát xịt hơi cay. (Hình: Alex Ogle/AFP/Getty Images)

Hàng trăm cảnh sát dùng búa tạ và cưa máy để phá hủy các rào cản do người biểu tình đòi dân chủ dựng lên gần các văn phòng chính phủ và khu trung tâm tài chính, tái lập giao thông trên một đại lộ chính, lần đầu tiên từ hai tuần qua, theo tin của hãng thông tấn Reuters.

Xe cộ lưu thông bình thường dọc theo đại lộ Queensway sau khi các rào cản bị dẹp nhưng các địa điểm tập trung biểu tình khác vẫn còn nguyên ở khu Admiralty và Mong Kok và người biểu tình bày tỏ sự cương quyết tiếp tục tranh đấu.

"Chúng tôi sẽ dựng lại sau khi cảnh sát tháo gỡ," theo lời một người biểu tình, anh Bruce Sze. "Chúng tôi sẽ không đổi đầu với cảnh sát."

Không giống như ngày Thứ Hai 13/10, khi xảy ra đụng độ giữa phía chống biểu tình và người biểu tình sau khi cảnh sát tháo gỡ rào cản, hôm Thứ Ba 14/10 đã không có cuộc ẩu đả nào.

Cảnh sát dùng cưa máy cắt các rào cản bằng tre được cột lại với nhau, trong khi những người khác dùng búa tạ đập nát các cục bê tông đặt bên ngoài tòa nhà dùng làm trụ sở của Bank of China tại Hồng

Kông và ở cạnh văn phòng của người được coi là giàu nhất Á Châu, tỉ phú Li Ka-shing.

Phía người biểu tình, phần lớn là sinh viên, đang đòi hỏi phải có dân chủ hoàn toàn cho đặc khu Hồng Kông, nhưng cuộc tranh đấu kéo dài hai tuần của họ đã gây ra tình trạng hỗn loạn giao thông và gây nhiều khó khăn tại nơi được coi là trung tâm tài chính Á Châu này, làm giảm bớt một số ủng hộ của dân chúng.

Chính quyền Hồng Kông và Bắc Kinh gọi các cuộc biểu tình phản kháng tại vùng đất từng là thuộc địa Anh này là bất hợp pháp.

Một số các nhà tài phiệt thế lực hàng đầu ở Hồng Kông trước đó cũng cảnh cáo rằng việc chiếm đóng khu trung tâm thành phố để đòi dân chủ sẽ làm mất sự ổn định.

Giao tranh dữ dội tại Kobani

SURUC, Thổ Nhĩ Kỳ (AP) - Một tay nỏ bom tự sát thuộc thành phần Hồi Giáo quá khích IS đã kích hỏa chiếc xe chở đầy chất nổ tại thành phố Kobani hôm Thứ Hai 13/10, tái tục cuộc giao tranh với các tay súng người Kurd đang cố thủ nơi đây.

Các cột khói bốc lên từ Kobani sau các trận oanh kích do Hoa Kỳ dẫn đầu. (Hình: Gokhan Sahin/Getty Images)

Từ bên kia biên giới, trên lãnh thổ Thổ Nhĩ Kỳ, người ta có thể nghe thấy tiếng súng và tiếng nổ từ phía thành phố Kobani, nơi ngày hôm trước các tay súng Kurd đã ngăn được sức tiến của IS.

Các nguồn tin thông thạo cho hay lực lượng IS đang mở lại cuộc tấn công ba gọng kìm từ phía Đông của thành phố và đang có giao tranh ở khu vực phía Nam. Nơi có đông đảo người dân thiểu số Kurd sinh sống này đã bị IS tấn công từ cuối tháng trước và vẫn còn cầm cự dù phía IS có hỏa lực hùng hậu hơn nhiều.

Các phi cơ của Mỹ và các quốc gia khác trong liên minh chống IS đã mở ra các cuộc không tập trong cũng như ngoài thành phố Kobani từ hơn hai tuần nay. Các quan sát viên quân sự nói rằng số phận của thành phố này sẽ là một sự xác định xem chiến dịch không tập có khả năng làm thay đổi tình thế hay không. Thành phần IS vấp phải sự kháng cự mãnh liệt của các tay súng người Kurd trong cuộc tấn công vào thành phố Kobani hôm Chủ Nhật 13/10, nhưng tạo thêm áp lực lên quân chính phủ Iraq ở mặt trận khác.

Một vụ nổ bom bên đường cũng làm thiệt mạng chỉ huy trưởng cảnh sát tỉnh Anbar của Iraq, nằm giữa thủ đô Baghdad và biên giới Syria, nơi các giới chức Ngũ Giác Đài từng bày tỏ sự lo ngại về khả năng đối phó với quân chính phủ trước sự tái tục tấn công của IS.

Xa hơn về phía Bắc, quanh khu vực sản xuất dầu chiến lược Baiji, quân đội chính phủ Iraq và các đồng minh thuộc lực lượng vũ trang giáo phái Sunni đang gặp phải các cuộc tấn công mới của IS, khiến phi cơ Mỹ phải mở cuộc tiếp tế thực phẩm và đạn dược bằng cách thả dù.

Tại Kobani, nơi cuộc giao tranh giữa IS và người Kurd đang được cả thế giới chăm chú theo dõi, phía IS đã gặp các tổn thất nặng nề, theo một tổ chức nhân quyền có trụ sở đặt tại Anh.

Tổ chức Syrian Observatory for Human Rights nói rằng chỉ riêng trong ngày Thứ Bảy, IS đã thiệt mất ít nhất 36 tay súng trong các cuộc chạm súng với phía Kurd.

Giám đốc tổ chức Observatory, ông Rami Abdel Rahman, cho hay đây là một trận đánh quyết định và IS phải chiến thắng bằng bất cứ giá nào.

Ông Abdel Rahman cho hay IS đang đổ thêm lực lượng tăng viện từ các nơi do họ kiểm soát ở Syria đến khu vực này. "Họ đang đưa các tay súng không có nhiều kinh nghiệm chiến đấu đến nơi đây," theo ông Abdel Rahman.

Washington và các đồng minh Ả Rập đã gia tăng các cuộc không tập nhắm vào các mục tiêu IS quanh Kobani trong những ngày gần đây. Tuy nhiên các giới chức Ngũ Giác Đài cho hay các nỗ lực này chỉ có tác dụng giới hạn vì không phối hợp được với các lực lượng dưới đất.

Các tay súng Kurd ở Kobani, vốn có liên hệ với nhóm người thiểu số Kurd nổi dậy đòi ly khai ở Thổ Nhĩ Kỳ có tên PKK, và bị Washington đưa vào danh sách khủng bố, cho hay họ không có phối hợp gì với các cấp chỉ huy phía Mỹ. (V.Giang)

Trung Quốc giải tán cuộc họp của luật sư dân quyền

BẮC KINH, Trung Quốc (AP) - Công an Trung Quốc hôm Chủ Nhật 12/10 ập vào một phòng họp bên ngoài thủ đô Bắc Kinh, nơi các luật sư tranh đấu dân quyền đang họp để thảo luận các trường hợp bị buộc tội sai trái, để đòi họ phải giải tán, theo một luật sư hiện diện.

Các luật sư tranh đấu dân quyền này là một lực lượng có uy tín ở Trung Quốc vì can đảm đòi hỏi tòa án phải thi hành luật pháp đúng đắn, dù rằng cơ chế này hoàn toàn nằm trong sự kiểm soát của đảng cộng sản cầm quyền.

Tuy nhiên, họ cũng bị các cơ quan truyền thông nhà nước bôi nhọ, nói rằng các luật sư này có tham vọng chính trị, muốn tự quảng cáo cho mình thay vì hành nghề luật trong khuôn khổ luật định.

Luật Sư Sui Muqing cho hay có 40 luật sư, thân nhân các nạn nhân oan sai, và các công dân khác đang họp tại khách sạn để thảo luận các vụ án sai trái thì hàng chục công an thuộc quận Huairou ập vào phòng họp.

Luật Sư Sui cho hay công an nói rằng họ đang điều tra về tố cáo có họp bàn về cách làm ăn phi pháp tại khách sạn, xem xét giấy tờ của từng người, và sau đó dồn mọi người lên một xe buýt chở về trung tâm Bắc Kinh. Cuộc họp này dự trù chấm dứt ngày Thứ Hai 13/10.

Hồi Tháng Tám, công an ở thành phố Guiyang ở phía Tây Nam Trung Quốc cũng theo dõi và quấy nhiễu hàng chục luật sư dân quyền đang định họp để thảo luận các vụ án oan sai nơi đây. Các luật sư sau đó họp cạnh một hồ nước và bị thành phần côn đồ đến đánh đập, đẩy xuống nước. **(V.Giang)**

Putin ra lệnh rút quân Nga khỏi biên giới Ukraine

MOSCOW, Nga (Reuters) - Tổng Thống Nga Vladimir Putin đã ra lệnh rút quân Nga, sau các cuộc tập trận trong vùng Rostov sát biên giới với Ukraine, theo điện Kremlin, trong chỉ dấu cho thấy có sự hòa dịu trước một cuộc họp quan trọng sắp tới.

Lệnh rút quân được đưa ra trước phiên họp của ông Putin và Tổng Thống Ukraine Petro Poroshenko ở Milan trong hội nghị thượng đỉnh Á Âu tại Milan vào cuối tháng 10.

Điện Kremlin hôm Chủ Nhật 12/10 nói rằng tổng thống Nga đã gặp bộ trưởng quốc phòng Sergei Shoigu để nghe báo cáo về kết quả cuộc tập trận ở vùng phía Nam, sau đó ông Putin ra lệnh rút các

đơn vị tham dự, gồm khoảng 17,600 quân, về lại các căn cứ thường trực của họ.

Nhóm loạn quân thân Nga đọc bản tin tuyên truyền tại vùng Donetsk, miền Đông Ukraine, 12 tháng 10. (Hình: AP Photo/Dmitry Lovetsky)

Mối quan hệ giữa Moscow và các quốc gia trong khối NATO đã xuống đến mức thấp nhất kể từ sau thời Chiến Tranh Lạnh vì các hành động của Nga ở Ukraine như sát nhập bán đảo Crimea hồi tháng 3 và hỗ trợ cho thành phần phiến quân thân Nga ở vùng Đông Ukraine.

Các quốc gia Tây phương đưa ra một loạt các biện pháp trừng phạt nhắm vào các ngân hàng Nga, các công ty năng lượng cũng như các cá nhân quan trọng vì sự can dự của Nga vào cuộc chiến Ukraine, khiến hơn 3,000 người thiệt mạng cho tới nay.

Khoảng một tháng trước đây, NATO cho hay Nga có vài ngàn quân và hàng trăm chiến xa, thiết vận xa tập trung ở vùng Đông Ukraine nhằm trợ giúp thành phần ly khai chiến đấu chống quân đội chính phủ Ukraine. **(V.Giang)**

HỎI - ĐÁP HAY (sưu tầm)

HỎI

Đố ai nằm võng không đưa?

Đố ai gặp lại người xưa không nhìn?

Đố ai quên được chữ tình?

Đố ai quên được bóng hình người yêu

(Đáp hay xem ở trang 48)

Tin Việt Nam

Yêu cầu bạch hóa Hội nghị Thành Đô

Người dân vào đến trụ sở Văn phòng Quốc Hội số 22 Hùng Vương, nơi tiếp dân thì bị bảo vệ ngăn cản.

Đại diện của nhóm Mạng Lưới Bloggers Việt Nam hôm nay không thực hiện được kế hoạch trao văn bản 'Yêu cầu Quốc hội bạch hóa Hội nghị Thành Đô' tại cả hai nơi là Hà Nội và Sài Gòn.

Theo đúng kế hoạch được công khai trên mạng Internet từ ngày đầu tuần, đại diện của Mạng Lưới Bloggers Việt Nam thực hiện 'Điều chúng tôi muốn biết' ở cả hai nơi là Hà Nội và Sài Gòn vào sáng ngày 15 tháng 10 đến tại trụ sở Ban Dân Nguyên ngay tại thủ đô Hà Nội và Văn phòng Quốc hội ở phía nam tại Sài Gòn để trao văn bản 'Yêu cầu Quốc hội bạch hóa Hội nghị Thành Đô'.

Tuy nhiên theo những người tham gia thì ở cả hai nơi họ đều không thể vào bên trong gặp người phụ trách để thực hiện việc trao văn bản như đã định.

Tại Hà Nội, anh Vũ Quốc Ngữ, một trong những người tham gia nhóm khoảng 20 người có mặt tại Ban Dân Nguyên vào sáng ngày 15 tháng 10 kể lại như sau:

Đến trước tòa nhà đó thì họ chặn lại, có cả người mặc quân phục, có người mặc đồ dân sự. Họ nói ở đây không tiếp đơn từ gì mà đây chỉ là nơi làm việc của Quốc hội; nếu muốn gửi đơn từ gì thì về số 1 Ngõ Thị Nhậm ở quận Hà Đông. Chúng tôi không được vào tòa nhà của quốc hội đó.

Đến trước tòa nhà đó thì họ chặn lại, có cả người mặc quân phục, có người mặc đồ dân sự. Họ nói ở đây không tiếp đơn từ gì mà đây chỉ là nơi làm việc của Quốc hội

Ở Sài Gòn, anh Bùi Tuấn Lâm, người theo dõi sinh hoạt trao văn bản như vừa nêu cũng cho biết:

Sáng hôm nay, ở Sài Gòn những anh em trong nhóm chủ chốt đi trao hầu như đều bị an ninh canh giữ ở nhà hết rất ít người ra ngoài được. Còn tôi không trực tiếp tham gia mà đóng vai người quan sát, ghi lại hình ảnh chứ không ở trong nhóm trực tiếp sáng nay đến văn phòng Quốc hội. Khi tôi đến quan sát thì văn phòng 2 Quốc hội đóng cửa, không làm việc. Tôi không biết bên trong có làm việc hay không nhưng bên ngoài đóng cửa giống như nghỉ làm việc hoàn toàn. Công an, an ninh, dân phòng, công an phường bố trí quanh khu vực đó rất nhiều, hầu như anh em không tiếp cận được nơi đó và tôi không thấy đến đó để giao.

Nội dung của văn bản yêu cầu mà Mạng lưới Bloggers Việt Nam muốn gửi đến Quốc hội để kiến nghị bạch hóa Hội nghị Thành Đô nêu rõ những thực tế mà người dân chứng kiến xảy ra trên đất nước Việt Nam suốt gần một phần tư thế kỷ qua với những thua thiệt trước Trung Quốc. Đó là lý do mà họ muốn biết tại Thành Đô hồi đầu tháng 9 năm 1990, hai phía đã có những thỏa thuận gì.

Tuyệt đại đa số dân VN chọn Con đường tư bản

Hãng tin AP trích dẫn phúc trình của Trung tâm Nghiên cứu Pew, tường thuật rằng 95% đối tượng Việt Nam được thăm dò, một con số cao kỷ lục, nói rằng cuộc sống của người dân sẽ khá hơn trong các nền kinh tế thị trường tự do. Cùng lúc, 70% người Mỹ và 65% người Anh bày tỏ sự hậu thuẫn dành cho hệ thống kinh tế thị trường tự do.

Sự phát triển của thương mại toàn cầu đã đẩy nhanh đà tăng trưởng tại các nền kinh tế mới nổi Việt Nam, giúp đưa hàng chục triệu người ra khỏi tình trạng nghèo đói. Trong khi đó, đà tăng trưởng của các nền kinh tế tiên tiến hơn ở Hoa Kỳ và Âu châu suy giảm trong mấy năm gần đây, với tỷ lệ thất nghiệp cao, và mức lương bổng dậm chân tại chỗ.

Những trải nghiệm khác biệt đó dường như đã thay đổi quan điểm truyền thống của người dân các nước về các thị trường tự do, và về triển vọng tương lai. 65% những người được thăm dò tại các nước phát triển nói họ dự kiến con cái của họ sẽ gặp khó khăn hơn cha mẹ. Ngược lại, tại các nước có thu nhập thấp và trung bình, ít nhất 50% đối tượng được thăm dò dự kiến con cái của họ sẽ khá giả hơn thế hệ đi trước.

Lạc quan nhất là những người tham gia cuộc thăm dò ở Việt Nam, 94% các đối tượng dự kiến một tương lai tươi sáng hơn cho con cái của họ. Chỉ có 30% người Mỹ, 23% người Anh, 15% người Ý, 14% người Nhật và 13% người Pháp, dự kiến một tương lai sáng lạn hơn cho những đứa trẻ bây giờ.

Trên toàn cầu, 60% người được thăm dò nói khoảng cách giữa giàu và nghèo là một vấn đề lớn tại nước họ. Nhưng một vấn đề lớn hơn nữa là nạn thất nghiệp.

Quan tâm cao nhất về tình trạng bất bình đẳng này là ở Hy Lạp và Libăng. 84% đối tượng ở cả hai nước coi đây là một vấn đề chủ yếu. Thấp nhất là ở Nhật Bản, chỉ có 28% coi khoảng cách giữa giàu nghèo là một vấn đề lớn.

Giới trẻ Việt Nam ủng hộ cuộc biểu tình ở Hồng Kông

Sinh viên Joshua Wong 17 tuổi lãnh đạo phong trào xuống đường ở Hồng Kông đứng trước trụ sở chính phủ sau một cuộc họp báo trong khu vực biểu tình ở trung tâm Hồng Kông, 9/10/14

Cách mạng Dù đang diễn ra ở Hồng Kông lôi cuốn sự chú ý của thế giới là cuộc biểu tình của học sinh-sinh viên đòi hỏi dân chủ và quyền tự do bầu cử- tự do chính trị mà người tiên phong của phong trào là một nhà hoạt động trẻ dưới tuổi vị thành niên.

Cuộc biểu tình bắt đầu một tuần trước khi sinh viên đồng loạt bãi khóa, phản đối việc Trung Quốc tuyên bố người dân Hồng Kông chỉ có thể bầu ra lãnh đạo từ các ứng viên mà Bắc Kinh đã chọn lọc.

Lãnh tụ 17 tuổi Joshua Wong của phong trào sinh viên Hồng Kông từng dẫn đầu các cuộc biểu tình trước đây để ngăn chặn chương trình giáo dục quốc dân của Bắc Kinh đưa vào các trường học Hồng Kông và kêu gọi một nền dân chủ hoàn toàn cho người dân trên lãnh thổ từng là thuộc địa của Anh được trao trả về Trung Quốc từ năm 1997 này.

Sự trỗi dậy vì khát khao dân chủ của giới trẻ Hồng Kông đang khơi dậy nguồn cảm hứng mạnh mẽ cho người trẻ khắp nơi, đặc biệt là các bạn trẻ tại Việt Nam. Trong cuộc thảo luận trên Tạp Chí Thanh Niên VOA, với 4 thanh niên Việt Nam từ Nam Định, Sài Gòn, Tây Nguyên, và Lâm Đồng đã có những phát biểu như sau:

Thành Nhân từ Lâm Đồng: Sau vụ giàn khoan 981, em cảm thấy rất bất mãn về tình hình đất nước mình. Em bắt đầu tìm hiểu thông tin từ các đài nước ngoài như VOA, chứ tin báo chí trong nước thì không chính xác. Ngày nào đó Việt Nam có những cuộc biểu tình như Hồng Kông thì em sẵn sàng tham gia.

Hùng từ Cao nguyên Trung phần: Dù sống ở đâu trên thế giới, con người có những mong muốn giống nhau. Chế độ nào đi ngược lại với sự phát triển của nhân loại, chà đạp quyền con người và quyền lợi căn bản của công dân, chế độ đó chắc chắn phải bị đào thải. Người dân Hồng Kông bức xúc quá trước việc áp đặt của Bắc Kinh không cho họ được bầu cử tự do, hợp pháp cho nên người trẻ mới can đảm đứng ra phản đối. Mình hoàn toàn ủng hộ phong trào này.

Đỗ Thanh Tùng từ Nam Định: Bản chất sự phát triển của Hồng Kông dựa trên nền tảng sự tự do về chính trị, ý thức hệ, ngôn luận, kinh tế. Có như vậy mới kích thích và tận dụng tối đa những sáng tạo trong người dân. Sự tự do về chính trị là nền tảng quan trọng nhất duy trì thịnh vượng của Hồng Kông. Cho nên, phong trào Chiếm Trung của những người biểu tình là hoàn toàn chính đáng. Họ chỉ muốn tiếp tục bảo vệ sự tự do chính trị của Hồng Kông mà thôi.

Hùng từ Cao nguyên Trung phần: Trong chế độ cộng sản Trung Quốc cũng giống như ở Việt Nam, đảng cử dân bầu. Trước khi bỏ phiếu đã biết rõ ai lên, ai xuống. Như vậy, không có tính hợp pháp, chỉ là một sự lừa bịp, nhảm nhí. Dân giờ càng ngày càng tiến bộ, không mù quáng hay đui mù mà không biết. Người dân, đặc biệt là giới trẻ, rất bức xúc. Ở Hồng Kông, họ đã dám lên tiếng và có được sự ủng hộ của mọi người. Dân biết sàng lọc, lựa chọn người xứng đáng để lãnh đạo mình, không muốn bị áp đặt.

Thành Nhân từ Lâm Đồng: Giới trẻ Việt Nam chưa hiểu hết thế nào là dân chủ, thế nào là quyền tự do. Họ có được lên tiếng gì đâu. Nó đã thành một hệ ý thức và khó thoát ra được trừ khi có một điều gì đó làm họ thức tỉnh. Như em chẳng hạn, sau vụ giàn khoan Trung Quốc vừa rồi em mới thức tỉnh, chứ hồi xưa em còn tham gia đoàn đội, sống cam chịu vậy thôi. Từ vụ giàn khoan, em tìm hiểu và biết được các bạn trẻ tranh đấu như Nguyễn Phương Uyên, Đỗ Thị Minh Hạnh và nhiều bạn khác đã cất lên tiếng nói. Từ đó, em biết mình phải lên tiếng, nhưng mình còn nhỏ bé quá chưa thể làm được gì. Nhưng ngày nào đó Việt Nam có những cuộc biểu tình như Hồng Kông thì em sẵn sàng tham gia.

Hùng từ Cao nguyên Trung phần: Cuộc đấu tranh của giới trẻ Hồng Kông làm mình liên tưởng tới tình hình Việt Nam. Giới trẻ Việt Nam đang ngấm ngấm ủng hộ, nhưng còn e ngại và lo sợ chính quyền nên không dám mạnh mẽ để lên tiếng hay bày tỏ bức xúc đòi hỏi như bên Hồng Kông. Như vụ giàn khoan Trung Quốc đưa vào vùng biển Việt Nam, sinh viên Việt Nam biểu tình phản đối thì bị nhà nước bắt bớ. Qua sự kiện Hồng Kông, giới trẻ Việt Nam khát khao được sống trong một xã hội có quyền con người, dân chủ-tự do.

Thành Nhân từ Lâm Đồng: Em thấy đoàn kết thì mọi thứ sẽ thành công, còn nếu cứ tiếp tục mạnh ai nấy lo và sợ sệt thì không thể nào thoát khỏi sự kìm kẹp của chế độ cộng sản này.

Chuyện bình thường

Nguyễn Hoàn Nguyên

Sau gần hai tuần thăm viếng các di tích lịch sử, ngắm no mắt cảnh núi rừng ở miền Nam nước Pháp, nằm phơi nắng trên bãi biển và trầm mình trong dòng nước mặn của Địa Trung Hải, tôi cảm thấy tạm đủ. Tôi có cảm tưởng mình muốn ném một cái gì khác hơn. Với túi đeo lưng tôi từ bỏ vùng biển màu xanh da trời, đi lang thang một mình vào miền quê màu vàng cháy của vùng Provence.

Tôi đi qua những con đường dọc theo vườn chanh, các cánh đồng trồng hoa hướng dương và *lavende*. Trời nắng hừng hực. Một con đường trải nhựa nhỏ dẫn vào trung tâm một ngôi làng. Ngay giữa làng một phòng tên nước đang chảy róc rách. Tôi nhìn chung quanh. Hoa *géranium* đỏ và tím nở rục rở trong các chậu treo dưới bệ cửa sổ của những căn nhà chung quanh. Nhà thờ của làng nằm cách đó vài chục thước. Phố xá chỉ có vài tiệm bán hàng đang đóng cửa, một quán cà phê nhỏ với dù che nắng đằng xa. Tất cả đều thu nhỏ lại ở nơi này so với phố xá mà tôi đã thấy trong mấy ngày qua. Tất cả đều như đang mệt nhọc, nằm duỗi người ngái ngủ giữa cơn nắng trưa. Giờ *sieste*.

Tôi không thấy bóng dáng người đi lại trên đường, cũng chẳng nghe tiếng xe cộ hay tiếng trẻ con. Âm thanh róc rách của nước chảy nghe càng rõ hơn. Trước một vài căn nhà có bóng mát, vài người già ngồi trên ghế dựa gục đầu thiu thiu ngủ. Một ông Tây già kéo chiếc nón rộng vành xuống che mặt, nghèo đói qua một bên như một cảnh trong phim cao bồi. Tôi tiếp tục tiến bước, không vội vã. Hai người đàn ông đang ngồi im lặng đánh cờ dưới tấm màn che nắng của quán cà phê. Tôi nhận ra mình đang bị thu hút trong không khí tịch mịch này. Thời gian, cảnh vật như ngưng đọng lại, đặc quánh. Nếu cứ tiếp tục bước đi cho đến khi qua khỏi biên giới Ý, tôi nghĩ mọi làng mạc sẽ đều có khung cảnh giống y hệt như vậy. Tôi như một con côn trùng không cưỡng lại được hấp lực của ánh sáng và đang có cảm giác say say như một tay chơi đang bắt đầu bị

ngắm chất á phiện. Tôi chỉ muốn ngồi xuống đây, lắng nghe tiếng nước chảy và ngắm thời gian đang dừng lại.

Sau khi rửa mặt bên phòng tên nước, tôi định ghé vào quán cà phê làm một tách *espresso* cho tỉnh táo rồi tiếp tục cuộc hành trình. Nhưng tôi lại rảo bước đi theo con đường ra khỏi làng, ngang qua những căn nhà vách đá nằm rải rác dọc theo đường. Tiếng ve chọt nổi lên rộn rã. Cùng lúc tôi sững sờ chợt nhận ra một khung cảnh cũ ngày xưa. Cũng bức tường hoa, cũng căn nhà với cửa sổ lá sách và mái ngói âm dương đỏ nằm thấp thoáng sau tàn cây, bụi *hortensia* màu hồng nở rộ trong sân nhà. Và dưới bóng mát của tàn cây lớn một ông Tây già đội bê-rê trắng đang nằm giữa người bất động trên chiếc ghế dựa. Cây ba-toong đen được gác trên một cái ghế khác nằm trong tầm tay...

*

Tôi thấy mình là đứa bé đang đứng bên lề quốc lộ 13 năm nào, nhìn vào sân nhà của ông Tây già. Tôi thường đi bộ từ nhà, băng qua đường rồi đi dọc theo quốc lộ 13 về hướng ngã sáu nhà thờ của thị xã. Trên lộ trình đó tôi phải đi ngang qua nhà ông Tây. Sân nhà ông nằm sau bức tường hoa thấp. Một cây vú sữa rộng tàn che nắng trước căn nhà với mái ngói âm dương đỏ. Ông thường nằm giữa người trên chiếc ghế dựa dưới bóng mát của tàn cây, đầu vẫn đội bê-rê trắng. Cây ba-toong màu đen được để gần tầm tay. Ông nằm trong tư thế song song với quốc lộ, mặt hướng về phía sân đối diện. Thỉnh thoảng tôi thấy ông chống gậy đi bách bộ trong sân nhà hay đang đứng ngắm bụi *hortensia* và mấy bụi anh đào.

Tôi không nhớ đã thấy ông lần đầu từ bao giờ. Tuy thường tò mò đứng nhìn ông, nhưng một ông Tây già nằm thảnh thơi trong sân nhà trên đất nước này đối với tôi thật ra cũng chỉ là một chuyện bình thường. Nó cũng bình thường như tiếng súng đại bác nổ rền hàng đêm. Đôi khi chiến trận ập về đến thị xã, sợ thì có sợ, nhưng đó cũng là chuyện bình thường. Giữa trưa trời nắng hừng hực, mấy chiếc xe GMC chở đầy lính Mỹ chạy bạt mạng trên quốc lộ 13: chuyện bình thường. Đôi khi xe nhà binh chở thương binh hay lính tử trận chạy ngang qua: chuyện bình thường. Dân tỵ nạn chiến cuộc từ miền trên đổ về, nằm la liệt trong các trường học hay sân chùa: chuyện bình thường.

Khi lên lớp ba tiểu học, tôi đã bắt đầu được học tiếng Pháp với một ông thầy già. Lên đến lớp nhì – tôi đã được chín tuổi – thì tôi bập bẹ được vài câu tiếng Pháp đơn giản. Dù đã thường xuyên đi ngang qua nhà ông Tây già, tôi vẫn không đủ tự tin để có thể chào ông một câu bằng tiếng Việt chớ đừng nói tới bằng thứ tiếng Pháp vỡ lòng. Tuy nhiên ý nghĩ sẽ áp dụng một câu tiếng Pháp để chào hỏi ông đã bắt

đầu thôi thúc. Tôi âm thầm chuẩn bị một câu chào hỏi nhỏ trong đầu, nghĩ rằng mình phải thử một lần, chắc cũng không khó lắm. Tôi cũng phải bạo dạn hơn, giống như những thằng cỡ lứa tuổi tôi thường cỡi trần trùng trực, vừa chạy theo mấy chiếc xe Mỹ vừa hét *hé lô hé lô* với hy vọng được mấy người lính Mỹ ném cho vài chiếc kẹo.

Vào một buổi trưa tôi lại đi ngang nhà ông. Như một thói quen, tôi bước chậm lại rồi đứng nhìn vào sân nhà. Lúc đó ông đang đi bách bộ trong sân. Bỗng dưng ông chợt đổi hướng và đi lần ra phía cửa. Thay vì tiếp tục bước đi, tôi lại đứng bất động nhìn ông, phân vân không biết có phải đây là cơ hội để thử câu chào bằng tiếng Pháp đã chuẩn bị từ nhiều ngày. Tôi chợt nghe tiếng ông Tây già vang lên rõ ràng từng chữ giữa nắng trưa: *Bonjour, comment ça va?* Điều này thật bất ngờ. Tôi vẫn đinh ninh người hỏi câu này chính là tôi chớ không phải là ông. Bây giờ vai trò đột nhiên thay đổi, tôi đứng chờ người ra. Ông Tây già kiên nhẫn đứng chờ và mỉm miệng cười. Trong cơn bối rối, tôi nghe mình lắp bắp: *Bông dua, mệt xí.* Và không chào ông, tôi bước đi thẳng luôn một nước.

Dù sao đi nữa tôi đã vượt qua giai đoạn đầu khó khăn. Từ đó về sau, khi đi ngang nhà ông, nếu tình cờ gặp ông trong sân, tôi đủ can đảm vẫy tay chào ông và nói được nguyên một câu tiếng Pháp đã học trong trường. Như thường lệ ông vẫy tay chào và trả lời lại bằng tiếng Pháp. Ông vẫn nằm thành thoi dưới tàn cây vú sữa với chiếc nón bê-rê cổ hữu giữa tiếng ồn ào của xe cộ trên quốc lộ 13 và tiếng ồn ào kinh khiếp của bom đạn rơi rớt trên đất nước này. Tình trạng tiếp xúc giữa ông và tôi không có gì thay đổi nhiều cho đến khi tôi đang học năm đầu của chương trình đại học vào năm một chín bảy mươi lăm. Cái ngày ba mươi tháng tư định mệnh đó đổ ập đến.

Từ thành phố trở về, trong không khí bàng hoàng và hồi hộp chờ đợi chuyện gì sẽ tiếp tục xảy ra, tôi thấy cả thị xã như bị chìm lấp, ngộp thở dưới rùng rờ lả lẩm màu sắc. Đi ngang qua nhà ông Tây già, tôi không thấy ông nằm dưới tàn cây vú sữa hay đi bách bộ trong sân. Một lá cờ tam tài thật lớn phủ lên gần hết hai cánh cổng ra vào căn nhà ông. Vài tuần sau đó, tôi cũng không còn thấy lá cờ tam tài. Cổng nhà ông khóa kín. Và tôi không bao giờ gặp lại ông Tây già nữa. Tôi nghe người lớn trong nhà nói với nhau rằng hình như ông đã hồi hương.

Hoàn cảnh nào đã làm ông Tây già nhận nơi này là quê hương, đã nằm thành thoi trong bao nhiêu năm chiến tranh dưới tàn cây vú sữa, đã đi bách bộ trong khoảnh sân gần quốc lộ dẫn về những vùng giao tranh ác liệt nhất. Tôi đã đủ lớn khôn để thấy rằng đó không phải là chuyện bình thường. Vậy mà khi chiến tranh chấm dứt, ông lại từ bỏ nơi chốn này để

trở về quê mẹ của ông ở Âu Châu. Điều đó lại càng không phải là chuyện bình thường.

*

Qua giây phút bàng hoàng, nhìn kỹ lại, tôi thấy khung cảnh có khác hơn căn nhà nằm sát bên quốc lộ 13 ngày xưa. Tàn cây che mát cho ông Tây già là cây cam của miền *Provence*. Trong góc sân một bụi trúc đào nở hoa đỏ rực, nằm gần cây ô liu. Tôi đang ở miền nam nước Pháp. Hoàn cảnh đất nước cũng đưa đẩy cho tôi đến sinh sống trên cùng lục địa Âu Châu của ông Tây già ngày xưa. Giờ đây tôi đang đứng trên mặt đất của quê mẹ ông. Bỗng dưng một nỗi buồn thật sâu, thật thấm thía vện thắt gan ruột tôi. Tôi nghe mình buộc miệng hỏi một câu của những buổi trưa nhiệt đới ngày nào: *Bonjour Monsieur, comment ça va?* – chào ông, ông khoẻ không?

Ông Tây già vẫn nằm bất động trong bóng mát. Nhưng ông chợt từ tốn ngẩng đầu lên nhìn về hướng tôi đang đứng, rồi cũng cùng cử chỉ thật từ tốn ông từ từ đưa bàn tay lên vẫy vẫy chào. Xong ông lại nằm im trở lại theo tư thế cũ. Có lẽ ông thấy gã đàn ông mang túi đeo lưng chỉ là một du khách tình cờ đi ngang qua nhà ông. Đó là chuyện bình thường.

Ngày thơ ấu xưa

Tôn Thất Phú Sĩ

*Bóng chiều rơi chậm chậm
Hàng cây đứng lặng cầm
Phiếm đàn nghe đứt khoảng
Cung tơ chùng xuống nhanh*

*Vô tình ai qua ngõ
Bỗng thấy lòng xôn xao
Tiếng hát vương chiều tím
Nốt nhạc trầm dâng cao*

*Người xa từ độ ấy
Buồn buồn con nước xưa
Thuyền ta không bến đỗ
Hỏi người về hay chưa*

*Tuổi ấu thơ đông đưa
Tháng ngày qua diệu vợi
Xin một lần trở lại
Theo cánh diều rong chơi*

Người lính

Phạm Hồng Ân

Bây giờ, ở quê nhà đang bước vào hè. Phượng đã bắt đầu đơm bông đở ối nơi góc sân trường nào đó. Từ lâu, tôi đã biết thương xót bông Phượng, vì bông Phượng là loài bông vô vỏ đón đau, lúc nào cũng muốn rục máu, hình tượng nổi chia lìa. Tôi không có kỷ niệm ray rức nào về Phượng trong lứa tuổi học trò, nhưng tôi đã có kỷ niệm sâu sắc nhất về Phượng, từ một trại cải tạo tù đầy của CSVN.

Phượng - là tên của một thiếu nữ khoảng 20 tuổi, quê Phụng Hiệp, vào làm công nhân viên cho CS ở phi trường Sóc Trăng sau tháng 4 năm 75, vừa lúc chúng tôi bị "tổng" tới đây. Chỉ khoảng vài tháng cầm quyền, CS đã nhanh chóng biến phi trường này thành vùng đồ nát, điêu tàn. Cỏ dại mọc đầy hai bên phi đạo, cỏ mọc thành gai, thành lùm, ùn ùn lấn chiếm ra giữa đường bay, leo lên cả những đồng concertina vứt chập chùng, quấn kín mít trên cổng đài kiểm lưu đã lật gọng. Chúng tôi tới đây để xóa sạch dấu tích đó, bằng cách biến vùng điêu linh này thành trường "quân chính" cho CS học tập.

Tôi không thể quên đêm khuya mênh mông ngày nọ, không thể quên chiếc GMC lạnh lũng xé nát không gian, vun vút chở 100 tù binh từ trại tù Cao Lãnh về hướng quốc lộ 4. Chiếc xe phủ bạt bít bùng, kính khiếp như cỗ quan tài khổng lồ, cổ sức nuốt chửng 100 tù binh đứng ép vào nhau, giẫm lên nhau, chen chúc, cọ quậy...để tìm phân vương không khí trong lành. Trời tháng 12 không lạnh, mồ hôi ngai ngái vã ra như tắm, ướt đầm bộ quần áo đã bạc màu phong sương. Đã vậy, những đôi mắt cú vọ của hai tên vệ binh đeo bên hông xe lúc nào cũng tóe lửa hận thù, tay thì chửi chực hòng AK đen ngòm, sẵn sàng nhả đạn.

Tôi không thể quên dây nhà tiền chế đã quá "đắt", bên trong vách cửa tả tơi, lãng mãng một vài chỗ xiêu vẹo, nền xi măng luôn đọng những vũng nước mưa đen ngòm. Ban đêm - mùa nước rong - rần, rít, chuột, côn trùng...về hội tụ dưới chân chúng tôi, như tìm kiếm hơi ấm tình người.

Tôi không thể quên tên cán bộ đội trưởng lùn tịt như dân xứ Eskimo. Mồm hăn lúc nào cũng vầu ra, chật chật : "chưa tốt, chưa tốt" trước công việc của chúng tôi.

Và tôi không thể nào quên Phượng - người thiếu nữ xa lạ đã tự nguyện đi bên tôi, đi bên chúng tôi...trong suốt khoảng đời đầy đọa ở trại tù Sóc Trăng...

Chúng tôi có 5 người, bắt đầu vác cuốc xẻng ra "lao động" cho khu nhà bếp. Tên cán bộ đội trưởng làm lì dẫn chúng tôi đến một khoảnh đất khô khan đầy kềm gai lũng nhùng. Hăn lấy que tre vạch sơ đồ nguệch ngoạc dưới đất : đây khu chuồng heo, đây hồ cá tra, đây cầu xí ở trên...phải hoàn thành kế hoạch, hoàn thành kế hoạch...

Chúng tôi "khắc phục khó khăn, hoàn thành kế hoạch" với phần bo bo thay cơm, nhóp nhép mỗi ngày. Giờ nghỉ trưa, tôi và Bằng - một sĩ quan không quân, thường ra phía trước nhà bếp, tựa lưng bên gốc phượng, nhìn băng quơ lên tán lá xanh rì trên cao, đếm ngày tháng qua. Mùa này, phượng loe hoe vài chùm bông đỏ, khiến tôi băng khuâng nhớ đến ngày từ biệt Tuyết - người vợ mới cưới - nơi góc sân trường.

- Anh áy ơi! Vào đây...Em cho cái này...

Khuôn mặt con gái thò ra cửa sổ. Bàn tay trắng muốt vẫy vẫy về phía chúng tôi. Thấy người đẹp, Bằng tỉnh quái vỗ vai tôi, rồi lanh lẹ đẩy tôi vào trong. Thiếu nữ mặc áo bà ba hoàng yến, tóc thè ngang vai, chìa ra một dề cơm cháy vàng ánh bốc khói thơm lừng :

- Em tên Phượng. Em tặng anh và các bạn đây. Còn anh, tên chi?

Tôi vội ôm dề cơm vào lòng như báu vật, lúng túng giới thiệu tên...và bắt đầu quen Phượng từ đây.

Và từ đây, cứ mỗi sáng, khi chiếc xe lam lạch tạch ở chợ về, Phượng thường nhảy xuống xe trước, kín đáo "tiếp tế" chúng tôi từng lọn cải xanh, vài bó rau muống, ít ký khoai lang...hoặc miếng thịt nạc...cá đồng...Lần nào "tiếp tế", Phượng cũng hỏi han dăm ba câu và nhìn tôi bằng đôi mắt trĩu nặng cảm tình.

Ngày nọ, tên cán bộ đội trưởng lò dò đến tán tỉnh Phượng. Hăn đeo nạng suốt ngày như "đũa", khiến phần lương thực buổi đó không đến tay chúng tôi được. Hôm sau, Phượng thức thật sớm, lúi húi cầm dao khoét một hang dưới gốc phượng, xong nạng lấy ván đập lại, rồi phủ lớp cỏ khô nguy trang bên

trên. Từ đấy về sau, mỗi ngày, nàng kín đáo đặt "phần lương thực" tiếp tế ở đó. Buổi trưa, chúng tôi thân nhiên đến gốc phượng nghỉ lưng, rồi ung dung "tẩu tán" lương thực một cách bí mật.

Thời gian "độn" bo bo kéo dài dằng dặc, cho đến một hôm Bằng bị đau dạ dày kịch liệt. Chàng ta ôm bụng nhăn nhó, lăn lộn suốt đêm, rồi chảy nước dãi...bỏ ăn mấy ngày. Xin đi khám bệnh, cán bộ bệnh xá khuyên viết thư bảo người nhà gửi bột nghệ vào uống. Bằng quê miền trung, vợ con chưa có, thân sinh già yếu, từ ngày vào đây chưa hề được thăm nuôi, thì...ai có đủ khả năng lo việc này?

Khi nghe tin Bằng như thế, Phượng tức tốc đến bệnh xá, giả vờ đau dạ dày khám bệnh, mục đích lấy thuốc đem về cho Bằng. Khi nhận những lọ thuốc tình nghĩa đó, Bằng rưng rưng nước mắt, ôm chàng lấy tôi như cùng nhau chia sẻ nỗi cảm thông đầy ấp tình người.

Kế hoạch nguệch ngoạc của tên cán bộ đội trưởng làm tổ tôi phải đồ mồ hôi gần hai tháng trời. Giờ đây, nó đã hoàn thành một cách tươm tất. Khu chuồng heo khang trang có thể chứa được bầy heo ủn ỉn độ vài chục con. Hồ cá tra kế đó, cầu xí bên trên, nhất cử lưỡng tiện, cá tra "đớp" phân heo, "đớp" luôn phân người, vừa hợp vệ sinh vừa vỗ cá chóng béo - làm thức ăn nuôi dưỡng lại "cán bộ". Bằng cũng dứt cơn đau dạ dày, bởi những lọ thuốc tràn trề tình nghĩa của Phượng. Hắn được tên cán bộ đội trưởng cho làm "việc nhẹ" bằng cách cắt cử coi chuồng heo. Mỗi ngày Bằng chỉ "xách nước kỳ cọ tắm rửa vài chục con heo", chỉ đi xa vài cây số tìm thân chuối vác về thái nhỏ cho heo ăn, chỉ quét dọn phân heo luôn để chuồng được sạch sẽ ngăn nắp.

Nếu "đồ tiếp tế" của Phượng càng ngày tăng dần theo cấp số cộng, thì tình cảm giữa tôi và nàng lại càng lúc càng tăng theo cấp số nhân. Phượng viết cho tôi những bức thư tình ướt át, trong đó có lời lẽ âu yếm tràn đầy trang giấy. Thư tình chưa đủ, nàng lại hẹn tôi ra cầu xí buổi trưa để gặp tận mặt cho vui nhớ thương., vì dù sao cầu xí là chỗ hẹn hò tương đối kín đáo và an toàn nhất. Cầu xí có bên nam, bên nữ, chúng tôi ngồi vào đó - bên nhau, chỉ cách có tấm vách lá mỏng manh để tâm tình. Thật chưa có một cuộc hẹn hò nào kỳ lạ, hồi hộp và đầy khó khăn như vậy.

Cuộc hẹn hò của tôi và Phượng chưa đến độ gắn bó chặt chẽ, bỗng gặp trở ngại dọc đường. Tên cán bộ đội trưởng si tình đã đánh hơi sự việc, hắn bỏ công rình mò một thời gian, bắt gặp quả tang tôi và Phượng cầm tay nhau trao thư trong cầu xí. Tôi bị lập biên bản về tội quan hệ bất chính với công nhân viên, bị tổng giam vào conex.

Có nằm trong conex mới thấy thấm thía nỗi khổ. Ban ngày sức nóng làm mồ hôi vã ra như tắm, rít rít các lỗ chân lông. Tôi phải trút hết quần áo, trần truồng như nhộng, rồi lê về phía vách conex tìm những lỗ

thủng nhỏ để hít lấy không khí từ bên ngoài vào. Trái lại, ban đêm lạnh căm căm. Chiếc núp tù binh làm bằng bao cát Mỹ, hai lớp hần hoi - vẫn không thấy ấm. Trong đêm đen tối mịt mùng, một mình chờ vợ giữa conex hoang vắng, tôi càng cảm thấy căm thù tên cán bộ đội trưởng - và nghĩ về Phượng - như một mối cảm thông vô cùng tận.

Giữa lúc tôi đang chịu cực hình đày đọa, đêm nọ, thỉnh linh cửa conex bật mở. Phượng bỗng hiện ra với tên vệ binh - giống trong cơn mơ - dưới ánh sáng đèn chong mờ mờ. Ngoài trời, mưa gió tuôn chảy. Mưa quất hạt vào cửa conex nghe lũng bùng, có hạt rớt vào chân tôi, buốt như mũi kim châm. Gió cuốn tả tơi bên ngoài. Gió vụn vụn mỗi thân cây, bật tung vòm lá, hòa hợp với âm thanh của sấm chớp, ầm ì suốt đêm khuya. Mưa gió kinh hoàng như thế, Phượng lại lặn lội đến đây thăm tôi, sao không tưởng là cơn mơ được?

- Em thăm anh. Có khỏe không anh?

Phượng sà vào lòng tôi như đôi chim bồ câu lạc bầy gặp nhau. Nàng mân mê bàn tay tôi, mặc kệ tên vệ binh chết tiệt đang co ro phía góc conex. Tôi bản khoăn :

- Phượng vào đây thăm anh, bằng cách nào thế?

Nàng ngược mặt nhìn sâu vào mắt tôi, rưng rưng nói qua màn lệ :

- Bằng lời hứa. Em hứa sẽ nhận lời lấy tên cán bộ đội trưởng. Nhưng anh đừng bận tâm. Trước sau em cũng yêu anh. Đó chỉ là lời hứa suông. Thất hứa với kẻ chuyên gieo rắc kinh hoàng cho người khác - Em nghĩ, không có gì là tội cả.

Tôi cảm động, ghì sát mái tóc nàng. Phượng còn cho tôi biết, ngày mai chúng tôi sẽ chuyển trại đi xa, về một khu rừng xa lác nào đó ở miền đông. Có lẽ sau khi tôi đi, Phượng sẽ nghĩ làm trở về quê với ba mẹ. Nàng sẽ như người vọng phu, son sắt một lòng chờ ngày tôi được trả tự do.

Bên ngoài gió vẫn hú, mưa vẫn rơi suốt đêm. Chúng tôi ngồi nghe gió hú mưa rơi...như ngẩng mặt thách thức với đời thường.

Trời vừa hừng sáng, chiếc GMC lại lộng lộn lao đi, đưa tôi và bè bạn ngược vùng Xuyên Mộc. Khi xe phóng nhanh ra cổng phi trường, tôi thấy thấp thoáng bóng nàng đứng dưới gốc phượng vẫy tay đưa tiễn. Các anh em chúng tôi đều buồn bã, ai cũng đưa tay cao vẫy lại. Bằng tần mẩn lọ thuốc dạ dày, bùi ngùi nhắc đến ơn sâu của Phượng. Tổ lao động "nhà bếp" chạnh nhớ, tiếc rẻ những bữa bo bo lấm rau đầy thịt, do Phượng chắt chiu "tiếp tế".

Một vùng đất khổ ải lại đến với chúng tôi, nơi phương trời xa lạ. Xuyên Mộc rừng bạt ngàn. Rừng che khuất trời, âm u như địa ngục giữa trần gian.

Dòng sông Đrây đổ xuống từ thượng nguồn âm ập ngày đêm. Nước chứa đựng hằng hà sa số lá rừng thối rữa quanh năm, nên lúc nào sông cũng tanh tưởi và đục ngầu như máu - vậy mà là nguồn nước duy nhất cho chúng tôi ăn uống, rửa ráy hàng ngày. Chúng tôi sốt rét, tiêu chảy, lâm bệnh nặng...rồi nằm xuống vĩnh viễn nơi vùng đất này rất nhiều.

Về đây, chịu đọa đày vài tháng, Bằng cùng một số anh em được gọi lên trả tự do. Đêm cuối, tôi trao cho Bằng lá thư dài dằng dặc của Phượng, dặn dò và gửi gắm đủ điều :

- Tao có vợ, không thể lừa dối Phượng mãi được. Mà về Phụng Hiệp gắng tìm nàng nói hết mọi chuyện. Gắng an ủi và chia xẻ với nàng. Tao hy vọng...sau đó sẽ tốt đẹp. Mà và Phượng sẽ yêu nhau, tao hy vọng thế. Đường về miền Trung quá xa xôi, thế thì hãy nhận Phụng Hiệp làm quê hương thứ hai. Chúc may mắn. Chúc mà và nàng yêu nhau đến răng long tóc bạc, trăm năm hạnh phúc.

Vài tháng sau, tôi nhận được thư Bằng, trong đó có đoạn kinh hoàng như sau :

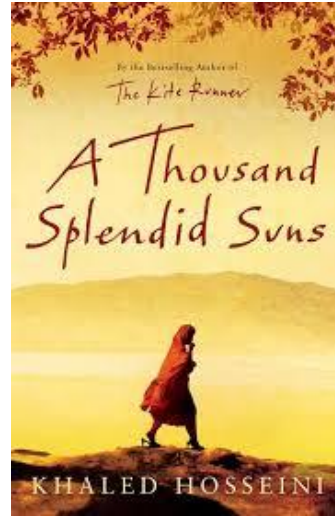
"...Tao hứa sẽ tìm Phượng đến cuối đất cùng trời, và tao đã tìm được nhà Phượng, một ngôi nhà xinh xắn nằm trên mảnh đất màu mỡ của Phụng Hiệp. Nhưng trời ơi! một bàn thờ ở góc nhà cùng với hình Phượng, khiến tao linh cảm như vĩnh viễn không gặp được nàng để kể hết mọi chuyện. Ba Phượng cho biết, tên cán bộ đội trưởng khôn kiếp đã rút kíp lựu đạn, điên cuồng xông vào Phượng, sau khi nàng kháng kháng từ chối không chịu lấy hắn. Quả lựu đạn nổ tung...đã đưa hắn và Phượng vào cõi vô hình..."

Đọc hết đoạn khủng khiếp này, tôi đau khổ đến nghẹn cả tim, như có ai vò nát cõi lòng. Phượng là một nỗi đau trường, một dấu ấn vào tâm tư tôi từ đó...

Nếu quan niệm NGƯỜI LÍNH là người luôn bảo vệ chế độ, lúc nào cũng đùm bọc chở che cho đồng đội và sẵn sàng hy sinh trong mọi tình huống trắc trở...thì Phượng quả xứng đáng là một NGƯỜI LÍNH trọn vẹn. Xin Tổ Quốc hãy ghi công nàng. Xin lịch sử hãy choàng vòng hoa vinh quang lên thân thể Phượng.

Riêng tôi, 30 năm qua vẫn chưa có dịp gặp lại Bằng, vẫn chưa một lần ghé chân về Phụng Hiệp đặt trên nắm mồ nàng bó hoa để tạ tôi cùng cố nhân. 30 năm qua thoáng như chớp mắt. Và Bằng ơi, dù ở cách nhau vạn dặm xa xôi - sau khi đọc được những dòng này - mà có bằng lòng với tao, hãy tìm một quán rượu lặng lẽ nào đó, ngồi thâu đêm đọc âm...

%%%%%%%%%

Ngàn ánh dương rực rỡ

Khaled Hosseini

Trúc Hà dịch

Chương 10

Những ngày đầu tiên, Mariam hầu như không ra khỏi phòng. Mỗi buổi bình minh, tiếng gọi đọc kinh phát ra từ tháp giáo đường từ xa vọng lại đánh thức nàng dậy để cầu nguyện, xong rồi nàng lại trở vô giường. Lúc Rasheed dậy rửa mặt trong phòng tắm và khi anh ta bước vô phòng nàng để kiểm tra trước khi ra tiệm, nàng vẫn còn nằm trên giường. Từ cửa sổ phòng, nàng theo dõi anh đứng dưới sân, bỏ bữa ăn trưa vô cái bao phía sau xe đạp, rồi dẫn xe từ trong sân ra đến đường. Nàng nhìn theo anh đạp xe đi xa dần, cho đến khi hình dáng thô kệch của anh khuất dạng sau ngõ rẽ ở cuối đường.

Hầu như cả ngày Mariam nằm trên giường, cảm thấy cô đơn lạc lõng. Có đôi khi nàng đi xuống dưới nhà, vô bếp, đưa tay sờ lên mặt bếp nhôm nhúa dầu mỡ và mấy tấm màn bằng nhựa hình bông hoa khét mùi đồ ăn. Nàng mở mấy ngăn tủ xệu xạo, nhìn những cái muỗng, những con dao chẳng hợp nhau, cái rổ và mấy cái muỗng gỗ lớn, những vật dụng thuộc tương lai cuộc sống thường nhật mới của nàng. Tất cả như nhắc nhở thảm họa đã giáng xuống đời nàng khiến nàng cảm thấy như bị bật gốc rễ và bị bứng đi đến một nơi khác, như thể nàng là kẻ xâm phạm vào cuộc đời của một người nào đó.

Ở nhà của mình, nàng tiên đoán được lúc nào mình sẽ đói bụng. Ở đây, dạ dày của nàng ít khi lên tiếng đòi ăn. Đôi khi nàng lấy một đĩa cơm trắng còn thừa hôm trước, hay một miếng bánh mì đem vô phòng khách, ngồi ăn bên cửa sổ. Từ đó nhìn ra có thể thấy nóc những ngôi nhà một tầng trên con đường này. Có thể nhìn thấy cả trong sân những nhà này, các bà vừa phơi quần áo vừa xua lũ con, lũ gà mổ đất kiếm ăn, cuộc sống, bò cọt gốc cây.

Nàng tha thiết nhớ lại những đêm mùa hè hai má con nàng nằm ngủ trên nóc chòi, ngắm trăng sáng, ban đêm mà nóng đến độ áo dính sát người như chiếc lá ướt dính trên cửa kính. Nàng thêm những buổi trưa mùa đông ngồi đọc sách bên ông giáo già Mullah Faizullah trong căn chòi, nhớ tiếng những sợi

bằng trên cây rơi lộp độp xuống mái nhà, nhớ tiếng quạ kêu khan trên những cành cây trĩu tuyết.

Ở nhà một mình, Mariam không ngừng đi tới đi lui, từ nhà bếp đến phòng khách, hết lên lầu vô phòng mình rồi lại xuống nhà. Cuối cùng nàng lại trở lên phòng, đọc kinh hay ngồi trên giường, vừa nhớ mẹ vừa cảm thấy buồn nôn và nhớ nhà quá đỗi.

Mặt trời càng ngả về tây thì sự lo sợ của nàng càng tăng. Hai hàm răng của nàng đánh bò cạp khi nàng nghĩ đến ban đêm là lúc Rasheed có thể quyết định làm cái điều ấy với nàng, cái điều những người chồng làm với vợ. Nàng nằm trên giường, thần kinh căng thẳng tột cùng, trong khi dưới nhà Rasheed ngồi ăn một mình.

Anh ta luôn luôn ghé qua phòng nàng, thò đầu vô.

“Ngủ gì sớm vậy, mới có 7 giờ mà. Còn thức không? Trả lời đi chứ.”

Anh ta thúc giục cho đến khi, từ trong bóng tối, tiếng nàng vang lên, “Tôi ở đây.”

Anh ta ngồi thụp xuống nơi cửa phòng. Nằm trên giường, nàng có thể nhìn thấy tấm thân to lớn với đôi chân dài của anh, khói thuốc bay vòng quanh cái mũi quặp của anh và đầu điếu thuốc lá rực đỏ lên từng hồi. Anh ta kể cho nàng nghe hôm nay anh làm gì. Đón một đôi giày mang trong nhà theo đúng kích thước cho ngài phó bộ trưởng ngoại giao, Rasheed nói ông này chỉ mua giày ở tiệm anh mà thôi. Nhận đơn đặt giày xăng-đan cho một nhà ngoại giao Ba Lan và vợ của ông. Anh kể cho nàng nghe có nhiều người tin dị đoan rằng để giày lên giường là mời thần chết vô nhà, còn nếu mang chiếc giày bên trái vô trước thì sẽ có cãi vả.

“Trừ khi vô tình làm điều đó vào ngày thứ sáu,” anh bảo. “Và em có biết nếu cột giày với nhau rồi đem treo lên một cái đinh, thì đó là một điềm xấu không?” Bản thân Rasheed không tin những điều này. Theo anh nghĩ, đàn bà thường hay bận tâm những điều mê tín dị đoan.

Anh kể cho nàng nghe những điều anh nghe thấy ở bên ngoài, như vụ ông tổng thống Mỹ Richard Nixon đã từ chức vì một vụ xì cần đan. Mariam chưa bao giờ nghe nói đến Nixon hay cái vụ bê bối khiến ông phải từ chức, cho nên nàng không trả lời gì hết. Nàng thấp thỏm chờ đợi Rasheed nói xong, dập tắt điếu thuốc và rời khỏi phòng. Chỉ khi nghe tiếng chân của anh ta đi khỏi hành lang, rồi tiếng cửa phòng của anh mở ra và đóng lại, bụng nàng mới nhẹ nhõm.

Rồi một đêm, dập tắt điếu thuốc lá xong, thay vì chúc nàng ngủ ngon, anh đứng tựa cửa phòng nàng.

“Bao giờ em mới dọn đồ ra hả?” anh vừa nói vừa hất hàm về phía chiếc va-li của nàng. Rồi anh khoanh tay lại. “Tôi biết em cần ít lâu, nhưng mà vô lý quá. Đã một tuần rồi, mà ... Thôi nhé, kể từ sáng ngày mai, tôi muốn em phải bắt đầu hành xử như một người vợ. Hiểu chưa?”

Hai hàm răng của Mariam bắt đầu đánh bò cạp.

“Tôi muốn một tiếng trả lời.”

“Dạ.”

“Tốt,” anh ta nói. “Em nghĩ sao chứ? Tường đây là cái khách sạn hả? Còn tôi là quản lý khách sạn à? Nói cho em biết, ... ồ ô. Tôi nói sao về cái vụ khóc lóc hả Mariam? Tôi nói như thế nào về vụ khóc lóc hả?”

***

Sáng hôm sau, sau khi Rasheed đi làm, Mariam dọn quần áo trong va-li bỏ vô tủ. Nàng kéo một thùng nước giếng rồi dùng một miếng giẻ nàng lau cửa sổ phòng nàng và phòng khách dưới nhà. Nàng quét nhà, quơ màng nhện ở mấy góc trần nhà. Nàng mở hết cửa sổ để thoáng khí nhà.

Nàng bỏ ba chén đậu lăng khô vô một cái nồi để ngâm nước, nàng kiểm tra con dao và gọt vài củ cà rốt và hai củ khoai tây, rồi ngâm đó. Nàng đi kiểm bột và tìm thấy được ở tuốt trong cùng một cái tủ, dầu sau một hàng hũ lọ bán thiêu đựng gia vị. Nàng nhồi một cục bột tươi theo cách bà Nana đã dạy, tức là nhồi bột bằng cả bàn tay, gấp phía ngoài vô, lật lại, rồi lại nhồi đẩy ra. Một khi đã rắc bột khô xong, nàng gói cục bột lại trong một miếng vải ẩm, rồi nàng đội khăn trùm đầu và đi ra chỗ lò nướng tập thể.

Rasheed đã nói cho nàng biết nó ở đâu, về phía cuối đường, quẹo trái rồi quẹo phải liền, tuy nhiên Mariam chỉ việc đi theo dòng người, gồm đàn bà và trẻ con, cũng đi về hướng đó. Nàng thấy trẻ con chạy theo sau hay chạy trước các bà mẹ, đứa nào cũng mặc áo vá chần vá đụp, quần thì cái quá to, cái quá nhỏ, dép rách quai tả tơi. Chúng chơi đánh bánh xe đạp cũ bằng gậy gỗ.

Các bà mẹ đi từng nhóm ba, bốn người, có người đội khăn trùm đầu, có người không. Mariam nghe họ cười nói với nhau. Nàng cúi mặt bước đi, tai loáng thoáng bắt được những mẫu chuyện đùa cợt của họ, chuyện nào cũng có dính líu tới con đau ốm hay chồng lười biếng hoặc vô ơn.

Làm như những bữa ăn tự nó nấu lấy vậy.

Trời đất ơi, không hề có một phút nghỉ ngơi!

Rồi ông nói với tôi, thật đó, tôi dám thề, ông nói với tôi như vậy nè...

Họ không ngừng trò chuyện với nhau, bằng giọng than thở nhưng lạ sao lại nghe như có chiều vui vẻ, câu chuyện qua lại, lên xuống từ đường này quẹo qua đường khác, tiếp diễn cả lúc xếp hàng ở chỗ lò nướng. Mấy ông chồng cờ bạc, mấy ông chồng thương mẹ quá xá nhưng lại không chịu chi một đồng cho vợ. Mariam tự hỏi sao lại có nhiều người đàn bà phải chịu chung một số phận may mắn nhưng đau khổ như thế, sao tất cả đều lấy phải những người chồng đáng sợ như thế nhỉ? Hay đó chỉ là một trò chơi trong bốn phận của người vợ, một nghi thức thường nhật, như ngâm gạo hay nhồi bột? Họ có chờ đợi nàng sớm tham gia vào trò chơi này không nhỉ?

Đứng xếp hàng chờ lò, Mariam bắt gặp những cái liếc mắt nhìn nàng và nghe những tiếng xì xầm. Hai bàn tay nàng bắt đầu đổ mồ hôi. Nàng tưởng tượng mọi người đều biết nàng là một đứa con hoang, là

sự xấu hổ cho cha nàng và cho cả gia đình, là nàng đã phản bội mẹ và tự làm nhục mình.

Dùng một góc khăn trùm đầu, nàng chặm mồ hôi ở môi trên và cố giữ bình tĩnh. Mọi sự ổn được vài phút. Rồi có người nào đó vỗ vỗ vai nàng. Mariam quay lại và trông thấy một người đàn bà mập mạp, da trắng, cũng đội khăn trùm đầu như nàng. Bà ta có mái tóc đen ngắn với gương mặt vui và tròn trịa. Môi bà đầy đặn hơn môi của Mariam nhiều, môi dưới hơi trề, như thể bị cái nút ruồi to đen ở ngay dưới môi trĩ kéo xuống. Đôi mắt sáng màu xanh lục của bà nhìn nàng với vẻ thân thiện.

“Cô là vợ mới của ông Rasheed phải không?” Bà hỏi, miệng cười toe. “Người quê ở Herat đó hả. Cô trẻ quá chừng! Tên Mariam, đúng không? Tôi tên Fariba. Tôi ở cùng đường với cô, cách nhà cô năm căn bên trái, cái nhà cửa màu xanh lục đó. Còn đây là thằng Noor, con tôi.”

Thằng bé trai bên cạnh bà có gương mặt đều đặn, tươi và tóc quăn giống mẹ. Trên dải tai trái của nó có một nhúm lông đen. Mắt nó lấp lánh ánh tinh nghịch và liêu lĩnh. Nó giơ tay chào nàng.

“Cháu Noor mười tuổi. Tôi còn thằng con lớn nữa, tên Ahmad.”

“Ảnh mười ba,” Noor nói.

“Gần mười bốn rồi,” bà Fariba cười nói. “Chồng tôi tên Hakim, là thầy giáo dạy học ở đây, ở Deh-Mazang. Bữa nào cô ghé chơi, uống nước.”

Rồi đột nhiên, như thể dạn dĩ hơn, mấy người phụ nữ kia vượt qua bà Fariba để tiến đến bu quanh Mariam trong chớp nhoáng.

“Thì ra cô là người vợ trẻ của ông Rasheed -”

“Cô có thích Kabul không?”

“Tôi có đến Herat rồi. Tôi có người anh bà con ở đó.”

“Cô muốn con trai hay con gái đầu lòng?”

“Mấy tháp giáo đường ở đó đẹp tuyệt! Thật là một thành phố tuyệt vời.”

“Con trai hay hơn, cô Mariam ơi, vì có người nối dõi tông đường.”

“Thôi đi, con trai lấy vợ rồi đi mất tiêu. Con gái mới ở lại lo cho mình lúc mình già.”

“Tụi tôi có nghe nói cô sắp đến.”

“Sanh đôi đi. Một trai một gái! Là vừa lòng mọi người.”

Mariam thụt lùi lại. Nàng thờ hồn hển, tai bồng ù, mạch chao động, mắt đảo nhìn từ khuôn mặt này qua khuôn mặt khác. Nàng lại thụt lùi nhưng không sao thoát ra được bởi nàng đang đứng ở ngay trung tâm vòng tròn. Nàng đưa mắt tìm và thấy bà Fariba đang đứng chau mày vì thấy nàng đang bị kẹt.

“Đề cô ấy yên!” bà nói. “Tránh ra đi, để cô ấy yên! Mấy bà làm cô ấy sợ!”

Mariam ôm sát cục bột vô người và cố thoát ra khỏi đám đông đang vây quanh.

“Cô đi đâu vậy?”

Xô mãi một lúc thì nàng thoát ra được để chạy ra đường. Mãi đến khi chạy đến ngã tư, nàng mới nhận ra mình đã chạy sai đường. Nàng quay đầu chạy ngược lại, và cứ thế nàng cắm đầu chạy, một lần

vấp ngã rách cả đầu gối nhưng lại đứng lên chạy tiếp, thoát khỏi đám phụ nữ.

“Cô sao thế.”

“Cô bị chảy máu kia!”

Mariam quẹo vô một con đường, rồi một đường nữa. Nàng đã tìm ra đúng con đường nhưng rồi bỗng nhiên không nhớ được căn nhà nào là nhà của Rasheed. Nàng chạy tới chạy lui, hồn hển, máu meo, nàng bắt đầu mở cửa cầu may. Có cửa khóa, có cửa mở được nhưng nàng nhìn thấy cái sân lạ hoắc, mấy con chó sủa lên và đám gà giật mình chạy tán loạn. Nàng hình dung Rasheed đi làm về và bắt gặp nàng đang đi kiếm nhà như thế này, đầu gối thì chảy máu và đi lạc ngay trên con đường nhà mình. Và nàng bắt đầu khóc. Nàng đẩy hết các cửa, cuống cuống lâm râm cầu nguyện, nước mắt ràn rụa, cho đến khi một cánh cửa chịu mở ra và nàng nhẹ nhõm nhìn thấy cái nhà ngang, cái giếng nước và chỗ cất dụng cụ có mái che phía trên. Nàng đóng sầm cửa lại và cài then. Lúc đó nàng mới quy xuống, bò đến bên góc tường và nôn mửa. Xong, nàng bò đến ngồi thẳng cẳng dựa vô tường. Chưa bao giờ nàng cảm thấy cô đơn như thế.

***

Tối hôm đó khi Rasheed về đến nhà, anh đem theo một cái túi giấy màu nâu. Mariam thất vọng vì anh không hề để ý thấy cửa sổ đã được lau sạch, sàn nhà đã quét và màn rèm đã biến mất. Tuy nhiên anh tỏ vẻ hài lòng vì nàng đã dọn bữa ăn tối của anh trên cái khăn trải trên nền nhà trong phòng khách.

“Tôi làm món đậu lăng hầm,” Mariam bảo.

“Tốt, tôi đói lắm rồi.”

Nàng chế nước trong bình ra cho anh rửa tay. Trong khi anh lau tay, Mariam đem đến đặt trước mặt anh một chén đậu hầm bốc khói và một đĩa cơm trắng. Đây là bữa cơm đầu tiên nàng nấu cho anh ăn, và nàng ước phải chỉ lúc nấu đầu óc nàng tỉnh táo hơn một chút. Thật thế, lúc nấu cơm, người nàng vẫn còn run rẩy, cũng như nguyên cả ngày nàng đã lo không biết món đậu hầm mình làm đặc lỏng ra sao, màu sắc có đẹp không, có nhiều gừng hay ít nghệ quá hay không.

Rasheed nhúng muỗng vô chén đậu hầm. Mariam hơi chao đảo. Lỡ anh thất vọng hay giận lên thì sao? Lỡ anh đẩy mâm cơm ra với vẻ không hài lòng thì sao?

“Coi chừng nóng,” cố gắng lắm nàng mới nói được.

Anh ta chum môi thổi, rồi đưa vô miệng.

“Được đấy,” anh ta nói. “Hơi lạt nhưng được lắm. Có lẽ còn ngon nữa đó.”

Nhẹ nhõm, nàng tiếp tục theo dõi anh ta ăn. Nàng không thể không cảm thấy chút tự hào. Nàng đã làm tốt, hơn cả tốt nữa. Và điều này, sự háo hức trước một lời khen nhỏ của anh, làm nàng ngạc nhiên. Nàng tạm quên phần nào sự việc kém vui đã xảy ra buổi đầu ngày.

“Mai thứ sáu,” Rasheed nói. “Em thấy sao nếu tôi dẫn em đi chơi một vòng cho biết?”

“Một vòng Kabul hả?”

“Không, Calcutta.”

Mariam chớp mắt.

“Đùa thôi. Dĩ nhiên là Kabul chứ còn đâu nữa.” Anh ta thò tay vô túi giầy nâu. “Nhưng trước hết, có một điều tôi phải nói cho em biết.” Anh ta lôi ra một cái khăn trùm đầu màu xanh da trời. Mấy thước vải nằm xếp trong bao, giờ tuôn ra dài tới đầu gối của anh khi anh cầm đưa lên. Anh quấn tròn lại và đưa mắt nhìn Mariam.

“Tôi có nhiều khách hàng, có nhiều ông đưa vợ đến tiệm tôi. Những người đàn bà này không đội khăn che mặt gì cả, họ nói chuyện trực tiếp với tôi, họ nhìn thẳng mặt tôi mà không xấu hổ. Họ trang điểm son phấn và mặc váy đưa cả đầu gối ra. Thậm chí đôi khi họ còn đưa cả bàn chân ra trước mặt tôi, để tôi đo giầy cho họ, họ làm như vậy đó và mấy ông chồng cứ đứng đó mà xem.

Họ để cho vợ họ làm như thế. Họ chẳng quan tâm gì đến chuyện có người lạ sờ bàn chân trần của vợ mình! Họ cho rằng họ là những người hiện đại, những người trí thức bởi vì họ có ăn học. Họ không thấy rằng họ đã làm tổn hại đến danh dự và lòng tự hào của họ.”

Anh ta lắc đầu.

“Phần lớn những người này, họ sống ở khu nhà giàu Kabul. Tôi sẽ dẫn em tới đó. Em sẽ thấy. Nhưng ở đây, ngay tại khu vực này cũng có những người như vậy, những người đàn ông yếu đuối. Có một người thầy giáo nhà ở phía dưới kia, anh ta tên là Hakim, tôi thấy vợ anh ta là Fariba luôn luôn đi ngoài đường một mình, đầu chẳng đội gì ngoài một chiếc khăn choàng. Nói thật, thấy một người đàn ông không kiểm soát được vợ như thế làm tôi cảm thấy ngượng hết sức.”

Anh trừng mắt nhìn Mariam.

“Nhưng tôi là loại người đàn ông khác. Ở quê tôi, chỉ một cái nhìn không đúng đắn, một chữ bậy bạ, là có đổ máu. Ở quê tôi, gương mặt của người đàn bà là của riêng người chồng. Tôi muốn em ghi nhớ điều đó. Em có hiểu không?”

Mariam gật đầu. Khi anh đưa cái túi cho nàng, nàng cầm lấy.

Niềm vui trước đó, được anh khen nấu ăn ngon, đã tan biến mất. Thay vào đó là cảm giác như bị co rút lại. Ý muốn của người đàn ông này khiến nàng cảm thấy như bị áp đặt mà không thoát ra được, chẳng khác nào làng Gul Daman bị những ngọn núi Safid-koh đè phủ.

Rasheed trao cái túi cho nàng. “Mình thỏa thuận với nhau như vậy rồi nhé. Rồi, bây giờ cho tôi thêm chút đậu hầm nữa đi.”

(Còn tiếp)

Tình bạn

Lữ Thái Hành

Tình nước tình người nặng đôi vai
 Bạn bè có mấy... ai hiểu ta
 Trung can nghĩa đảm vì non nước
 Yên nhà lợi nước há ngại chi
 Bền chí đấu tranh cho chính nghĩa
 Vững lòng tin hy vọng ngày mai
 Chiến đấu cho chân lý tự do
 Thắng hay không cũng phải bền tâm
 Mọi trở ngại vượt qua tất cả
 Nơi quê nhà em ráng chờ mong
 Thành quả ấy mai ta sẽ có
 Hồng thiệp này xin gửi đến em
 Tặng em vần thơ để làm tin
 Bạn bè đến cùng nhau chia xẻ

Nhận làm các loại bằng đá thiên nhiên(natuursteen)như:

- ❖ Mặt bếp
- ❖ Bàn ăn
- ❖ Bàn Salon
- ❖ Trang trí phòng tắm
- ❖ Mộ bia v.vv...

Xin liên lạc với: Dương Đệ

Tel: 077-4752391

Mobiell : 06-41887617 (sau 18 giờ)

Vườn Thơ

Mừng Bạn 60

Khánh Doãn

Bạn già hồi.

Xá gì đâu sáu mươi năm đời
Chỉ một thoát ngoảnh đầu
Đã thấy bạn thơ ngây
Tóc bum bê vương chành
Khẳng khiu chân sáo nhảy
Nơi sân trường ngập nắng.
Tôi nhút nhát ngại ngừng
Mong được vui theo sáo.

Bạn già hồi.

Xá gì đâu sáu mươi năm đời
Thêm một thoát ngoảnh đầu,
Tôi nhớ bạn hàm tiếu
Tóc dài chưa buông thả
Dáng cao chưa yếu điệu.
Ta chia trang sách học
Chia đêm dài mùa thi
Chia ngày hè nắng rực
Bạn chia quê cam ngọt
Tôi chia miếng ngon nhà.
Ôi ấm lòng
Tình bạn hồn nhiên ấy.

Bạn già hồi.

Xá gì đâu sáu mươi năm đời
Chỉ cần ngoảnh mặt lại
Tôi thấy bạn xuân thì
Nồng thắm đời sinh viên
Hoa đẹp nhiều bướm lượn
Tình trường hẳn sôi nổi
Nhưng chính trường sóng gió
Ta nghiêng ngã hai đường
Tôi dạt về xứ biển
Mà động lại quê nhà.

Từ đô thị điêu tàn
Bạn liều thân vượt sóng.
Sóng dữ bỗng thành hiền
Đưa bạn về xứ thấp
Gặp tình người sâu đậm.
Bạn an lành từ đó.

Bạn già hồi.

Sáu mươi năm như mới hôm qua
Gặp nhau còn lữ tũn
Đồng hành khi mới lớn
Biền biệt thưở trung niên.
Ta không ngại không gian
Ta thách thức thời gian
Tình lâu gọi tình già
Bạn thăm gọi bạn già.
Ai mua chữ già ...
Tôi không bán.

Thời áo trắng

Phạm Ngọc Thái

Trả lại cho anh một thời áo trắng
Em đi rồi, mai thành phố cô đơn!...
Những bông hoa mùa xuân thôi không nở
Đi dưới bóng điện đêm lòng sẽ rất buồn.

Ôi, yêu dấu cái thời còn cắp sách
Mắt em cười mùa thu xanh lên!
Những buổi chúng mình tìm ánh trăng để học
Tà áo trắng động vào...khe khẽ nát tim anh!

Trả lại cho anh một thời áo trắng
Đã đi qua và...đã đi qua...
Với cả dòng sông trôi mơ mộng
Lá lá rụng vàng, tóc tóc hóa sương pha.

Nghe gió thổi hàng cây vi vút
Em biển xanh xa mãi vô cùng...
Anh đứng lặng một mình bên bờ biển
Những âm thanh kêu bồi hồi trong lòng.

Trả lại cho anh một thời áo trắng
Em đi rồi, mai thành phố cô đơn!...

Huynh Đệ Chi Binh

Gia Đình Quân Cán Chính VNCH tại Hòa Lan

Chương Ngô

Từ năm 1954 đến 1975, trong cuộc chiến đấu cho chính nghĩa, cho hạnh phúc của toàn dân, cho sự trường tồn của dân tộc, quê hương Việt Nam đã cuốn hút biết bao thanh niên vào cuộc chiến bảo vệ tự do cho phần đất miền Nam Việt Nam. Phải sống trong chiến tranh, những chàng trai nước Việt đã bỏ lại sau lưng một trời hoa mộng, bỏ lại một tương lai rạn vỡ đang chờ đón để khoác áo chiến y, hiến dâng thân mình cho tổ quốc. Họ đã chiến đấu để bảo vệ đồng ruộng quê nhà, cho mái tranh yêu dấu. Họ đã chiến đấu để giữ vững bầu trời tổ quốc bao la. Họ đã dũng cảm mở rộng vòng tay ôm ấp biển cả mênh mông, một giải giang sơn gấm vóc do tiền nhân để lại.

Quân sử Việt Nam còn in đậm những chiếc thủng oai hùng của các chiến sĩ VNCH, này đây An Lộc kiêu hùng, Bình Long anh dũng, Trị Thiên quyết chiến. Những địa danh như Khe Xanh, Đồng Xoài, Pleiku ... là những địa danh đã viết nên bao bản hùng ca muôn đời bất diệt. Không vinh quang nào mà không có đau thương và nước mắt. Bao chiến sĩ đã nằm xuống để mang lại muôn ngàn chiến thắng vinh quang để toàn dân ghi ơn, để sử xanh ghi dấu đời đời.

Các chiến sĩ đã chiến đấu để mơ một ngày mang thanh bình về cho đất nước. Nhưng ước mơ ấy đã không trọn vẹn. Các chiến sĩ của quân lực VNCH đã bị bức tử, họ đã không được quyền tiếp tục chiến đấu để bảo vệ quê hương. Họ đã phải tủi hờn khi phải buông súng vào ngày 30/4/1975.

Người cộng sản Việt Nam trong cơn say máu, đã đầy đọa hàng trăm ngàn chiến sĩ VNCH trong các trại tù qua cái tên thật mỹ miều "trại cải tạo". Qua "trại cải tạo" dã man và vô nhân đạo này, biết bao thân xác anh em chiến hữu đã bỏ mình trong tức tưởi.

Hòa chung với hàng triệu người vượt biển tìm tự do, một số những người chiến sĩ dũng cảm ấy đành gạt lệ bỏ nước ra đi để mong thở hít không khí tự do nơi xứ người.

Trong cuộc đời lưu vong họ đã tụ lại với nhau, đùm bọc nhau trong nỗi niềm viễn xứ, họ tụ lại với nhau không phải để tiếc thương quá khứ, nhưng gặp mặt nhau như để nhắc nhở nhau món nợ ân tình với nước với non. Ngày nay dù không còn cầm súng, nhưng tình đồng đội, niềm kiêu hãnh và lòng tự trọng khiến họ vẫn tiếp tục dương cao chính nghĩa, đồng hành với các đoàn thể bạn trên con đường đấu tranh cho tự do dân chủ cho quê hương Việt Nam.

Tại Hòa Lan, Gia đình Quân Cán Chính Việt Nam Cộng Hòa (GĐQCCVNCH/HL) được hình thành cũng với ước vọng trên. Anh Trần Văn Thắng, Phó hội trưởng GĐQCCVNCH/HL trong phần trả lời phỏng vấn của Việt Nam Nguyệt San đã tâm tình như sau:

"GĐQCCVNCH/HL được anh em cựu quân cán chính VNCH tỵ nạn CSVN quy tụ, anh em còn chút tình với dân tộc, quê hương từ năm 1990, nhưng chính thức thành lập qua văn phòng chương khế ngày 28/02/1994."

Vị hội trưởng đầu tiên của GĐQCCVNCH/HL là niên trưởng Lê Quang Kế, các phó hội trưởng Trần Văn Thắng, Nguyễn Thống, thư ký Lưu Phát Tấn, thủ quỹ Hồ Cảnh Thuần.

Các nhiệm kỳ kế tiếp cứ 4 năm bầu lại hay bổ sung, các hội trưởng khác như niên trưởng Phạm ngọc Ninh. Ban Chấp Hành hiện nay gồm niên trưởng Trương Hải, hội trưởng. Các phó hội trưởng gồm niên trưởng Trần Quốc Sùng, Trần Văn Thắng, Nguyễn Thọ, Nguyễn Minh Anh, Phan Văn Thảo, Lưu Thị Trang.

Khi được hỏi về mục đích và ý nghĩa của việc thành lập hội, anh Trần Văn Thắng trình bày:

"Mục đích quy tụ anh chị em QCCVNCH thuộc thành phần tỵ nạn chính trị, giữ vững lý tưởng quốc gia dân tộc."

Ngoài các sinh hoạt họp nội bộ còn có các buổi lễ như tưởng niệm ngày Quốc Hận, ngày Quân Lực 19/6, Cây Mùa Xuân Chiến Sĩ .v.v... Ngoài ra chúng tôi luôn sát cánh với Cộng Đồng Việt Nam Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hòa Lan (CĐVNTNCS/HL) trong các công tác chung như các cuộc biểu tình chống đảng CSVN, ngày Nhân Quyền, Quốc hận 30/4, Tết Nguyên Đán..."

Anh Trần Văn Thắng nói tiếp: *"Ngoài việc chung lưng gánh sức cùng CĐVNTNCS/HL, chúng tôi luôn"*

liên lạc và hợp tác chặt chẽ cùng các hội đoàn bạn có cùng chung một lý tưởng chống đảng Cộng Sản Việt Gian bán nước.

Hội GDQCCVNCH/HL là thành viên của tập thể chiến sĩ VNCH hải ngoại, chúng tôi sinh hoạt chung với các hội Cựu Quân Nhân VNCH các nước Âu Châu.”

Khi nhắc đến những chiến hữu còn kẹt lại tại quê nhà, anh Trần Văn Thắng đã trầm ngâm tâm sự:

“Trong đời sống quân ngũ, chúng tôi đã cùng nhau vào sanh ra tử, vui cùng hưởng, khổ cùng chia. Với hoàn cảnh hiện tại, chúng tôi có may mắn được thờ hít không khí tự do, có được một đời sống tương đối ổn định, nhưng chúng tôi không bao giờ quên những đồng đội, chiến hữu của mình còn chịu nhiều cực khổ đọa đầy nơi quê nhà.

Tuy sống xa đất nước nhưng chúng tôi luôn hướng về quê hương đang bị bọn cướp cai trị, không quên chiến hữu Thương Phế Binh (TPB) đang sống cơ cực ở quê nhà, do đó hàng năm chúng tôi tổ chức một bữa cơm gây quỹ, đặt quầy hàng vào các ngày lễ ở chùa Vạn Hạnh để gom góp, bằng chút tình đồng đội gửi về an ủi anh em. Hiện tại chúng tôi kêu gọi được một vài ân nhân giúp đỡ dài hạn các anh em TPB bị thương tật nặng.”

Khi nói về quê hương, anh Trần Văn Thắng khẳng định:

“Tranh đấu đòi tự do dân chủ cho quê hương là bổn phận của toàn thể chúng ta, những người tỵ nạn cộng sản. Trong giới hạn, chúng tôi thông tin hai chiều những tin tức liên quan về hiện tình đất nước từ hải ngoại về VN và ngược lại.

Chúng tôi luôn cảnh giác trước bọn tay sai đội lốt tỵ nạn, lòn lách xâm nhập vào các hội đoàn, các tổ chức tôn giáo để đánh phá tập thể tỵ nạn chúng ta.

Chúng tôi mong đón nhận sự tiếp tay và ủng hộ của đồng hương cũng như các đoàn thể khác để cùng nhau phá bỏ chế độ tham tàn, độc ác đang đầy dọa đồng bào trên quê hương Việt Nam thân yêu của chúng ta.”

Lời đẹp tình yêu (Sưu tầm)

“Kẻ cô đơn chỉ là cái bóng của một con người. Kẻ không được yêu thì dù ở giữa mọi người vẫn thấy cô đơn.”

Những bước chân đi tới Đảng Việt Tân – cơ sở Hòa Lan

Đắc Khanh

Tuy mạnh yếu có lúc khác nhau

Song hào kiệt thời nào cũng có

(Bình Ngô Đại Cáo)

Sử chép rằng vào cuối đời nhà Trần, nhân cơ hội Hồ Quý Ly cướp ngôi nhà Trần, quân nhà Minh sang xâm chiếm nước ta. Chúng làm nhiều điều tàn bạo khiến lòng dân oán hận. Tại vùng đất Lam Sơn, Lê Lợi, một người anh hùng áo vải, không muốn khoanh tay nhìn dân tộc chết dần chết mòn dưới tay giặc Minh tàn ác, đã quyết chí đứng lên dựng cờ khởi nghĩa. Hơn 10 năm nằm gai nếm mật cùng với các hào kiệt, các người cùng chí hướng, Lê Lợi đã hướng dẫn toàn dân đánh tan giặc Minh, lên ngôi hoàng đế. Bài Bình Ngô Đại Cáo, một áng văn bất hủ đã được Lê Lợi giao cho Nguyễn Trãi soạn thảo. Bình Ngô Đại Cáo là lời tuyên cáo quốc dân kết thúc cuộc kháng chiến chống quân Minh, giành lại độc lập cho nước ta với ý nghĩa:

“đem đại nghĩa thắng hung tàn

lấy chí nhân thay cường bạo”

Ngày nay đồng bào ta trong nước đang thống khổ vì họa cộng sản. Trước cảnh đất nước điêu linh, bao người có lòng yên nước âm thầm tổ chức đấu tranh như Trần Văn Bá, Võ Đại Tôn, Hoàng Cơ Minh hay các đảng phái như Tân Đại Việt, Việt Nam Quốc Dân Đảng v.v.. kiên tâm hoạt động chống kẻ thù chung là cộng sản Việt Nam.

Tại Hòa Lan một đoàn thể đấu tranh được nhiều người biết đến là đảng Việt Tân (VT). Việt Nam Nguyệt San có dịp gặp gỡ anh Đinh Ngọc Hiền, một thành viên của đảng VT, cơ sở Hòa Lan (HL), khi được hỏi về sự hình thành cơ sở tại Hòa Lan, anh Đinh Ngọc Hiền đã trình bày như sau:

“Cơ sở Hòa Lan đã có mặt từ đầu thập niên 80 của thế kỷ trước (khoảng 1982), lúc đó anh em sinh hoạt theo nội quy của Mặt Trận Quốc Gia Thống Nhất Giải Phóng Việt Nam (MTQG-TNGP-VN) do 2 tổ chức nòng cốt hình thành, đó là Tổ Chức Người Việt Tự Do và Lực Lượng Quân Dân. Với tôn chỉ “Lấy sức mạnh dân tộc làm căn bản và đại đoàn kết toàn dân làm vũ khí” để giải quyết vấn nạn cộng sản của dân tộc chúng ta. Xin nói thêm ở đây, lúc đó trong ngoài Việt Nam chưa được giao thông, Việt cộng còn đang say với chiến thắng 30 tháng 4 năm 1975, MTQG-TNGP-VN qua chiến dịch Đông Tiến đưa cán bộ về Việt Nam để đặt nền tảng cho cuộc đấu tranh giải thể chế độ cộng sản Việt Nam v.v.

Trong không khí đó, một số anh chị đã ngồi lại với nhau và thành lập một cơ sở đầu tiên ở Delft và vùng phụ cận. Những năm sau đó từ nhiều thị xã ở Hoà Lan (HL) nhiều Phong Trào Quốc Gia Yểm Trợ Kháng Chiến được thành lập để hỗ trợ công cuộc đấu tranh do MTQGTNGPVN khởi xướng. Mãi đến năm 1986 cơ sở HL phát triển được nhiều thành viên và chính thức được thành lập dưới sự hướng dẫn của anh Trần Văn Phú.”

Tiếp đó anh Đinh Ngọc Hiến cũng đã kể lại về sự hoạt động của cơ sở qua hơn 30 năm qua:

“Hơn 3 thập niên đã trôi qua, với nhiều Ban Chấp Hành khác nhau đã được bầu ra, cơ sở VT tại Hòa Lan vẫn sinh hoạt như các cơ sở bạn ở khắp nơi, với chủ chương “Đổi Đầu bắt bạo động để tháo gỡ độc tài - Xây Dựng Xã Hội Dân Sự để đặt nền dân chủ - Vận Động Toàn Dân để canh tân đất nước”. Với chủ chương này không riêng gì cơ sở HL mà hầu hết các cơ sở VT ở khắp nơi các anh chị em trong đảng VT đã cùng với đồng bào, thân hữu phát động và tham gia mọi công tác; Từ xuống đường để phản đối nhà cầm quyền CSVN đã và đang đàn áp người dân ở trong nước, cho đến thực hiện những công tác để gây quỹ sinh hoạt và hỗ trợ quốc nội. Có những công tác liên quốc gia cũng đã từng được thực hiện như ở Bá Linh, Tiệp, Pháp, Bỉ và vào tháng 3 vừa qua ở Thụy Sĩ v.v.”

Trong nhiều sinh hoạt của cộng đồng người Việt tỵ nạn tại Hòa Lan, người ta luôn thấy các đoàn viên Việt Tân luôn sát cánh với đồng bào trong các sinh hoạt đấu tranh nhằm đòi hỏi tự do, dân chủ cho quê hương Việt Nam. Đề cập đến vấn đề này, anh Đinh Ngọc Hiến trình bày:

“Cơ sở HL luôn tự coi mình là một thành phần của Cộng Đồng Hòa Lan, do đó mọi công tác của CĐ từ 3 thập niên qua cơ sở HL luôn tích cực hưởng ứng để xây dựng và hỗ trợ CĐ. Riêng đối với các tổ chức bạn, chúng tôi luôn quan niệm “Không một tổ chức nào một mình có thể giải quyết vấn nạn Việt Nam do đảng Cộng sản gây ra” từ đó, nếu có cơ hội, chúng tôi luôn muốn tiếp tay với các tổ chức bạn, và mong ngược lại cũng được các tổ chức đó góp sức để thực

hiện những công tác gia tăng sức mạnh của CĐ chúng ta.”

Ngày 19 tháng 9 năm 2004, lễ ra mắt Việt Nam Canh Tân Cách Mạng Đảng (gọi tắt là Việt Tân) được tổ chức tại thành phố Bá Linh, Đức Quốc. Đề cập đến việc ra mắt công khai của đảng Việt Tân, anh Đinh Ngọc Hiến cho biết:

“Sau khi đảng Việt Tân công khai ra mắt đồng bào ở hải quyền ngoại vào tháng 9 năm 2004, các đảng viên Việt Tân đã liên tục cùng những thành phần đấu tranh khác ở trong nước lên tiếng vạch mặt chỉ tên những kẻ hại dân, tố cáo những kế hoạch do nhà cầm quyền Việt Nam đưa ra để hầu thu vét tài sản của đất nước. Những việc làm đó đã khiến chế độ cộng sản đã phải có hàng loạt những bài đánh phá, chụp mũ đảng Việt Tân là khủng bố. Do cuộc tiếp xúc của tổng thống Hoa Kỳ lúc đó G. Bush với chủ tịch đảng Việt Tân, các “loa” của đảng CSVN đã phải bị “nghe”.”

Đối với các tổ chức đấu tranh trong nước, anh Đinh Ngọc Hiến nhận định:

“Hiện nay đảng Việt Tân vẫn cố gắng để phối hợp, kết hợp với các tổ chức, nhóm đấu tranh nhân quyền ở trong nước để tranh đấu cho dân quyền, nhân quyền cũng như chủ quyền của Việt Nam qua các công tác như hỗ trợ dân oan, phát mũ, áo có in hàng chữ HS-TS-VN, tức là Hoàng Sa-Trường Sa-Việt Nam và nhân dịp 1000 năm Thăng Long đã cảnh

giác hiểm họa xâm lăng của Trung Cộng trước khu tượng đài Lý Thái Tổ.”

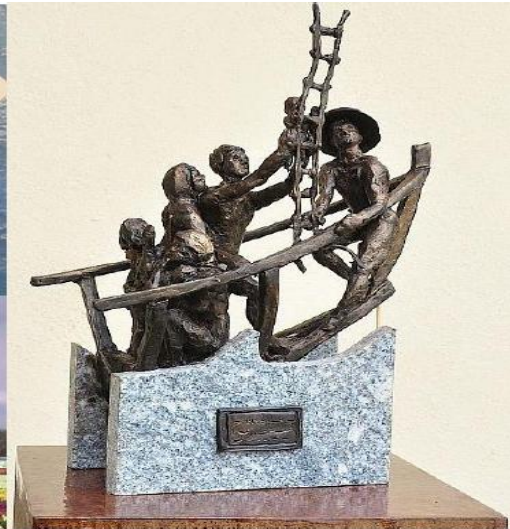

Khi nhận định về sự cần thiết của việc phối hợp đấu tranh, anh Đinh Ngọc Hiến trình bày:

“Đấu tranh để chống lại một bộ máy cầm quyền chỉ luôn muốn nhận

chỉ thị từ Bắc Kinh và đàn áp chính dân mình, đảng Việt Tân mong mỗi được bắt tay cùng mọi tầng lớp những người quan tâm đến vận mạng của đất nước để giải quyết bài toán tự chủ và canh tân Việt Nam. Chỉ có tự chủ chúng ta mới mong thoát khỏi gọng kềm của Bắc phương và cùng nhau canh tân lại nước Việt Nam thân yêu của mình.”

Sổ Vàng Quỹ Xây Dựng Tượng Đài Thuyền Nhân

Số băng của quỹ TĐTN : **NL08INGB0006446108** t.n.v. AVVN (BIC: INGBNL2A)

Ngày	Tên	Đóng góp	
		Số Tiền	Hiện vật
21-9-2014	Anh Long - Oss	100,00	
28-9-2014	B/n Mây Hồng, gia đình và thân hữu đóng góp	11.845,00	
29-9-2014	G/đ Lưu Vinh - Almere	100,00	
Tổng kết kỳ này		€ 12.045,00	
Đóng góp các kỳ trước		€ 25.846,00	
Tổng cộng		€ 37.891,00	

Lan man quán café

Xuân Phương

Danh từ cà phê của Việt Nam là phiên âm từ chữ café của tiếng Pháp. Chữ cà phê này có lẽ bắt nguồn từ chữ kaveh (Thổ Nhĩ Kỳ) hay kawah (Ả Rập), cũng có thể là từ tên của xứ Kaffa, thuộc Ethiopia ngày nay.

Cà phê, giống như trà và cocoa, có chứa chất caffeine, là một chất kiềm thiên nhiên, có tính chất kích thích hệ thần kinh, gây hưng phấn, giúp chúng ta bớt mệt mỏi, bớt buồn ngủ, giúp tỉnh táo nhưng mặt khác nó cũng làm bứt rứt, khó chịu.

Cà phê là thứ nước uống không thể thiếu được trong đời sống của người dân đô thị. Cuộc sống càng căng thẳng, hối hả, bận rộn thường xuyên, người ta càng tiêu thụ nhiều cà phê, càng đòi hỏi sự đậm đặc và hương vị thơm ngon của cà phê. Vì vậy kỹ nghệ cà phê bao gồm xuất, nhập cảng, sản xuất cà phê cho đến các quán cà phê càng gia tăng và phát triển mạnh mẽ.

Uống cà phê thường xuyên là ghiền. Nhưng thường thì ghiền cà phê không bị cấm đoán, lên án mạnh mẽ như khoản ghiền “ tứ đồ tởng “. Ghiền cà phê còn tùy theo mức độ nặng nhẹ khác nhau, từ một cữ trong ngày là đủ hay năm, sáu cữ một ngày mới đủ. Dân ghiền cà phê nói theo nhà văn Đỗ Trung Quân là có thể “ Uống một phin đậm đặc trước khi đi ngủ... Nghĩa là chỉ có một ít máu chảy trong mạch cà phê nếu đi thử máu “.

Không dám nói là hầu hết, nhưng ở Việt Nam, đâu có chuyện “ tưng tam, tụ ngũ “ là cỡ gì cũng có mấy ly cà phê bên cạnh! Hay nói khác đi quán cà phê là hơi hện hò, tụ họp, gặp gỡ bạn bè để bàn luận, hàn huyên, tán gẫu là tính cách của người Việt Nam, dù đang ở Việt Nam, hay bất cứ nơi nào trên trái đất tròn này: Một tính cách ăn sâu vào đời sống, lối sống người Việt Nam nói chung, dân Saigon nói riêng, thành hình từ hơn một trăm năm nay.

Xin anh hãy bình yên

Bởi thế giới vẫn còn nguyên đầy

Và những Paris, London, Washington vẫn vậy

Những quán cà phê vẫn mở cửa suốt ngày

Trên những con đường Saigon hôm nay – (Lê Thị Kim)

Sau hơn trăm năm đô hộ, người Pháp đã du nhập vào xứ thuộc địa Việt Nam nhiều điều hay cũng như dở, tốt cũng như xấu, tác động trên nhiều phương diện như lịch sử, khoa học kỹ thuật, nghệ thuật, nhân sinh quan... Có nghĩa là các tập quán xã hội như lối ăn uống, cách ăn mặc, cách sống, lối suy nghĩ... Trong đó có cà phê Paris - Pháp qua Saigon - Việt Nam đã nhanh chóng “ nhập gia tùy tục “, hòa đồng vào đời sống người dân bình thường nơi đây, tạo thành một thứ “ hồn cà phê “, một nét độc đáo không thể thiếu được của nhịp sống Saigon.

Ngày lại bắt đầu

Tiếng muông lanh canh

Chút khói cà phê

Thơm thơm buổi sáng

Ngọt, đắng riêng mình

Ngọt, đắng chia nhau – (CV)

” Văn hóa cà phê “ Saigon thể hiện phần nào ảnh hưởng sâu đậm của “ văn hóa cà phê “ Paris. Vì vậy, chúng ta sẽ “ dài dòng “ về cà phê Paris trước khi “ lan man “ về cà phê Saigon. Nổi tiếng trên toàn thế giới về sản xuất rượu vang đã đành, nhưng thức uống đặc trưng hơn hết của dân Pháp là cà phê. Bởi vì Paris là trung tâm văn hóa lâu đời của Âu châu, là cái nôi của giới trí thức Âu châu một thời, với khái niệm “ văn hóa cà phê “ là cà phê và sách vở đi chung với nhau.

” Quán cà phê từ năm, sáu thế kỷ nay hầu như đã trở thành dấu ấn đậm nét trong đời sống thường nhật của người dân Paris “- (Phan Quang)

Dù không phải là dân tộc đầu tiên uống cà phê, cà phê du nhập vào Âu châu từ Phi châu khoảng thế kỷ thứ 15, 16 nhưng đến Paris ta mới thấy họ uống cà phê nhiều cỡ nào? Họ uống đủ bốn mùa, đủ các buổi sáng, trưa, chiều và cả sau bữa ăn tối, nghĩa là bất cứ lúc nào trong ngày ta cũng có thể thấy người Pháp ngồi nhâm nhi một tách cà phê trên góc phố với cái bánh croissant (buổi sáng), hay mấy thanh chocolat đen, kẹo nougat, kẹo truffle mềm và mấy cái bánh petits fours.

Cà phê Paris

Uống ngồi hay uống đứng

Một ly như ngàn ly

Uống ngoài hay uống quán

Ngàn ly như một ly

Uống chiều hay uống sáng

Ngàn ly như một ly

*Uống trưa hay uống tối
Ngàn ly như một ly
Cà phê Paris
Nhấn nha cần chi vội
Một ly là một ly
Mặc thời gian réo gọi
Ngàn ly là ngàn ly – (Duyên Anh)*

Hương vị cà phê ngon không phải là khó tìm ở Paris, vì ở mỗi góc phố đều có một quán cà phê, mà cách bài trí cũng như cung cách phục vụ hầu như không thay đổi từ hàng trăm năm nay, chính không khí, không gian mới là tiêu chuẩn thiết yếu cho những ai thích rề rà trong quán cà phê. Bất kỳ người nào ở Pháp cũng có một quán cà phê “ruột” mà họ thường lui tới - Hoặc bên cạnh ly cà phê và tờ báo, họ ngồi giữa những người khách khác nói chuyện với nhau vừa đủ nghe, trong mịt mù khói thuốc lá; Hoặc cười vang với các câu pha trò ý nhị, hóm hỉnh của anh chàng bồi bàn vui tính; Hoặc đứng tựa bên quầy tán dóc với ông chủ quán trong tiếng nhạc diu dặt, phát ra từ những máy hát rất xưa... Các quán cà phê là một tính cách, một không khí rất Paris mà ta có thể tìm thấy ở bất cứ ở ngã tư nào của thành phố này.

*Em, Paris, vẫn tả ngạn sông Seine
Quán rượu nhỏ, tách cà phê để nguội
Em, Paris, chuyển metro chưa tới
Nghe vàng khô lá rụng Jacques Prevert
(Hoàng Anh Tuấn)*

“ Quán cà phê là nơi người ta đến để thưởng thức cảm giác cô đơn, một mình nhưng lại mong muốn có bầu bạn để cùng chia sẻ cái cảm giác đó “ - (Alfred Pogar)

Quán cà phê trước hết là địa điểm cho giới văn nghệ sỹ tụ tập tranh luận, hút thuốc, ăn uống à Họ coi nơi đây là phòng làm việc không chánh thức của mình: Họ sửa chữa bản thảo và chia sẻ những ý tưởng cá nhân. Những quán cà phê “ văn chương “ nổi danh ở Paris là: “ Aux Deux Margots “ , “ La Closerie des Lilas “ , “ Café de Flore “... Quán cà phê lâu đời nhất mà nay vẫn còn hoạt động là Le Procope, năm 1686, khách thường xuyên ngày đó là Voltaire, Diderot, Molière, Racine ...

Ngày nay, quán cà phê ở Paris không chỉ đơn thuần bán cà phê, mà còn có một quầy bán rượu đủ loại: Rượu vang, rượu mạnh, bia à hay các thức uống giải khát khác như: Nước cam, nước ngọt, chocolat à và các thức ăn nhẹ để phục vụ cho các thực khách muốn ăn nhanh, tiết kiệm thì giờ. Lại còn có những nhà hàng rất sang trọng nhưng lấy tên là quán cà phê như Fouquet 's ở đại lộ Champs Élysées chẳng hạn.

*Đưa nhau vào quán vắng
Hai tách cà phê đen
Paris đầy tuyết trắng
Anh nhìn anh, nhìn em
...Xích gần nhau quán vắng
Paris cà phê đen
Tuyết rơi trên chất đống
Tan trong nỗi ưu phiền
(Duyên Anh)*

Nói về quán cà phê đặc trưng ở Paris phải kể loại “ café - terrasse” (cà phê vỉa hè): Các quán cà phê với lối trang trí đặc biệt Pháp, mở thông ra hè phố. Phần trong nhà bày những chiếc ghế bọc da, thường là màu bordeaux, quanh những bàn có phủ khăn. Phần ngoài trời, dưới mái hiên che bằng nhựa trong cho nhiều ánh sáng, là những chiếc ghế mây nhỏ và những bàn tròn hay vuông gọn gàng cho hai, ba người ngồi; Đến một khoảng trống giành làm lối đi cho khách bộ hành và người phục vụ; Kế tiếp là vài ba hàng ghế đến gần sát lòng đường. Đó là vào mùa hè, còn vào mùa đông thì người ta quay bằng vách gỗ, kính hay nhôm để cho dễ sưởi ấm. Vào mùa lạnh, phải uống cà phê thật nhanh không thì nó sẽ bị nguội lạnh vì nhiệt độ bên ngoài. Trả tiền cho một ly cà phê để có một chỗ ngồi nghỉ chân, giải lao thoải mái rồi đi, cà phê vỉa hè đã đáp ứng nhu cầu ngắm phố phường, quan sát nhịp sống, sinh hoạt chung quanh mình của dân Paris.

Ngoài ra còn có “ càfé brasserie “ là nơi gặp gỡ, trò chuyện bao đồng của những người cùng phố. Họ đến đây đọc báo, trao đổi tin tức, nói chuyện phiếm hay hẹn gặp nhau bàn việc, có khi chỉ đơn giản là nghỉ ngơi giây lát bên ly cà phê.

*Hãy đi với em trên những phố khuya
Nghe Paris thở trong ly cà phê còn một nửa
Nghe tiếng métro để nhớ về tuổi nhỏ
Chuyến tàu đêm ga Mùng Năm năm nào
Quê hương xa như một vì sao
Hãy đi cạnh em
để em nghe anh thở
trái tim Saigon trong lồng ngực Paris
(Trần Mộng Tú)*

Đã nói về quán cà phê Paris, bây giờ ta nhắc đến quán cà phê Saigon. Chất cà phê, không khí và không gian của quán cà phê đã theo chân người Pháp sang Việt Nam, đặc biệt là Saigon - Nơi tôi sanh ra và lớn lên - Hai quán cà phê đầu tiên của Saigon ra đời năm 1864, đó là: Càfé Lyonnais (nằm trên đường Gouvernment / Gia Long , quận nhất), càfé de Paris (góc đường 16, Catinat / Tự Do, quận nhất).

Khu vực Tự Do trải qua bao thăng trầm thời cuộc vẫn giữ nguyên ngôi vị khu cà phê Saigon. Đã có

không biết bao nhiêu thể hệ người Saigon gắn bó với những Givral, Brodard, La Pagode và đến các quán cà phê bên hông các khách sạn Majestic, Continental, Caravelle à hay ở các địa điểm khác như Hàm Gió, Da Vàng, Hương Xưa... Đặc biệt là quán Bô Già (tuy ông chủ quán đã mất) với những kệ dọc hai bên tường, chất đầy những sách Anh văn, Pháp văn của ngày cũ.

*Ta với nhớ ngồi thu lu một góc
Phin cà phê nằm khóc trên mặt bàn
Giọt nước mắt đen thùi rơi xuống tách
Nắng hạ về đứng đợi ở ngoài sân
(Quan Dương)*

Ở Saigon, gặp nhau vào buổi sáng, người ta hay hỏi nhau là uống cà phê chưa? Nhưng không chỉ buổi sáng, dân Saigon cũng như dân Paris, uống cà phê sáng, trưa, chiều, tối, nghĩa là bất cứ lúc nào cũng được trong ngày và bất cứ chỗ nào, bởi vì Saigon là một thành phố ồn ào, náo nhiệt vì xe cộ tấp nập, hàng quán chi chít với hàng hà sa số quán cà phê (nay phải kể thêm quán nhậu). Đại loại như café terrasse Paris, Saigon có những quán cà phê nửa nằm trong nhà, nửa nằm ngoài vỉa hè - Nhưng tiêu biểu nhất, đặc biệt nhất và nhiều nhất ở Saigon là các quán cà phê vỉa hè hay còn gọi là cà phê lề đường, cà phê quán cóc, cà phê hẻm.

*Đất trời ngồi xuống cho gần gũi
với tôi, nhấm nháp ngậm cà phê
ngó quanh quất biết đời vui cả
chú đánh giày, đôi mắt bi ve
quán cóc ngồi nghe tim róc rách
(TTSH)*

Cà phê vỉa hè Saigon nhiều đến nỗi cứ bước chân ra khỏi nhà là thấy liền: Trong những con hẻm nhỏ; Ở từng góc phố; Trên mỗi con đường; Bên lề những trục lộ giao thông chính, ngã tư, ngã sáu; Bên xe; Trường học; Công xưởng. Mỗi quán cà phê vỉa hè có những tính cách riêng, nhưng tựu trung đều có những đặc điểm chung như:

- Hầu hết đều không có tên, người ta gọi theo tên chủ quán, tên hẻm, tên phố, tên đường như cà phê Năm Dương ở Dakao, sát bên cạnh tiệm chè Hiền Khánh, và một tiệm nữa ở khu Bàn Cờ, đường Phan Đình Phùng.

- Khung cảnh bình dân với mấy cái ghế nhựa thấp lè tè, vài cái bàn nhỏ, không có tiếp viên đẹp phục vụ (nam phụ lão ấu trong nhà ai cũng có thể ra phụ bán), không có nhạc sống lẫn nhạc chết, chỉ có nắng, gió và bụi đường mà thôi.

- Giá cả nhẹ nhàng, đáp ứng túi tiền ít ỏi của đại đa số dân lao động, bù lại khách hàng cũng không khó tánh, chấp nhận, không đòi hỏi cà phê ngon hay phải nguyên chất.

Sáng kiến con người thì vô tận, hương vị cà phê vỉa hè thường chỉ có ba phần cà phê, pha chế với bảy phần là hương vị cơm cháy, hạt bắp rang, hạt điệp rang, cau khô, các loại đậu rang khét để lấy màu đen đậm. Bây giờ nghe đâu còn có hóa chất tạo mùi tổng hợp, tinh cà phê, hóa chất tạo bọt bán ở chợ hóa chất Kim Biên. Các chất độc hại mà người tiêu dùng không mong muốn chút nào hết.

*Riết rồi thành thói quen
tôi thích uống thứ cà phê pha bắp
không biết vì khan hiếm
hay cái gu thời này
người chủ quán leo thang đến thế ?
(Lê Chí)*

Cà phê vỉa hè lúc nào cũng đông đúc với nhiều gương mặt thuộc đủ cỡ tuổi tác, đủ mọi số phận khác biệt, đủ loại thành phần trong xã hội như: bác xích lô, anh công nhân, anh sinh viên, người tư chức, người công chức, nhà thương gia, cho đến những người về hưu, thất nghiệp hay “ vô công rồi nghề “.

Nhâm nhi ly cà phê, phì phèo điếu thuốc lá, cộng thêm một bình trà là đầy đủ lễ bộ để ngồi trong quán cà phê vỉa hè, quay mặt ra đường nhìn đời, và nghe thiên hạ khéo chuyện: Một nét sinh hoạt lý thú của Saigon từ xưa tới nay. Tin tức thiệt là không thiếu, từ xe cán chó qua chó cán xe! Không gạt lọc kỹ lưỡng, không dè dặt mà tin ngay thì cũng có lúc tẩu hỏa nhập ma như chơi! Người ta cho tin nghe rồi tức từ giá cả nhu yếu phẩm đến phim ảnh, ca nhạc, cải lương; Các chuyên gia sành sỏi về giá vàng, giá dollar(nay chắc thêm chứng khoán); Có người nói về các dịch vụ công khai hay lén lút về hợp thức hóa nhà, bán đất, Có kẻ luận bàn về số đề à; Với vô khối các toa thuốc cây nhà lá vườn chữa bá bệnh từ nhức đầu, cảm cúm đến sạn thận, loét bao tử à Nghe xong còn có màn ý kiến, bàn luận, có khi còn tranh luận, nhưng được cái bàn ra bàn vô ở bàn cà phê không tác động đến tay chân của con người như ở bàn nhậu!

*Saigon
Có những quán cà phê vỉa hè
Gập ghềnh ghé gối
Người ngồi đó
Nhìn sâu vào con ngõ nhỏ
(Cổ Ngư)*

Quán cà phê Saigon ngày trước cũng có năm, bảy kiểu khác nhau: Trí thức hay bình dân tùy theo hình thức của quán. “ Dù bình dân hay trí thức, thì không khí của quán là thứ không khí mà nói theo nhà văn quá cố Hoàng Ngọc Tuấn là ở nơi đó ai cũng quen nhau. Ở đó, những người khách xa lạ ngồi cùng bàn (thậm chí khác bàn), có thể nói chuyện với nhau tự

nhiên như đã quen nhau từ trước. Ở đó, một bác xích lô có thể tranh luận kịch liệt với ông giáo sư trung học về một sự kiện thời cuộc nào đó vừa được đăng trên nhật trình. Kể cả những lời ta thán, rủa sả một cách hành sử mất lòng dân của chính quyền đương thời... Nói cách khác, thời đó, quán cà phê là một bức tranh xã hội sinh động, giúp những người thực sự quan tâm đến dân chúng bắt mạch được nhu cầu đích thực của một thành phần công chúng.

Ngày nay, theo lời của nhiều người am hiểu trong nước, quán cà phê vẫn là một hình thức sinh hoạt văn hóa, nhưng phức tạp hơn, đa dạng hơn và “trần tục” hơn – Tâm Vấn

Quán cà phê chạng vạng khói bay

Mùi khói cũ cay xè con mắt

Ngồi quanh bàn giờ bao người lạ khác

Cãi ồn ào những chuyện làm ăn

(Lưu Quang Vũ)

Quá khứ và hiện tại của Saigon đã khác nhau nhiều lắm rồi do thời cuộc. Sự thay đổi của một thành phố thể hiện qua sự thay đổi của mỗi căn nhà, từng khu phố ... cho đến mỗi gia đình, từng thế hệ với rất nhiều hay dở, mất còn. Ngay cả sự thay đổi về lối ăn mặc, cách ăn uống, một điển hình tuy nhỏ, nhưng thể hiện rất rõ là các quán cà phê.

Hễ nói đến cà phê Saigon là ta nghĩ ngay đến những quán cà phê vỉa hè bình dân nhưng mà nhộn nhịp, thì ngày nay đi qua các quán cà phê vỉa hè Saigon ta sẽ thấy:

- Những quán cà phê vỉa hè bình dân cũng tiếp tục mọc lên như nấm, dọc hết một đoạn đường, theo kiểu “buôn có bạn, bán có phường” như đoạn Công Lý và Yên Đỗ, gần Hồ Con Rùa... Hay khu cà phê như khu vực ngã tư Bảy Hiền, khu vực dọc kênh Nhiêu Lộc. Thậm chí nhiều nơi tụ tập thành cả làng cà phê như làng cư xá Bắc Hải, làng đại học Thủ Đức.

- Những quán cà phê vỉa hè sang trọng, quý tộc là cà phê de la “Hiên” với hàng hiên xinh xắn, thiết kế với ghế mây, bàn kiếng, trang trí hoa treo... cho dân uống cà phê ngồi ngắm phố phường như hệ thống cà phê Highlands, Terrace.

- Những quán cà phê vỉa hè không có ghế ngồi, không có bàn, khách ngồi bệt xuống đất, duỗi chân thoải mái, lót đít bằng tờ báo, giấy quảng cáo, sách à giành cho giới sinh viên mà túi quần lép kẹp, dĩ nhiên khách nhấm nháp cà phê có quyền ngồi bệt đó ngắm những sinh hoạt xảy ra quanh mình, như khu cà phê trước cổng Đại Học Kinh Tế, đường Hàn Thuyên, đường Alexandre de Rhodes quận nhất.

*Hãy uống cạn ly cà phê sáng nay
của anh đi! Trong ly cà phê của
tôi có giọt nước mắt. Trong ly của
anh có giọt máu hồng và cho tôi
(Nguyễn Tất Độ)*

Ngoài cà phê vỉa hè sang trọng, Saigon lúc này xuất hiện rất nhiều kiểu quán cà phê sang trọng khác, lộng lẫy, cầu kỳ và “đa chức năng”. Quán nào càng thể hiện nhiều “phong cách” lạ, nhiều chức năng thì càng thu hút khách. Điều này giải thích tại sao ngày nay khó mà có được các quán cà phê nào nổi tiếng trong một thời gian dài, qua nhiều thập niên như các quán cà phê của Saigon ngày trước.

Đi uống cà phê bây giờ đâu hẳn đơn thuần là để thưởng thức cà phê, để mua chỗ ngồi thì đúng hơn. Người ta trả tiền để mua cái lạ, cái phong cách riêng của quán như địa điểm, cách trang trí, sự phục vụ, âm nhạc chứ không phải chỉ trả tiền cho ly cà phê không thôi. Miễn là khác lạ, dù đắt tiền cách mấy cũng được khách đón nhận, để tỏ ra mình là dân sành điệu. Như cà phê “trên cao” Panorama, tọa lạc ở tầng cao nhất, tầng 33 của Saigon Center; Cà phê “dưới hầm” Carmen trên đường Gia Long cũ; cà phê Serenata với phong cách “pro” trên đường Ngô Thời Nhiệm, cà phê Chợt Nhớ... hay những hệ thống thương hiệu với cách tổ chức qui mô, đầy tính cách thương mại là Illy, Paris Deli, Molinari à

Người đông phố chật

Quán cà phê mở khắp nơi

Một ngày người ta uống

Bao nhiêu đen tối vào người

(Lưu Quang Vũ)

Quán cà phê Saigon ngày nay có 1001 kiểu: Sang, bụi, ồn, lặng, bóng, mờ, bệt, nằm, hèm, hè, sách, tranh, tượng à đầy đủ điều kiện để chiều ý tất cả những người đi uống cà phê, đầy đủ khả năng để đáp ứng nhu cầu của mọi tầng lớp trong xã hội. Từ học sinh, sinh viên, nhà văn, nhà báo... hay những người làm về máy vi tính, thương gia thành đạt, dân kiến trúc xây dựng... cho đến đám con ông cháu cha, ca ve. Họ đến quán cà phê với nhiều mục đích khác hẳn nhau: Gặp bạn, sáng tác, bàn bạc công việc, ký hợp đồng à nghe ngóng tình hình, khoe quần áo xịn, kiếm mối.

Các quán cà phê Saigon xuất hiện với muôn vàn sáng tạo, gia tăng với tốc độ làm chóng mặt người yếu tim hay cao máu như vậy là do chúng phát triển theo chiều hướng hiện đại hóa đô thị của Saigon, bên cạnh hiện tượng “trăm hoa đua nở” của các công trình kiến trúc từ tư nhân đến công cộng, đó là điều thứ nhất. Điều thứ hai là đi theo mode thời đại trên thế giới, và điều thứ ba, có thể làm ta phấn khởi một chút: Do sự hồi phục của ngành trồng trọt và xuất khẩu cà phê Việt Nam.

*Ly cà phê cạn, ngày chưa cạn
ngồi ngó trần gian cuộc bể dâu
giờ bàn tay trống cảm vợ vợi
một mối vui cột mấy mối sầu
(TTSH)*

Diễn hình tiêu biểu cho mode thời đại về cà phê thế giới là cà phê Starbucks. Cà phê này là thời trang trong đời sống của người Mỹ ở đầu thế kỷ 21: Dường như người nào, bất kể nam nữ, khi ra đường đều có ly cà phê Starbucks cầm trên tay !!! Gần như một, hai khu phố, cách vài con đường là có một quán cà phê Starbucks, chưa kể các quán nằm trong những trung tâm thương mại lớn hay nằm trong hệ thống nhà sách Barne & Noble.

Tổng số quán cà phê Starbucks hiện nay trên toàn nước Mỹ là gần 9.000, trên toàn thế giới là 12.000, nghe đâu công ty này dự tính phát triển thành 40.000 quán cà phê Starbucks trên toàn thế giới.

Trong các quán cà phê Starbucks, ta thấy khách hàng thuộc đủ mọi thành phần: Người trẻ bên laptop, người lớn làm việc, người già đọc sách ... Từ những người ghiền cà phê, những người biết uống cà phê, những người uống cà phê lơ tơ mơ, thậm chí đến cả những người không biết uống cà phê, đều có thể mua uống những kiểu cà phê khác nhau, với giá phù hợp túi tiền. Không khí của quán thân mật, cởi mở, không phân biệt, chào đón đủ mọi hạng người trong xã hội. Sự thiết kế của các quán cà phê Starbucks là một nghệ thuật hài hòa từ màu sắc của các bức tường đến trần nhà, ghế ngồi, quầy hàng nhưng không mang tính cách phô trương, mà âm cúng.

*Ly cà phê starbucks
sợi khói giữa hai tay
ngửa mặt uống một ngụm
lá vàng rơi trên vai
(Trần Mộng Tú)*

Đặc biệt cà phê Starbucks ngày nay còn xâm nhập vào được Paris, thành trì bảo thủ của văn hóa cà phê Âu châu: Đầu năm 2004, khai trương một quán cà phê Starbucks ở Avenue de L'Opéra. Với triết lý "Rót cả tâm hồn vào đáy cốc", hệ thống cà phê Starbucks đã kết hợp được hai tính cách gần như đối nghịch nhau: Tính cách khoan thai, nhàn nhã của người Âu và tính cách ăn uống nhanh, gọn để tiết kiệm thì giờ của người Mỹ. Vì vậy, họ đã thành công khi đáp ứng được nhu cầu và lối sống của đại đa số người dân đô thị trên thế giới hiện tại. Hơn nữa, hương vị cà phê Starbucks được đánh giá là trung bình cộng giữa cà phê phin đậm đặc và cà phê chế bằng máy pha cà phê của Mỹ.

*Nếu cà phê không sánh
Có lẽ mình xa nhau
Tình lỡ pha đặc quán
Vương vút lối ra vào
Nếu cà phê không đắng
Biết đâu mình quên nhau
(TY)*

Trả tiền cho một ly cà phê trong quán cà phê Starbucks để ngồi thoải mái làm việc riêng của mình. Trả tiền cho một ly cà phê ở các quán cà phê vỉa hè Paris để có một chỗ ngồi nghỉ chân ngắm phố phường. Trả tiền cho một ly cà phê trong các quán cà phê Saigon trước nay để thong thả ngồi giết thì giờ. Nhưng ngày nay lại nảy sinh ra những quán cà phê " phong cách " mà vào uống cà phê không những chỉ trả tiền cho ly cà phê, lại còn phải trả tiền mua chỗ ngồi với cái giá trên trời.

Có người nói rằng : " Đưa ra một hình ảnh có khả năng làm hiện lộ những đặc tính nào đó về xã hội Saigon, tôi chọn các quán cà phê. Văn hóa thưởng thức cà phê và không gian cà phê rõ ràng là một biểu hiện lối sống ".

Lối sống, cách sống của xã hội Việt Nam hiện tại xuyên qua văn hóa cà phê Saigon là biểu hiện rõ rệt cho sự phân chia tầng lớp, thành phần trong xã hội: Giữa giàu và nghèo; Giữa thành phần ăn trên ngồi trốc xa hoa, phung phí và thành phần lao động còm không đủ ăn, áo không đủ mặc; Giữa tư bản đồ và dân đen - Khách hàng là thu nhập quyết định của mọi hoạt động thương mại, quán cà phê cũng vậy, chỉ với thành phần giàu có, thành phần con ông cháu cha, chỉ chiếm tỷ lệ rất nhỏ, có thể 1, 2 hay 3, 4 phần trăm trong xã hội thôi, nhưng tiền bạc họ ném ra cũng đủ sức làm phát triển vùn vụt những quán cà phê đầy "phong cách" để thỏa mãn nhu cầu yêu chuộng mới lạ, nhu cầu tỏ ra là dân sành điệu của họ, trong khi chung quanh họ đầy rẫy những người dân nghèo khổ chạy ăn từng bữa, chất chiu từng đồng để sống.

*Ở giữa tỉnh và mê
Chúng ta nhận chân cuộc sống
Rằng sẽ không còn những kẻ suốt đời ăn gạo
Mà không hề biết lúa là gì
Rằng sẽ không còn những kẻ suốt đời si cà phê
Mà không biết cây cà phê thân leo hay thân gỗ ??
(Lê Thị Kim)*

Lan man về quán cà phê Saigon rồi thì không thể nào không nhắc đến quán cà phê ở Little Saigon được! Đó là:

*" Nơi, mà những người bạn gặp nhau, để làm cuộc sống bớt căng thẳng, để cười với nhau, để nói với nhau những chuyện đời thường, để chia sẻ với nhau một chút cuộc sống. Chủ nhật, ghé quán cà phê, gặp lại những nụ cười, những câu bông đùa chọc ghẹo... Vòng quay còm áo đã dữ dần mà hành trình sinh lão bệnh tử dường như càng thúc ép " –
(Nguyễn Mạnh Trinh)*

*Uống đi chứ, ngậm ngùi chi quá khứ
Giọt cà phê nào cũng đắng, nhưng ngon
Như những tháng năm qua, rất buồn, mà đẹp
Vẫn nhiệt nồng trong nỗi xót xa -(Cao Nguyên)*

Ở Saigon, người cô đơn, buồn tình thường tìm tới quán cà phê một mình (độc ẩm). Còn ở Little Saigon thì đi uống cà phê càng đông càng tốt (quần ẩm), đông đúc, đầy đủ các gương mặt quen thuộc để bàn tán chuyện vui buồn ở Bolsa và ở khắp nơi. Thiệt vậy! Từ cái thuở chân ướt, chân ráo, mới định cư trên xứ Mỹ sau 75, người ta đến quán cà phê để tìm đến nhau, để chia sẻ tâm tình, để hỏi thăm tin tức, chứ nào phải vì ghiền cà phê đâu. Lúc đó có các quán Lục Huyền Cầm, Tao Nhân, Diễm ... Các quán cà phê ngày ấy, với cái không khí đặc biệt Việt Nam mà khi ra đi ta mang theo, là nơi họp mặt, là nơi dừng chân, là nơi ghé ngang của bao con người lưu lạc để sinh hoạt về tinh thần như ra mắt sách, trình diễn văn nghệ ...

Dần dần, các quán cà phê không còn là nơi chốn sinh hoạt văn nghệ nữa, mà trở thành nơi dành riêng cho các ông. Họ đến quán cà phê là vì thói quen, để gặp bạn bè bày cuộc cờ tướng, chơi lô tô, coi các trận đấu thể thao... Các quán cà phê quen tên có thể kể là Coffee Factory, Picasso, Lyly, Croissant Doré... Và đặc biệt là ở các quán cà phê Dĩ Vãng, Lú... các đấng mày râu đến để ngắm các người đẹp tiếp viên.

*ly đen đá lạnh đắng cuồng
lưỡi tê quần đốt tận cùng đêm đen
quán tên dĩ vãng tối đèn
nghe tương lai mịt mờ chen mắt người
(Vũ Hoàng Thu)*

Đến các quán cà phê Little Saigon đầu thập niên 80 là các vị cao niên, đa số là trung niên và một số ít thanh niên. Gần ba mươi năm sau, theo dòng thời gian, các vị cao niên đã khuất núi, những trung niên ngày nào đã thành cao niên, những thanh niên tấn lên trung niên – Cái cảnh ngồi tư lự, trầm ngâm để chờ từng giọt cà phê chậm rãi nhỏ trong từng phin, pha riêng cho từng người, thả hồn theo bản nhạc, chờ gió, ngắm mưa hay im lặng nghe ai đó tâm sự ... đã là hình ảnh của ngày xưa – Cái thời mà người thường thức cho rằng cà phê là gạch nối của niềm vui và nỗi buồn đã trở thành quá khứ.

Ý tưởng quán cà phê là “ Chỗ u cốc ẩn cư lý tưởng cho người dân đô thị “ hay “ Tình trạng của một người chờ cà phê nhỏ giọt: Không mấy khi người ta vừa yên tĩnh một mình, mà vừa lan man khắp nẻo như khi ngồi trước phin cà phê “ để “ Cứ một giọt cà phê rụng xuống là trăm nghìn câu chuyện cũ dâng lên trong ký ức, lan man bất tuyệt ... Cà phê rụng xuống không vội vã, ồ không! Một giọt cà phê biết tự trọng không bao giờ vội vã. Dù cho giữa khung cảnh sinh hoạt hấp tấp tời bời của đô thị vẫn minh ngày nay, giọt cà phê chân chính vẫn bình tĩnh thông thả tự hình, dần đo, dừng đĩnh, lắc lự, suy tư chán chê rồi bấy giờ mới chịu buông mình xuống tách. Về cái phong thái đĩnh đạc cần trọng, dám chắc những giọt

cà phê của thế hệ hôm nay không có gì để hổ thẹn với những giọt cà phê tiền bối năm ba thế kỷ trước “ của nhà văn lão thành Võ Phiến như đã phôi pha, lụi vào dĩ vãng xa lắm.

*Không còn nữa ... Hãy uống nốt những giọt
cà phê còn lại của anh, những giọt
cà phê vui sướng, những giọt cà phê
muộn phiền, những giọt cà phê trung tính.
Tôi nói nhỏ điều này: Hãy cho tôi
(Nguyễn Tất Độ)*

Ngày xưa dù đã trôi qua, nhưng lạ lùng thay vẫn luôn rất đẹp, có lẽ vì người ta tràn đầy lòng bao dung và thương mến.. “ *Quá khứ, không còn là cái bóng kỷ niệm, mà, là chính một phần cuộc sống. Thoảng hoặc, nó sống lại, trong khoảnh khắc, như sợi chỉ thời gian cuốn ngược lại, để rồi, lại trở về chiều quay cũ, để cuộc nhân sinh lôi kéo đi ...” – (Nguyễn Mạnh Trinh)*

Thời buổi thực tế, bận rộn; Cuộc sống gấp gáp, hối hả; Cái gì cũng phải nhanh: Ăn nhanh, uống nhanh và thậm chí sống nhanh! Lốp người trẻ Việt Nam thời này, nhất là thế hệ sinh trưởng hay lớn lên ở nước ngoài, chắc cũng không còn bao nhiêu người có thời gian đến quán cà phê Việt Nam, ngồi chờ đợi từng giọt cà phê ngắm dần trong từng “ cái nồi ngồi trên cái cốc “, để chỉ một mình trước ly cà phê hay tán dóc với bạn bè như các thế hệ trước nữa. Họ đã giảm thiểu bớt tính nhẩn nha, tà tà mà đi vào lối sống năng nổ, hoạt động nhiều hơn. Không chịu được cà phê bột hòa tan! Có lẽ họ đành phải chọn quán cà phê như kiểu quán cà phê Starbucks vậy! Thời đại cà phê espresso mà! Pha lạ! Tợp lạ! Cà phê bây giờ là sự vội vã! Vội vã chạy theo tháng ngày vùn vụt trôi đi

Garage Trung Tran

Karel Doormanstraat 36 - 6651 ZM Druten
(Industrieterrein Kerkeland)

Reparatie & onderhoud van alle
automerken en wij zorgen ook voor APK,
verkoop van occasions

Tel. 0487-519467.
Gsm. 06-55775918

Thông Báo**Những ngôi mộ chiến sĩ VNCH bị bỏ quên**

Gần cổ thành Quảng Trị, dọc QL1, có người ghi nhận được 36 ngôi mộ của chiến sĩ VNCH tại một nghĩa trang, những ngôi mộ này có tên, có tuổi, có số quân, nhưng gần nửa thế kỷ mà không ai đón về, không ai hương khói. VNNS trân trọng thông báo đến quý đồng hương.

Dưới đây là những ngôi mộ có tên như sau:

1_ Phan Gia Thịnh

18-05..... Kỉ Sửu
Cha: Phạm Khánh Hưng

2_ Môi Kim Trọng (60/ 207 956)

Sinh 07-03-1940
Phước Hòa- Tiên Phước- Quảng Tín
TT 05-07-1967
Cha: Môi Ha
Mẹ: Trần Thị Tươi
Vợ: Lưu Thị Nhẫn
Con: Môi Kim Tân

3_ Lê Đình Chử

1934- 1967 (Sinh Mùi- chết Mùi)
Kim..... Xuân- Cam Lộ Quảng Trị
Vợ: Nguyễn thị Phương

4_ Ngô Văn Minh

28-12 năm Kỷ Mão
Đản Duệ- Vĩnh Linh- Quảng Trị
28-11- Ất Tỵ
Me: Nguyễn Thị Nghĩa

5_ BDQ Phạm Văn Long- 1939

Long Thanh- Chơn Thành Long An
TT 1-1-1962

6_ Lê Công Tuyên- 1951

Thạch Đàn- Lệ Thủy- Quảng Bình
5-2- Mậu Thân

7_ 1968 Nguyễn Trang

TT 5-5-1968
Nguyễn Quán Thôn Thanh Suối

8_ Dương C. Sữ

19-02-1944
Thương Văn- Hương Hóa- Quảng Trị
Tử: 02-05- 1969
Vợ: Võ Thị Huế
Con: Dương Công Tuấn

9_ Lê Văn Nỗ

29-03-1948
An Nhơn- Gò Vấp- Gia Định
Cha: Lê Văn Tam
Mẹ: Nguyễn Thị Cúc
5-8-1968_ Quảng Trị

10_ Họa Sĩ Phan (Phạm) Sơn

Số Quân:70/ .....
Sinh ngày :....
Tử trận: 27-07-1969
(12-6-Kỉ Dậu)
Tai HT Fre Base Davis

11_ Đinh Văn Hào

Tử Trận: 30-09-1969

12_ Nguyễn Pho (Phô)

SQ: 57/216504
Tử Trận: 01-02-1968
Nguyên Quán: Đại Lộ Quảng Nam
Tiểu Đoàn 2/1 _ Đại Đội 1/2

13_ B1 Cao Văn Thời

Sinh: 1944 Phú Nhuận_ Sài Gòn
Con Ông: Cao Văn Vinh
Bà : Phạm Thị Mươi
TT: 01-02-1968 tại Quảng Trị
Tiểu Đoàn 2/1

14_ Nguyễn Văn Vào

BSQD – SQ 64/103267
Tai: Mỹ T.....

15_ Phạm Văn Hải

65/175503
Sinh 1945_ Long An
Cha: Phạm Quế
Mẹ: Nguyễn Thị Ngọt
TT: 28-02-1968- Quảng Trị

16_ Thiếu Úy Lê Khắc Minh

66/139428
23-9-1946 tại Thanh Cẩm- Hương Yên
Tiểu Đoàn: 2/2
TT12-02-1968

17_ Hạ Sĩ Hồ Văn Quân

64/208306
Sinh tại: Phú An- Mộ Đức – Quảng Ngãi
TT: 04-02-1968
Tiểu Đoàn 2/2 PL

18_ Hạ Sĩ QD Nguyễn Văn Bông

56/804583
 Bình Phước- Biên Hòa
 TT: 10-02-1968
 Tiểu Đoàn 2/2 PL

19_ Hạ Sĩ QD Lê Văn Thành

57/000304
 Cai Lậy- Định Tường
 TT04/02/1968
 TĐ 2/2 L

20_ Hạ Sĩ QD Lương H. Cường

Tiểu Đoàn: 2/1
 TT: 01-02-1968

21_ Phạm Văn Đủ

BSQD – SQ: 68/8...1101
 Sinh: 15-08-1947 (Công Giáo)
 TT 04-02-1968
 Tiểu Đoàn:2/1 Đại Đội 3 Phong Lập

22_ Nguyễn Văn Chiến

01-01-1942_ Cần Thơ
 TT 1-2-1968
 Mẹ: Nguyễn Thị Hải lập mộ

23_ Nguyễn Văn Chiến

SQ: 62/100192
 Nguyên Quán: Đường Trần Quang Khải- Sài Gòn
 Tiểu Đoàn: 2/1_ đại đội 1/2

24_ Thiếu Tá Võ Văn Thừa_ Phật Giáo

Sinh: 4-12-1939
 Tại: Kiến Hòa
 Tử Trận 1-2-1968(3-1- AL)
 anh Nguyễn Văn Tá lập Mộ

25_ BSQD Dương Cần

Sinh 1945
 SQ: 65/208574
 Nguyên quán Sơn Trà- Sơn Tịnh- Quảng Ngãi
 TT 5-2-1968
 Con Ông: Dương Câu
 Bà: Nguyễn Thị Đào
 Tiểu Đoàn: 1/2

26_ BSQD Trương Văn Dũng

SQ 66A/ 115830
 Sinh:1946 Quán Thuận Hòa- Tỉnh Sóc Trăng
 TT 5-2-1968
 Cha: Trương Cam Thân
 Mẹ: Nguyễn Thị Lan
 Vợ: Trần Thị Đúp

27_ BSQD Nguyễn Văn Thông

65/ 000207
 Mỹ- An- Hưng Sa Đéc- Long An

TT 31-01-1968

Cha: Nguyễn Thu
 Mẹ: Lương T. Hai
 Vợ: Trần Thị Tuyết Nguyễn

28_ Nguyễn Văn Lý

Sinh: 1942
 Thốt Nốt- An Giang- Nam Phần
 TT: 27-1-1968
 Vợ: Võ Thị Điền lập mộ

29_ Dương Quang Phương

25-10-1940
 Tiên Phước- QN
 TT 27-2-Định Mùi
 Vợ: Nguyễn Thị Chúng
 Con: Dương Quang Phước

30_ Hạ Sĩ Nguyễn Ngọc S....

Tiểu Đoàn 2 (Nhảy dù)
 TT 2-1-1968
 KBC4
 Con Bà:.... Thị Trẻ
 Quận Điện Bàn_ Quảng Nam_ Phụng Lập

31_ BSQDDo964 Ngọc But

31-1-1968
 Hòa An- CL- Khánh Hòa

32_ 1970 Lập mộ

Nguyễn Văn Đại
 3-1-1968
 Vợ: Hồ Thị Tẻo

33_ Vô Danh

64/248494
 24-2-19....
 Hải Phòng
 Cha: Nguyễn S Tin
 Mẹ: Lý Thị Cần
 TT 19-2-1968

34_ Nguyễn..... ang

SQ:62/165276
 Sinh 1942- Gò Công
 TT: 19-2-1968
 Cha: Nguyễn Văn Va
 Mẹ: Phan Thị Sự

35_ Trần Văn Lân

SQ: 64/201208
 1-4-1968
 Chánh Quán Hòa Lộc_ Hương Mỹ_ Vĩnh Bình

36_ Giang Bình Lai

62/804467
 NQ Bình Tha- Bình Dương
 Tiểu Đoàn 2/1
 Đại Đội: ½

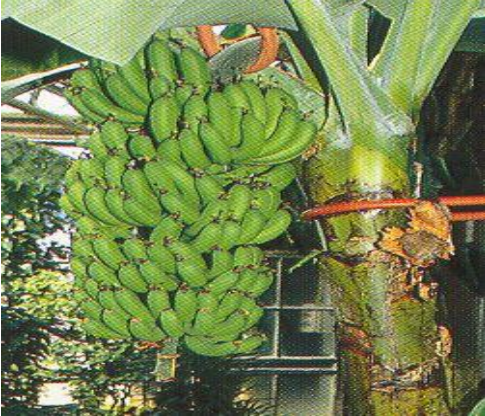
Bạn có biết

Cây Chuối, Cây Dừa đặc dụng

Tiểu Đề

Cây Chuối

Cây Chuối, nếu chúng ta nhìn kỹ sẽ thấy hữu ích của nó nào là: Lá chuối dùng để gói bánh Tét...Bắp chuối xắt mỏng ngâm giấm dùng để trộn gỏi hoặc với gà xé phay... Chuối còn non chưa già gọi là Chuối Chát hay thân cây chuối còn non xắt mỏng làm rau ghém dùng để ăn với các loại mắm, thịt ba rọi luộc hay cá nướng rất hấp dẫn.

Thời xa xưa (năm 1945), vì chiến tranh lương thực không đầy đủ nên phải dùng đến củ Chuối để ăn sanh tồn, bởi vì, củ Chuối có vị ngọt, tính hàn, có tác dụng thanh nhiệt và giải độc.

Hơn nữa, nhà nào có vườn Chuối sau hè, sau khi cắt lúa xong, thường lấy rơm chắt nơi các cây Chuối một thời gian, thì chúng ta sẽ thấy nấm rơm mọc lên, bởi vì, cây Chuối nó có độ ẩm và giữ nước mưa, làm cho men của rơm sanh ra nấm rơm. Đó là, phương pháp làm nấm rơm đơn giản thời xưa, không dùng hóa chất làm độc hại như ngày nay.

Khi buồng Chuối già thấy có vài trái chín cây, người ta đốn buồng Chuối xuống để có thể nấu ăn ngay hoặc đem giũ cho nó chín còn cây Chuối cũng chặt luôn, thân cây chuối này dùng dao yếm để xắt chuối cho heo ăn.

Viết đến đây, tôi lại nhớ :
*Mẹ già như chuối chín cây,
Gió đưa trái rụng con rày mò*

(Quả đúng vậy, bởi vì khi Mẹ già có khác gì “Chuối chín cây”, khi bị một ngọn gió Mẹ sẽ bị đau bệnh rồi chết, hơn nữa nếu nhà nào có trồng chuối nhiều, sẽ thấy buồng chuối chín cây, vì không đốn kịp, mỗi khi

có ngọn gió, các trái chuối lần lượt rơi rớt, có khác gì thân Mẹ già bị ngọn gió độc vậy. Đây là, hai câu tục-ngữ rất xác-thực trong dân gian VN, đã tài tình ví tuổi già yếu đuối của Mẹ không khác Chuối chín cây).

Khi Chuối chưa chín hẳn, còn ươn ướt thường làm các món Chuối như : Xào dừa, hầm dừa hoặc nướng ăn tuyệt vời.

Khi Chuối đã chín, thông thường dùng làm món tráng miệng, gồm có các loại Chuối như : Chuối Cao, Chuối Già. Khi nhắc đến Chuối Già, thì chỉ thường thấy bày bán ở Pháp hay các nước Âu Tây mà thôi. Nếu chúng ta chịu khó tìm kiếm ở Việt Nam, Chuối nướng không những thấy loại Chuối Già có nhiều loại như : Già Hương, Già Cui, Già Lùn...Ngoài ra, còn có các loại Chuối khác : Cao, Cơm, Hột, Sáp, Xiêm, Xứ... ở Việt Nam bày bán khắp nơi rất nhiều.

Riêng Chuối Xiêm thường dùng nhưn bánh Tét hoặc các món ăn khác rất ngon.

Ngày nay khoa học đã tìm thấy Chuối có tên khoa học *Musa Paradisiaca L.* thuộc họ chuối *Musaceae* và theo Đông Y, Chuối có vị ngọt, tính bình, nhuận phế, chỉ khát, lợi tính tràng vị.

Do vậy, không những dùng làm món tráng miệng, mà còn trợ giúp cho bộ tiêu hóa, nhuận tràng và các bệnh khác cho nhân loại nữa.

Ngoài ra, người ta cho rằng, nếu chúng ta dùng Chuối chín rục thâm kim, tức làm cho vỏ chuối có đốm đen có tác dụng tăng cường tính chất của các tế bào máu trắng lên gấp 7 hay 8 lần so với vỏ chuối còn xanh. Vì thế, có người cho rằng mỗi ngày một trái chuối...khỏi cần gặp bác sĩ?

Hơn nữa, nếu chúng ta dùng Chuối chín rục thâm kim để gây giấm ăn rất tốt, không dùng hóa chất làm độc hại như ngày nay.

Ngoài ra, còn trị các bệnh thông thường như :

1 - Muối cắn : Khi muối cắn, chúng ta hãy thử chà nhẹ phần trong của vỏ chuối vào chỗ muối cắn, sẽ thấy da bớt sưng và bớt ngứa.

2 - Mụn cóc : Dùng phần trong của vỏ chuối đắp lên chỗ mụn cóc, rồi băng keo dán lại, sau một thời gian mụn cóc sẽ mất!

Cây Dừa

Sau cây Chuối là cây hữu dụng từ lá, rồi trái cho đến củ, nay xin bàn đến cây Dừa, chúng ta thấy 2 loại Dừa là : Dừa sống trên đất như Dừa : Xiêm, Lửa, Lùn sai trái và Dừa sống dưới nước thường gọi Dừa Nước nó cũng hữu dụng không kém.

Nhân đây, xin trích dẫn Sinh Hoạt Đời Sống Việt Nam trong quyển sách 4000 TỪ NGỮ THỰC HÀNH của Nguyễn Phú Thứ từ trang 567 đến trang 599) dưới đây :Ở Việt Nam, có rừng Dừa tại Bến Tre, vì nơi đây, du khách đi đâu cũng thấy Dừa hàng hàng lớp lớp, không những Dừa ở trên đất liền, mà còn thấy hàng Dừa ở dưới nước, bên lề đường. Đó là, loại nó Dừa Nước, cũng có nhiều trái rất công dụng, cơm và nước dùng để ăn uống rất ngon...

Ngoài ra, còn có lá Dừa nước, trước kia dùng nó làm vách hay lợp nhà để che nắng che mưa.

Thốt Lốt : (khi nói đến trái Dừa Nước, phải nhớ đến trái Thốt Lốt), bởi vì, nước chúng nó có vị ngọt thơm đặc biệt giống nhau, cho nên du khách khi đến Núi Sam (Châu Đốc) hoặc biên giới Miên Việt, sẽ thấy trồng những cây Thốt Lốt và nơi đây còn được ăn trái và đường Thốt Lốt được bày bán.

Trái cây Thốt Lốt (Le fruit de palmier) khi bở ra, thấy có 3 hoặc 4 múi, màu trắng, nạo bỏ vào ly cùng với nước Thốt Lốt, ăn rất thơm ngon hơn Dừa tươi.

Ngày nay, người ta đã lấy nước trái Thốt Lốt pha thêm si-rô để vô hộp xuất khẩu (Fruit de palmier au sirop). Còn đường táng Thốt Lốt, làm bằng nước Thốt Lốt có hình bầu dục, bề dài khoảng 3 hay 4cm và bề dày khoảng 2cm, loại đường này ăn có vị ngọt thanh tao, thường dùng để nấu chè hay ăn dừa gang rất ngon tuyệt. (Phương pháp lấy nước Thốt Lốt để làm đường, không phải lấy từ trong trái,

mà lấy từ hoa cây cái của Thốt Lốt, vì nó có khoảng trên 30 hoa mỗi cây, có chiều dài từ 5 đến 6cm. Khi hoa trở bông, người ta thường dùng Ống tre đã được xông khói và lau chùi cho sạch để hứng nước hoa, sau khi cắt một đoạn đầu vòi hoa, từ đó nước từ vòi đó sẽ chảy từng giọt, mỗi ngày hứng được khoảng 1 lít nước, tùy theo vòi hoa lớn nhỏ). Ngoài ra, thông thường mùa nắng cây đực cho nước nhiều hơn cây cái. Cách lấy nước đường thật đơn giản, người lấy nước sẽ chọn những cuốn bông và dùng dao dẹt mặt rồi đưa can nhựa vào hứng, từ 8 đến 10 tiếng sẽ đem xuống đất một lần. Những cuống thốt lốt này sẽ tiết nước đường.

Ngoài ra, khi nhắc đến cây Thốt Lốt, phải nhắc đến "Cành lá cây Thốt Lốt">, bởi vì, nó cùng loại với cây Palmier (Le palmier = cây kè, cây Thốt Lốt), rất được trân quý, cho nên Chánh Phủ Pháp làm biểu tượng làm cành Vinh Quang và Chiến Thắng, vì thế chúng ta mới thấy có Palme Academique (Giáo Dục Huy Chương hay Hàn Lâm Huy Chương), để Chánh Phủ thường trao tặng, cho nên mới có huy chương Đệ Ngũ Đẳng Hàn Lâm tức Chevalier dans l'Ordre des Palmes Academiques người có công trạng trong ngành Văn Hóa, Nghệ Thuật và Giáo Dục của nước Pháp, cho nên vào tháng 5 hằng năm tại thành phố Cannes ở miền Nam nước Pháp, thường tổ chức Đại Hội festival à Cannes dành cho những tài tử đóng phim quốc tế cũng thấy cành cây Palmier xuất hiện một cách trang trọng.

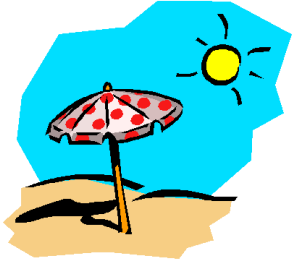
Trở lại, cây Dừa, chúng ta thấy có những công dụng hữu ích như sau : cây Dừa không gây giống để trồng bằng hạt hay chiết cành như các loại cây khác, mà bằng trái dừa khô, khi trái dừa khô, để lâu ngày sẽ có mọng dừa (mọng dừa còn nhỏ ăn được), rồi từ đó mọc ra thành cây dừa Con.

Trái dừa tươi để uống nước giải khát, trái dừa khô thường nạo lấy nước cốt dừa để làm bánh hay nấu ăn hoặc thắng dầu... Riêng trái dừa khô có công dụng làm giỗ bình tích hay gạo dừa....

Lá dừa khi còn non dùng gói bánh, cho nên có tên bánh lá dừa, còn thân cây dừa ngày xưa làm cột nhà hoặc khắc trạm những đôi liền để thờ nhà xưa.

@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@

Du Lịch

Pho tượng Chopin, Warsaw

Trần Nguyên Thắng

Warsaw, thủ đô của Poland (Ba Lan) sau Thế Chiến Thứ Hai chỉ còn lại là di tích của một thành phố hoang tàn đổ nát vì chiến tranh. Sự sụp đổ của chế độ cộng sản đã cho Warsaw một cơ hội nhập vào dòng trào lưu của thế giới văn minh. Một khu vườn của Warsaw, Park Lazienkowski thuộc thế kỷ 17 được trùng tu lại vừa để làm đẹp thành phố, vừa để thu hút du khách đến du ngoạn Warsaw.

Pho tượng đồng Chopin trong công viên Lazienki, Warsaw

Ngày nay, Park Lazienkowski là một công viên lớn nằm trong thủ đô Warsaw, đây không những chỉ là công viên thành phố mà còn là nơi nối liền Lâu Đài Hoàng Gia (Royal Castle) với các cung điện Wilanow Palace ở phía Nam và cung điện Ujazdow ở phía Bắc công viên. Con đường nối liền từ Bắc xuống Nam này được gọi là "Royal Route." Công viên này, từ ngày xưa, đã được dành là khu vườn nghỉ hè riêng biệt cho vua Poland. Qua thời gian dần dần nơi đây còn được xây thêm hồ Lazienki Lake và con sông nhỏ Lazienki River bao quanh cung điện Lazienki Palace tạo thành một thắng cảnh đẹp "Palace on the water / Cung điện trên hồ" dành cho vua chúa thường ngoạn. Tuy thắng cảnh này không đồ sộ để có thể so sánh với các cung điện khác của các cường quốc Âu Châu như Anh, Pháp, Áo, Đức. Nhưng kể ra thì cũng là một thắng cảnh đặc biệt của Warsaw. Tuy nhiên, điểm mà Park Lazienkowski lôi cuốn hấp dẫn tôi nhất lại không phải là các kiến trúc hay trang trí trong cung điện mà lại là một bức

tượng đồng. Bức tượng bằng đồng kỷ niệm Frederic Chopin, một thiên tài âm nhạc vĩ đại về Piano của thế giới. "Chopin Monument" được dựng không xa lắm với cung điện Lazienki Palace.

Nhà thờ Holy Cross, nơi cất giữ "trái tim Chopin" tại Warsaw

Bức tượng đồng Chopin được đặt trên một bệ đá cao hồng nhạt, ông ngồi trong thế đang trình diễn piano, cạnh đó là các cành liễu được luồng gió mạnh thổi ép sát trên đầu ông. Sau lưng tượng là hàng cây màu xanh thẫm của lá, cố ý làm nổi bật pho tượng trên nền trời xanh blue vào những ngày tháng trời hè. Trước mặt tượng là một hồ nước rộng, đủ để in toàn cảnh pho tượng xuống mặt nước. Quả thực, bức tượng đồng Chopin có được một không gian tuyệt đẹp trong khu vườn Lazienki để du khách ngẩn ngơ ngắm nhìn không gian nơi đây. Mái tóc bông bành và khuôn mặt gầy dài của Chopin toát ra một nét nghệ sĩ lạ thường. Đôi mắt mơ màng của tượng cho người thưởng ngoạn cảm nhận được nét chìm đắm của ông vào trong các nốt nhạc tưởng tượng. Hai tay ông như đang dạo trên phím đàn trong khi nét mặt ông quay ngẩng theo hướng chiều gió uốn cong các cành liễu xuống mái tóc của thiên tài. Thoáng nhìn qua, ít ai quan sát ngay được các cành liễu này chính là các ngón tay thiên tạo của Chopin, các nhánh liễu ngã rạp bởi sức gió thoát ra từ các ngón tay của Chopin. Chắc hẳn nhà thiết kế bức tượng đã cố gắng gợi cảm và diễn tả về âm thanh của các nốt nhạc và tạo ra dòng nhạc chảy tuôn ra như những cơn bão gió trong đời sống con người.

Szymanowski, một người Ba Lan chuyên điêu khắc tượng đồng đã dự tính làm một pho tượng đồng Chopin vào năm 1910 để kỷ niệm 100 năm ngày sinh của ông. Nhưng cuộc Thế Chiến I xảy ra khiến

cho pho tượng đồng Chopin bị ngừng trệ lại cho mãi đến năm 1926. Khi thiết kế bức tượng đồng Chopin, Szymanowski chắc hẳn đã ngụ ý tinh thần dân tộc Ba Lan luôn mạnh mẽ như những luồng gió mạnh dù chỉ qua những âm thanh nốt nhạc. Ông đã nói lên được lòng yêu đất nước của ông và của người dân Ba Lan qua “trái tim Chopin.” Chopin, người nhạc sĩ vĩ đại này đã yêu tha thiết đất nước Ba Lan, ông mất khi hầy còn quá trẻ (mới 39 tuổi) tại Pháp. Ông chỉ sống ở Ba Lan đến năm 21 tuổi và di cư sang sống ở Pháp 18 năm. Năm 1831, ông đến Paris chơi đàn piano, dạy đàn và soạn nhạc. Đời sống sức khỏe ông không được tốt cho đến khi ông mất vì lao phổi. Trước khi mất, ước nguyện cuối cùng của ông là trái tim của ông sẽ được đem về xứ sở Ba Lan và yên nghỉ ở đó.

Nơi an nghỉ của “trái tim Chopin”

Bạn bè và những người thân ông đã làm theo đúng ý nguyện ông nên “trái tim của Chopin” ngày nay về ở cùng với Chúa trong ngôi nhà thờ Holy Cross. Vào những năm chiến tranh, người dân Ba Lan đã tìm đủ mọi cách cất giấu đi “trái tim Chopin.” Thế Chiến II kết thúc, “trái tim Chopin” mới được trở về đoàn tụ với đất nước của mình. “Trái tim Chopin” hiện tại được để bên trong khối đá hoa cương trong ngôi nhà thờ Holy Cross gần nội phố cổ Warsaw. Có lẽ không một du khách nào đến du ngoạn Warsaw mà quên thăm viếng ngôi nhà thờ này.

Trải qua những cơn bão gió của lịch sử chiến tranh, các đất nước láng giềng đã bằng mọi cách phá hủy đi những di sản văn hóa của dân tộc Poland. Người ta đã cho nổ tung pho tượng Chopin nguyên thủy vào năm 1940 nhằm để xóa tan đi di sản văn hóa của đất nước Poland. Người ta nghĩ rằng tiêu hủy đi pho tượng Chopin thì người dân Poland sẽ quên dần đi “trái tim Chopin.” Nhưng những nốt nhạc đã không bị lãng quên mà ngược lại còn mạnh mẽ hơn bao giờ hết. Chỉ năm đầu ngón tay của Chopin cũng đã tạo ra một trận cuồng phong làm cảnh liểu ngã

cong cúi rạp. Không một sức mạnh vũ lực nào có thể tiêu diệt được “nốt nhạc” trong lòng người. Không một sức mạnh vũ lực nào có thể tiêu diệt hoàn toàn một đất nước đã có ý thức về dân tộc họ.

Apartment (tầng 2) nơi Chopin ở tại Warsaw

Nếu bạn có dịp đến Warsaw vào Lazienki Park thăm Chopin vào ngày Chủ Nhật của các tháng mùa hạ, bạn hãy dành một chút thì giờ buổi trưa, ngồi nán lại để nghe một ban nhạc nào đó của thành phố đến đây trình diễn các “nốt nhạc” tuyệt vời của Federic Chopin.

Hình ảnh pho tượng đồng Chopin gợi tôi nhớ đến lời nhạc “Đề gió cuốn đi” của nhạc sĩ Trịnh Công Sơn mà tôi rất thích với ngôn ngữ lời nhạc “Gió cuốn đi cho mây qua dòng sông. Ngày vừa lên hay đêm tối mênh mông. Ôi trái tim đang bay theo thời gian!” Không biết cơ duyên nào có thể làm cho Gió Mây Sông Ngày Đêm tan biến theo tâm và thời gian! Tôi chỉ cảm nhận đầy đủ ý nghĩa ngôn từ “đề gió cuốn đi” khi tôi đến công viên Lazienki ở Warsaw, đứng lặng ngắm nhìn pho tượng đồng Federic Chopin.

ĐÁP HAY

ĐÁP

*Tử thi nằm văng không đưa
Người mù gặp lại người xưa không nhìn
Người điên quên được chữ tình
Người khùng quên được bóng hình người yêu*

(Sưu tầm)

An Sinh Xã Hội

Những điểm quan trọng trong kế hoạch tài chính năm 2015

Như mọi năm vào thứ ba của tuần lễ thứ ba trong tháng chín (derde dinsdag van september), ngày “Prinsjesdag”, bộ trưởng Tài chính Dijsselbloem năm nay đã thay mặt Nội các đệ trình ngân sách năm 2015 ở Quốc hội. Những ngày vừa qua trên truyền thông đại chúng ở Hòa Lan thường xuyên đề cập đến vấn đề tăng hay giảm 0,5% đến vài % khả năng tiêu dùng (koopkracht) của dân chúng trong năm 2015, ít khi đề cập đến những điểm quan trọng của kế hoạch tài chính năm 2015 được trình bày dưới đây.

Vấn đề xã hội và lao động

Để có thể tạo thêm 100.000 việc làm cho những năm sắp tới, nội các dự định sẽ giảm 15 tỉ euro về những loại thuế khóa liên quan đến lao động trong tương lai. Điển hình là khoản 1 tỉ euro trong năm tới với 500 triệu euro để tăng khoản khấu trừ thuế về lao động (arbeidskorting) và 475 triệu euro giảm thuế thu nhập. Ngoài ra 160 triệu euro sẽ được tăng thêm cho khoản phụ cấp liên quan đến con cái (kindgebonden budget) để tăng khả năng tiêu dùng của các gia đình.

Quyền để được hưởng tiền phụ cấp gởi con (kinderopvangtoeslag) khi bị mất việc sẽ được kéo dài từ 3 tháng hiện nay đến 6 tháng. Mục đích là giúp đỡ những người bị thất nghiệp có thời gian dài hơn để dành hết thời giờ tìm kiếm công việc làm mới.

Trong tương lai chính phủ sẽ trực tiếp tài trợ cho những trung tâm giữ trẻ với mục đích giảm bớt đến 99% những người được hưởng

“kinderopvangtoeslag”! Một biện pháp đơn giản hóa thủ tục hành chính để tiết kiệm phí tổn.

Biểu thuế trị giá gia tăng 6% (BTW 6%) cho ngành xây dựng (bouw) sẽ được duy trì đến 1 juli 2015 nhằm kích thích việc làm trong ngành này.

Năm 2015 lương của công nhân viên chức nhà nước (publieke sector) sau nhiều năm “đóng băng” sẽ được điều chỉnh theo mức độ tăng lương của thị trường lao động.

Vấn đề y tế

Bộ Y tế dự trù là tiền bảo hiểm sức khỏe một năm sẽ khoảng € 1.211,-, tăng khoảng € 10,- mỗi tháng so sánh với giá hiện nay. Số tiền phải tự trả (eigen risico) cho việc sử dụng dịch vụ y tế sẽ là € 375,- một năm, tăng € 15,-.

Khoản phụ cấp bảo hiểm sức khỏe (zorgtoeslag) cho những người có thu nhập thấp sẽ được tăng lên và ngược lại giảm xuống cho những người có thu nhập cao.

Sự chăm sóc dài hạn cho những người già và tàn tật sẽ là trách nhiệm của thị xã và những công ty bảo hiểm sức khỏe (zorgverzekeraars). Mục đích là người già và tàn tật sẽ được săn sóc tại nhà đến khi nào có thể, trước khi được đưa vào những trung tâm để được săn sóc.

Vấn đề giáo dục

Theo dự định, hệ thống mượn tiền (leenstelsel) cho các sinh viên sẽ được áp dụng từ ngày 1-09-2015. Tài khoản tiết kiệm được do biện pháp này sẽ được dùng để cải tiến hệ thống giáo dục. Chẳng hạn dành học bổng cho những giáo viên muốn theo học trình độ đại học hoặc thạc sĩ, tăng lương cho giáo viên để làm cho nghề giáo “hấp dẫn” hơn, tài trợ để kích thích những tài năng trong mọi tầng lớp cũng như kết hợp với các trung tâm nghiên cứu, doanh nghiệp và chính quyền các cấp để hoạch định một kế hoạch khoa học cho tương lai...

Vấn đề kinh tế

Một đặc sứ sẽ chịu trách nhiệm giúp đỡ những doanh nghiệp vừa và nhỏ (MKB: midden- en kleinbedrijf) mới bắt đầu với những sáng kiến mới (innovatie) để có cơ hội phát triển.

Một khoản tiền tối đa là 2,5 tỉ euro được dùng để tài trợ cho những doanh nghiệp vừa và nhỏ có cơ hội phát triển. Lý do là những doanh nghiệp này khi cần vốn để phát triển nhưng trong nhiều trường hợp không được các ngân hàng cho mượn tiền.

Tìm kiếm thị trường mới cho nông sản, lý do là ngành nông nghiệp đang gặp khó khăn do biện pháp phong tỏa kinh tế của Liên bang Nga. Những chuyến công du kinh tế đến China, India, Mexico, Korea và Japan đã được lên kế hoạch.

Vấn đề quốc phòng

Những năm vừa qua ngân sách dành cho quốc phòng ở Hòa Lan chỉ bị cắt giảm. Do tình hình biến chuyển trên thế giới hiện nay (căng thẳng với Nga về vấn đề Ukraine, vấn đề Islamic State ở Trung Đông ...) ngân sách quốc phòng sẽ được gia tăng 100 triệu euro mỗi năm.

Bộ Quốc phòng sẽ mua thêm 20 xe thiết giáp Bushmaster và một số trực thăng vận chuyển Cougar để huấn luyện lực lượng bộ binh và thủy binh tốt hơn cho việc tham gia những nhiệm vụ trên thế giới. Ngoài ra bộ cũng sẽ đầu tư cho “chiến tranh trên mạng” (cyberwar) bằng việc thiết lập những trung tâm nghiên cứu, huấn luyện chuyên gia

cho lãnh vực này. Những hệ thống máy vi tính cũng được sát nhập để kết hợp và phân tách tin tức.

Vấn đề hạ tầng cơ sở

Trong năm tới chính phủ sẽ dành 2,3 tỉ euro cho đường bộ, 2,4 tỉ euro cho đường sắt và 0,9 tỉ euro cho đường thủy. Ngoài ra một số tiền là 1,4 tỉ euro từ quỹ Deltafonds sẽ được sử dụng để bảo quản, tăng cường hệ thống đê điều. Vùng trọng điểm là Rotterdam nơi hai dòng sông Rijn và Maas đổ ra biển.

Năm tới 278 km đường bộ sẽ được xây dựng cùng với việc khởi đầu những công trình lớn như đường vòng đai Utrecht và đường hầm Blankenbrugtunnel nối xa lộ A15 và A20 phía tây Rotterdam. Ngoài ra phi trường Lelystad sẽ được phát triển và mở rộng.

Vấn đề “hoàng gia”

Lương hoàng đế Willem-Alexander năm 2015 sẽ là € 823.000,-, tăng € 6.000,- so với năm nay. Hoàng hậu Maxima lãnh € 326.000,-, tăng € 2.000,-. Ngoài ra một số tiền là 35 triệu euro sẽ dùng để tu bổ lâu đài Huis ten Bosch nơi hoàng gia cư ngụ.

Tổng số tiền phí tổn cho hoàng gia năm 2015 là € 40.085.000,-, tăng € 98.000,- so với năm 2014.

Kế hoạch tài chính năm 2015 sẽ được thực hiện như thế nào và với mức độ nào trong tương sẽ do Quốc hội Hòa Lan thảo luận và biểu quyết trong những ngày sắp tới. Những đạo luật liên quan sau đó còn phải thông qua bởi Thượng nghị viện. Dự trù là kế hoạch này sẽ được chấp nhận vì nội các đã thỏa thuận trước với một số đảng đối lập (D66, CU en SPG) để có thể đạt đa số phiếu thuận.

V.T. Hoang

Giai Điệu Mùa Thu

Hồ Thụy Mỹ Hạnh

Mùa thu cho lá úa sầu
 Hàng cây run rẩy cúi đầu trong mưa
 Chao ôi! Người của năm xưa
 Có hay đã mấy mùa mưa đi về
 Dòng đời như một cơn mê
 Làm sao giữ ánh trăng thề đợi mong
 Buồn bàng bạc giữa mắt trong
 Người đi quên mất đường vòng Lâm Viên
 Quên dần áo tím ngoan hiền
 Biết ai tâm sự ngoài riêng cây đàn
 Đạo hoài tình khúc dở dang
 Mong người chiến sĩ hiên ngang thuở nào
 Ngày càng vắng bật âm hao
 Gió ơi! Buốt lấm gió vào chi đây...
 Mưa ơi! Ướt đẫm hồn này
 Thu ơi! Lá vẫn còn bay trong chiều
 Anh ơi! Có một tình yêu
 Như là huyền thoại một chiều nắng phai...

**Đọc và ủng hộ Việt Nam Nguyệt San
 30 Euro một năm**

Địa chỉ liên lạc:
 Ban Quản Trị VNNS
 Stationsweg 46
 2131 XD Hoofddorp
 Nederland

Email: dtnguyen@congdonghoalan.com
 Điện thoại: +31 (0)23-5640166

IBAN: NL16 INGB 0001 5086 64 t.n.v. AVVN

Y Học - Sức Khỏe

Aspirin có thể giúp ngăn ngừa một số loại ung thư

Việt Hà
(Nguồn: RFA)

Các nhà khoa học Anh mới đây vừa công bố một kết quả nghiên cứu cho thấy việc uống thuốc Aspirin mỗi ngày có thể giúp giảm nguy cơ một số loại ung thư phổ biến.

(Hình minh họa: Sean Gallup/Getty Images)

Aspirin ngăn ngừa ung thư thế nào?

Việc uống Aspirin hàng ngày đối với nhiều người lớn tuổi từ lâu được coi là cần thiết để tránh bị nhồi máu cơ tim, căn bệnh vốn phổ biến ở người già. Tuy nhiên, một nghiên cứu mới đây của các nhà khoa học thuộc Trung Tâm Ngăn Ngừa Ung Thư, trường Đại Học London đã cho thấy, Aspirin còn có những tác dụng khác quan trọng không kém tác dụng phổ biến ban đầu của nó. Tác dụng mới của Aspirin được các nhà khoa học phát hiện chính là khả năng ngăn ngừa một số loại ung thư.

Theo kết quả của nghiên cứu, việc uống thuốc Aspirin hàng ngày ở những người từ độ tuổi 50 đến 65 có thể giúp giảm nguy cơ bị các bệnh ung thư như ung thư ruột già, ung thư dạ dày và ung thư thực quản. Bác Sĩ Jack Cuzick, người đứng đầu nghiên cứu và Trung Tâm Ngăn Ngừa Ung Thư thuộc trường đại học London, nói về nghiên cứu và kết quả nghiên cứu như sau: “Chúng tôi đã xuất bản một báo cáo vào năm 2009 cho thấy là thuốc Aspirin có khả năng ngăn ngừa bệnh ung thư nhưng lúc đó còn quá sớm để đi đến kết luận và vẫn cần phải có thêm các nghiên cứu tiếp theo để có được một câu

trả lời rõ ràng. Điều này ngày càng trở nên rõ nét trong các năm qua. Nhìn chung đã có hơn 50 thử nghiệm lâm sàng và hơn 200 các nghiên cứu kết hợp khác về công dụng này của thuốc. Vì vậy dữ liệu là rất nhiều.”

Ông nói tiếp, “Điều mà chúng tôi làm là đặt tất cả các mặt lợi và nguy cơ của thuốc Aspirin vào một người bình thường. Và kết quả cho thấy là cái lợi chiếm ưu thế hơn rất nhiều so với các nguy cơ. Cái lợi lớn nhất chính là nó giảm được 1/3 nguy cơ bị ung thư đại tràng, ung thư dạ dày và ung thư thực quản. Nó cũng giúp giảm nhẹ nguy cơ bị ung thư phổi, ung thư vú và ung thư tiền liệt tuyến và có rất ít tác dụng đối với những loại ung thư khác.”

Nghiên cứu được thực hiện trong số những người có độ tuổi từ 50 đến 65. Theo Bác Sĩ Cuzick, việc uống Aspirin mỗi ngày trong 10 năm liên tiếp sẽ giúp giảm nguy cơ ung thư ruột già khoảng 35% và giảm khoảng 40% nguy cơ tử vong vì ung thư ruột già. Theo các nhà nghiên cứu, người uống thuốc Aspirin mỗi ngày cần phải chờ khoảng ít nhất 5 năm sau khi uống thuốc để có thể thấy được những tác động có lợi của thuốc.

Nói về cơ chế hoạt động của thuốc Aspirin trong việc giảm nguy cơ các bệnh ung thư, Bác Sĩ Cuzick giải thích:

Có hai cơ chế đáng chú ý. Một là sự viêm nhiễm, vốn được coi là chỉ dấu của ung thư. Khi các tế bào bị viêm, chúng sẽ bị phân chia nhiều hơn. Mỗi khi có sự phân chia một tế bào, thì có khả năng sẽ xảy ra những lỗi phân chia có thể dẫn đến ung thư. Nếu chúng ta có thể giảm số lần phân chia tế bào, điều này có thể là một giải thích đơn giản cho lý do vì sao nó giúp giảm tỷ lệ ung thư. Thuốc aspirin chắc chắn ở liều cao được biết là có thể giảm viêm. Ở một mức độ không chắc chắn ở liều thấp hơn, điều này cũng đúng.

Một cơ chế thứ hai nữa là Aspirin ngay cả ở liều thấp được biết là giúp giảm các tế bào có tên gọi là tiểu cầu. Đây là những tế bào máu gây ra máu đông và bạn có thể giảm được máu đông do tác dụng của Aspirin, đã có những bằng chứng cho thấy tiểu cầu cho phép tế bào ung thư di chuyển khắp cơ thể mà không bị nhận dạng bởi hệ miễn dịch vốn có tác dụng tiêu diệt tế bào ung thư. Cho nên bằng việc loại bỏ các tiểu cầu này hoặc giảm thiểu số lượng của chúng, chúng ta đã làm cho cơ thể có khả năng nhận dạng và loại bỏ các tế bào ung thư tốt hơn. Đó là những cơ chế mà chúng tôi biết được của thuốc Aspirin nhưng cũng có thể có nhiều các cơ chế khác.

Tạp chí MedlinePlus của Viện Sức khỏe Hoa Kỳ hôm 6 tháng 8 trích lời của Bác Sĩ

Leonard Lichtenfeld, thuộc Hiệp Hội Ung Thư Hoa Kỳ, cho rằng nghiên cứu mới về tác dụng chống ung thư của các nhà khoa học Anh chưa thể đưa ra được lời khuyên là tất cả mọi người nên uống Aspirin để phòng ung thư nhưng đồng thời khiến mọi người nên thảo luận với các bác sĩ của mình về việc uống Aspirin cho tác dụng chống ung thư của thuốc. Bác Sĩ Lichtenfeld cũng chỉ ra rằng tác dụng của Aspirin trong việc chống ung thư theo nghiên cứu này cũng còn mang tính suy diễn vì không có một nghiên cứu đối chiếu để so sánh giữa những người được uống Aspirin và những người không uống Aspirin.

Nên uống Aspirin thế nào?

Thông thường với những người có nguy cơ bị nhồi máu cơ tim, các bác sĩ có thể khuyên những người này nên uống Aspirin mỗi ngày. Liều dùng có thể là 75 mg, tức là một mức rất thấp, thấp hơn so với liều Aspirin cho trẻ. Tuy nhiên các bác sĩ cũng có thể kê đơn thuốc từ liều 81 mg đến 325 mg tùy theo điều kiện sức khỏe của bệnh nhân.

Đối với tác dụng chống ung thư, Bác Sĩ Cuzick cho biết ngay kể cả ở liều thấp 75 mg một ngày, tác dụng của thuốc cũng ngang như liều dùng 300 mg. Tuy nhiên ông cũng cho biết không có một so sánh trực tiếp trong nghiên cứu.

Aspirin cũng có những tác dụng phụ đáng lo ngại. Những người thường được khuyên nên tránh dùng Aspirin là những người có vấn đề về chảy máu dạ dày, rối loạn đông máu (tức là chảy máu dễ dàng), hoặc bị dị ứng với thuốc Aspirin tức là có thể bị hen suyễn do dùng thuốc.

Việc uống Aspirin để tránh ung thư vì vậy cũng phải được cân nhắc trong mối liên quan với những tác dụng phụ của thuốc. Theo Bác Sĩ Cuzick, việc dùng Aspirin để ngăn ung thư, vì vậy chỉ nên áp dụng đối với những người ở độ tuổi từ 50 đến 65 vì trong độ tuổi này, nguy cơ chảy máu dạ dày do thuốc thấp hơn.

Ông nói, “Lý do mà chúng tôi khuyên chỉ tập trung vào nhóm người độ tuổi từ 50 đến 65 là vì trong phần lớn các trường hợp, việc chảy máu có thể xảy ra và rất nghiêm trọng. Có một số người không nên dùng Aspirin để tránh ung thư. Đó là những người có huyết áp cao, những người bị tiểu đường, người đang dùng các loại thuốc chống đông máu khác như Warfarin chẳng hạn. Đây là những trường hợp có nguy cơ bị chảy máu cao và vì vậy việc uống Aspirin không có tác dụng. Vì vậy bạn cần phải nói chuyện với bác sĩ của mình nếu bạn có lo lắng về nguy cơ bị chảy máu của mình.”

Theo Bác Sĩ Cuzick, việc uống Aspirin cũng có tác dụng chống ung thư về lâu dài ngay kể cả khi người

dùng thuốc đã ngưng uống thuốc một thời gian: “Có những bằng chứng cho thấy tác dụng chống ung thư của thuốc có thể tiếp diễn về sau, tức là ngay kể cả khi bạn đã ngừng dùng thuốc thì tác dụng của thuốc vẫn kéo dài thêm vài năm sau đó. Chúng tôi muốn làm thêm các nghiên cứu để tìm hiểu thêm về tác dụng này một cách rõ ràng nhưng dường như đã có những bằng chứng tốt cho thấy là tác dụng này có thể kéo dài thêm ít nhất là 5 năm nữa trong việc giảm nguy cơ bị ung thư và thêm khoảng 10 năm sau đó trong việc ngăn ngừa tử vong do ung thư.”

Tác dụng ngăn ngừa ung thư của Aspirin sẽ cao hơn nếu được kết hợp với những biện pháp khác. Bác Sĩ Jack Cuzick nói tiếp, “Tác dụng này của thuốc nên được nhìn nhận trong mối liên quan với các phương pháp khác giúp làm giảm nguy cơ ung thư. Không phương pháp nào là hoàn hảo nhưng nếu bạn có thể kết hợp chúng lại với nhau thì bạn sẽ nhận được những tác động tốt. Chắc chắn là một chế độ ăn uống sinh hoạt lành mạnh với các hoạt động thể chất, duy trì cân nặng hợp lý là yếu tố quan trọng trong sức khỏe tổng thể để giảm thiểu nguy cơ bị ung thư.”

Mặc dù thuốc Aspirin trong nghiên cứu này được xác định là có tác dụng chống ung thư, nhưng các nhà nghiên cứu không khuyên những người trẻ hơn 50 sử dụng thuốc này như biện pháp phòng ngừa. Nguyên nhân là bởi vì tác dụng phòng ung thư của thuốc ở độ tuổi này nếu so với nguy cơ bị chảy máu là không đáng kể. Và như vậy việc dùng thuốc cho người trẻ tuổi để tránh ung thư là không cần thiết.

Nguyen - Truong Administratiekantoor

- Khai thuế (Inkomsten belasting) tư nhân
  - Quản lý về kế toán, tài chính và thuế vụ cho doanh thương và tư nhân.
  - Địa chỉ tin cậy, kinh nghiệm
  - Giải thích rõ ràng dễ hiểu
  - Giá đặc biệt cho đồng hương
- Particulier: belastingaangifte IB
- Ondernemers: overstapking 30%

Xin liên lạc: Trang Trương
Simon van Ooststroomhof 41
2341 KG Oegstgeest
Tel: 071-5760175

Cười chút chơi

Không chịu nổi

Giáo sư dạy môn Anh văn phàn nàn với một giáo sư khác:

"Tôi không thể chịu nổi sao tại sao lại có đũa học trò như thế này. Chuyện là tôi có ra một bài làm là hãy kể một câu chuyện ngắn bằng tiếng Anh, và anh học trò này kể một câu chuyện về hoàng tử và công chúa".

Vị giáo sư bạn kia thắc mắc: "Vậy có gì không ổn?"

- Không ổn là bài làm của anh ta viết như thế này:

"Hoàng tử và công chúa gặp nhau tại lâu đài.

Hoàng tử hỏi: "Can you speak Vietnamese?"

Công chúa trả lời: "Sure"

Thế là sau đó cả bài văn viết toàn bằng tiếng Việt.

Lý sự của các bọm nhậu

Một chàng bọm nhậu tâm tình như sau:

"Đã rất nhiều lần tôi muốn bỏ rượu và bia, nhưng tôi lại cảm thấy xấu hổ.

Mỗi lần nhìn ly bia, tôi lại nghĩ về những người công nhân cực khổ đã làm ra nó. Họ đều có vợ con phải chăm sóc, con cái họ đều có những giấc mơ phải thực hiện. Nếu tôi không uống, có thể họ sẽ mất việc và những giấc mơ của con họ sẽ mãi tan biến. Tôi không thể ích kỷ chỉ lo cho sức khỏe của mình. Tôi uống để biến giấc mơ của rất nhiều người thành sự thật.

Đừng vì lợi ích của mình mà làm ảnh hưởng đến những người khác các bạn nhé.

Nào chúng hãy nâng ly! Dzô."

Xin một xu

Một người đến gặp Chúa và hỏi: "Thưa Chúa, 1000 năm là bao lâu?"

Chúa trả lời: "Đối với ta chỉ là 1 giây".

Người đàn ông hỏi tiếp: "Thế còn 1000 \$ là bao nhiêu?"

Chúa lại trả lời: "Với ta, chỉ là 1 xu".

Người đàn ông lại hỏi: "Ngài có thể vui lòng cho con 1 xu không?"

Chúa mỉm cười: "Được chứ, nhưng hãy chờ ta 1 giây."

Vận xui

Ông chồng hấp hối thều thào nói với vợ:

"Anh nhận thấy mỗi khi anh khốn khổ đều có em bên cạnh. Khi anh bị người ta hiếp đáp, xua đuổi, cũng có mặt em. Khi anh thất nghiệp cũng có mặt em. Khi anh phá sản, đói rách cũng có mặt em. Khi anh bệnh hoạn, ốm đau cũng luôn có em bên cạnh. Em biết anh vừa nghiệm ra được điều gì không?"

"Điều gì vậy anh?" - Cô vợ hỏi với vẻ tự hào.

"Em là người luôn mang đến vận xui cho anh!"

Bác Hồ xỏ lá

Một sinh viên năm thứ nhất vào thăm "bác" ở Hà Nội đúng lúc bác đang ăn cơm. Anh sinh viên lễ phép nói:

"Cháu chào bác ạ".

Hồ già: "À, cháu đấy à? Ăn cơm chưa?"

- Dạ cháu chưa ăn ạ.

- Cháu cứ đùa, bác là bác hỏi thật đấy.

- Dạ cháu chưa ăn thật ạ.

- Thằng này, chỉ được cái đùa dai. Thế ăn thật chưa?

- Dạ cháu chưa ăn thật mà.

- Uhm.. bác có lòng thành hỏi thật mà mà cháu cứ đùa với bác hoài. Bác hỏi lần nữa nhé: "ăn thật hay chưa nào?"

- Dạ cháu ăn rồi ạ.

- Ừ có thể chứ, phải thật thà vậy chứ.

Trong phòng khám bệnh

- Bệnh nhân hỏi bác sĩ: "Thưa bác sĩ, lẽ nào phần còn lại của cuộc đời tôi phải tránh xa mọi sự cám dỗ như rượu chè, cờ bạc, phụ nữ?"

- "Không, khi cụ 70 tuổi như hiện nay thì mọi sự cám dỗ ấy tự nó sẽ tránh xa."

Bưu cục thó mắt rời

Ở bưu cục nọ, có một lá thư đề người nhận là Thượng đế, Thiên đường. Dĩ nhiên là không thể gửi nó đi, họ bèn mở ra xem, thư viết:

- "Gửi Thượng đế! Tôi là một bà lão tội nghiệp 80 tuổi. Suốt cả đời, tôi chẳng đòi hỏi gì. Nhưng hiện nay tôi đang rất cần 100 đôla. Xin Người hãy rủ lòng thương mà ban số tiền đó cho kẻ già này".

- Cả bưu cục mũi lòng, mỗi người quyên góp một ít tiền, được 90 đôla gửi cho bà cụ. Hôm sau, bà lão gửi thư khác, cũng cho Thượng đế. Lần này ông giám đốc gọi tất cả nhân viên tới để nghe đọc lời cảm ơn:

- "Thưa Thượng đế, tôi xin cảm ơn Ngài với tấm lòng sâu sắc. Nhưng tôi chỉ nhận được có 90 đôla, còn 10 đôla đã bị bọn bưu cục "thó" mất rồi!".

Điều ước khó khăn

Một gia đình đang lái xe trên đường thì con cóc nhảy ngang qua. Ông chồng thắng xe kịp thời, bước xuống, mang con cóc đặt qua vệ đường.

Con cóc bỗng nói:

- Cảm ơn ông đã cứu mạng. Tôi sẽ cho gia đình ông một điều ước!

Người đàn ông nói:

- Vậy hãy làm cho con chó của tôi thắng cuộc đua hôm nay?

Ông ta gọi con chó ra, và khi thấy nó chỉ có ba chân, con cóc nói:

- Khó quá... Hay ông xin điều khác đi!

Lúc đó bà vợ trong xe bước ra và nói:

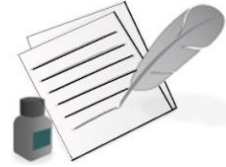
- Vậy hãy làm cho tôi thắng cuộc thi hoa hậu năm nay được không?

Cóc nhìn bà vợ rồi quay lại nói với ông chồng:

- Ông... cho tôi xem lại con chó, tôi sẽ cố gắng

Lá thư tòa soạn

Khi nói về mùa thu, nhà thơ Lưu Trọng Lư đã viết:

*“Em không nghe rùng thu,
Lá thu kêu xào xạc,
Con nai vàng ngơ ngác
Đạp trên lá vàng khô?”*

Nơi vùng đất Hòa Lan nhỏ bé này, không thấy chú nai vàng ngơ ngác, nhưng lá vàng đã bắt đầu rơi lả tả và thỉnh thoảng có những cơn mưa phùn lướt qua đem theo cái se lạnh của mùa thu viễn xứ.

Mùa thu là mùa của lãng mạn, mùa đem lại cho các văn nhân, thi sĩ, nhạc sĩ nhiều cảm hứng để sáng tác. Chúng tôi cũng hy vọng như vậy và trông chờ các văn, thi hữu, của Việt Nam Nguyệt San trong thời gian tới sẽ có những sáng tác mới, thật hay và sinh động để gửi tới quý độc giả khắp nơi.

Qua tin tức sinh hoạt cộng đồng, chúng tôi được biết Ủy Ban Vận Động và Tổ Chức Bầu Cử Ban Thường Vụ Cộng Đồng Việt Nam Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hòa Lan cho đến nay vẫn chưa nhận được sự ghi danh cũng như đề cử vào trách nhiệm trên. Sự kiện này đặt cho toàn thể chúng ta một câu hỏi: “Cộng đồng người Việt chúng ta sẽ ra sao nếu chúng ta không có người đại diện trong thời gian tới?”. VNNS hy vọng các đoàn thể, các hội đoàn sẽ cùng ngồi với nhau để giải quyết vấn đề này.

Số báo 269 tới đây mang chủ đề “**Giáng Sinh 2014**” sẽ được phát hành vào đầu tháng 12 năm 2014. VNNS mong mỗi tiếp tục đón nhận các đóng góp của quý văn hữu. Bài viết xin gửi về tòa soạn trước ngày 14-11-2014 theo địa chỉ email sau đây: ngothuychuong@gmail.com

*Trân trọng,
Ban Biên Tập Việt Nam Nguyệt San*

Danh sách độc giả trả tiền báo tính từ 29-8-2014 đến 13-10-2014

stt	ngày trả tiền	Tên	vùng	số độc giả	số tiền	ghi chú
1	8-9-2014	Bao Nguyen			€ 200,00	*
2	8-9-2014	Tran Van Tien	Benthuizen	805	€ 30,00	
3	14-9-2014	Bui Duc Hoat	Lisse			
4	14-9-2014	Tran Ngoc Thanh	Bergen op Zoom			
5	15-9-2014	Bui T.N.	Purmerend	50	€ 30,00	
6	15-9-2014	Nguyen D.H.	Oegstgest	737	€ 30,00	
7	15-9-2014	Tran Ba Lap	's-Gravenzande	148	€ 30,00	
8	15-9-2014	Hung-Viet	?	?	€ 30,00	**
9	15-9-2014	Tran Van Dien	Hoorn	588	€ 30,00	
10	16-9-2014	Le Van Thanh	Hoorn	851	€ 30,00	
11	16-9-2014	Nguyen Ngoc Duoc	Zoetemeer	615	€ 30,00	
12	18-9-2014	Nguyen-Truong	Administratiekantoor		€ 150,00	quảng cáo
13	18-9-2014	Nguyen Van Ba	Amsterdam	3	€ 30,00	
14	22-9-2014	Vu Thanh Tran	Roermond	805	€ 30,00	
15	22-9-2014	Nguyen Nhut Quang	Moordrecht	597	€ 30,00	
16	24-9-2014	Trinh Quang Cuong	Nieuwegein	208	€ 30,00	
17	24-9-2014	Vu Quy Chuc	Heerhugowaard	77	€ 90,00	
18	25-9-2014	Nguyen Thi Trang	Ijsselstein	788	€ 30,00	
19	30-9-2014	Do Van Bui	Purmerend	33	€ 55,00	
20	1-10-2014	Dang An Nguyen	Den Haag	711	€ 100,00	
21	8-10-2014	Nguyen T.A. Khang	Heiloo	694	€ 30,00	
22	13-10-2014	Nguyen Lien Hiep	Eindhoven	303	€ 60,00	

* sponsor Trung Thu Ede

** quý độc giả có tên sau đây liên lạc về tòa soạn để xác nhận địa chỉ:

- Hung-Viet trả tiền vào ngày 15-9-2014.

